EUGEN DORCESCU

O M U L D E C E N U Ş Ã

Prefaţã
de
Adrian Dinu Rachieru

A U G U S T A

Timişoara, 2002

DescriereaCIPaBibliotecii NaţionaleaRomâniei
DORCESCU, EUGEN
Omul de cenuşă (antologie) /
EugenDorcescu.
Timişoara: Editura
Augusta, 2002.
p. 300; 20, 5 cm.
ISBN 973-8184-87-8
821.135.1(081)

Coperta: Camil Mihăescu

T e x t c o p e r t a a I V - a :

V I R G I L N E M O I A N U

D I R E C T O R : A U G U S T A A N C A
C . E d i t u r a ” A U G U S T A ”
1 9 0 0 T i m i ş o a r a , s t r . A . L a z ă r
n r . 4 - 6
I S B N 9 7 3 - 8 1 8 4 - 8 7 - 8

Que chacun examine ses propres oeuvres, et
alors il aura sujet de se glorifier pour lui
seul, et non par rap,port à autrui ;
car chacun portera son propre fardeau.
(*Galates* 6, 4–5)

PREFAȚĂ:

POETUL ŞI CRITICUL

Sunt printre cei care au regretat, chiar în scris, „dezerțiunea” criticului Eugen Dorcescu, refugiat — *definitiv* — în poezie. Mai ales că, păgubitor, poetul n-a fost receptat „cum se cuvine” (observa cândva penetrantul Laurențiu Ulici). Din păcate, anii care au trecut de la această constatare n-au îndreptat lucrurile. Chiar dacă Virgil Nemoianu, recent, se întreba : „câtă lume îşi dă seama că Eugen Dorcescu e unul din marii noştri poeți contemporani ?” Cărțile s-au ivit ritmic şi privind îndărăt (fără mânie) trebuie să recunosc că, într-adevăr, poetul impune, ultimele sale tentative editoriale, culminând cu *Exodul*, fiind convingătoare. Regretul însă (în ceea ce mă priveşte) rămâne.

Până va apărea *Omul de cenuşă*, o masivă antologie de autor, aflată în lucru la *Augusta*, selectând (cu zgârcenie, totuşi) din cele 12 volume de versuri se cuvine să notăm că poetul, aflat la vârsta deplinei maturități şi probând o distincție stilistică de invidiat, reuşeşte să cerceteze sinteza „între individual, social şi metafizic” cu aceeaşi ştiută priză la real, mai puțin atras acum de calofilie, dar sedus de bucuria de a versifica, suferitor, texte esențiale din Biblie, descoperind pentru noi deşertăciunea lumii. Avem în Eugen Dorcescu — avertiza Adriana Iliescu — un mare poet religios. Credem şi noi că *Omul de cenuşă* va obliga la o reevaluare, întru totul meritată de proaspătul sexagenar.

Până atunci să ne reamintim că, într-un mai vechi interviu, Eugen Dorcescu afirma neted: „În fond, tot ce scriem nu-i decât o epistolă adresată celuilalt…” Am putea oare citi *altfel* un volum botezat chiar *Epistole* (1990) ? Temperament grav, de o seriozitate necontrafăcută, poetul ar vrea să împace contrariile ; e încercat de voluptatea de a trăi „universalitatea entropiei” şi, în acelaşi timp, vrea să întemeieze un sens, pătrunzând în „profunzimea vitală a ontologicului”. Visul clasicist s-a destrămat, dar autorul n-a lepădat „masca parnasiană”. Este, chiar dacă mai puţin vizibil, un temperament romantic controlat de tirania luciditătii ; propune, îngrijorat de soarta comunicării şi obsedat de efortul decodării, o poezie hermeneutică având ca suport imaginarul; în fine, nu agreează băşcălia, tifla sprinţară (atât de gustată la meridianul balcanic), dar iubeşte, în replică, ordinea, rigoarea, disciplina. O veşnică dedublare, o tensiune a contrariilor par a măcina siguranţa afişată. Spirit metodic, poetul suferă de o „melancolie redondantă”. Vechiul „medievalism evocator” nu uită că literatura, sociologic vorbind, este fapt de comunicare. Că există *numai* prin lectură şi, desigur, prin accesul la sens. E drept, severitatea formală, filtrul livresc, intelectualizarea emoţiilor par a alimenta o meditaţie impersonală, pe alocuri ceremonioasă, blocând — pudic — „dezvăluirile”; poetul nu cade în senzorial, ar vrea, dimpotrivă, îndeosebi în cărţile de început, un lirism disciplinat, stăpânit de „rigoarea himerei” şi, în acelaşi timp, e tentat de „fluidul semn” şi „tulburea armură”, de „şoaptele” ei, descoperind haloul cuvintelor, vraja lor umbroasă.

Astfel de impulsuri contrarii locuiesc în ceea ce poetul-critic numea „euforia thanatică a limbajelor oarbe” ; călătoria spre celălalt — visată — pare o alunecare în vid, chipul „simulat”, străveziu este o prezenţă difuză, aflată — totuşi — „la capătul de neatins” (*Reper fantomatic*). O stranie îngemănare („vai, una suntem” — va exclama poetul ; v. *Spasm sideral*), o contopire (care nu înseamnă acuplare) împinsă în indistincţie, o retragere care poartă „ca o spumă de sânge” *Strigătul thanatic*. Spaima la cel obsedat de exactitate ar fi că această *absenţă* creează confuzie: „chipul meu a-nceput să îţi semene” (*Alchimie*). De unde, perfid insinuată, erodând, ideea dublului; golul e fertil, paşte un „roi de cuvinte”, luminozitatea lor mângâie lenevos „depunerile de uitare”. *Începţoşarea*, „ataşamentul pentru neant” nu alungă „realitatea sângelui”, „noaptea cărnoasă”. Se înstăpâneşte o „absenţă frenetică”, coexistă cuvintele tinere şi paloarea amintirilor ; „aburii chipului”, infernul în expansiune, „antimateria reveriilor” — ameninţă. Dar poetul, aflat „pe plajele sângelui” aruncă — fără risipă — „cuvinte sclipitoare” ; visează „zarea ermetică , călătoreşte spre „explozia sensului”, spre ceea ce numea „concreteţea secundă”. Iată, aşadar, că *ideea peisajului*, „dublu” pândind, adulmecând, încremenind tabloul, sfârşeşte, părelnic, a trece fluxul liric prin refrigerentul inteligenţei. Poetul se definea exact ca o „forţă antientropică”. Totuşi, el ocoleşte „prăpastia tulbure”, înţelege că propriu-i chip „curge” ; întors către sine, scufundat în abisul sufletului (ascultând acolo bolboroseala genezei, nestatornicia, „amiaza fără hotar”), el este *un râu colinar*, un râu — zice poetul — „care curge şi se contemplă”. Sub soarele dezlănţuit şi cuvintele sunt „lichide” ; heracliteean, învăluit în lumina – râu, privind „norii trupului”, el — prăbuşit în abisul materiei — ascultă *ecoul* paşilor, amintirea care îl fixează în „sfâşiatul crepuscul” ; în *asemantism*, am zice. Pericolul e mortal. Acest balans — stimulat de foamea contrariilor care se caută — îşi atenuează pornirile, nu-şi îngăduie excese ; încercat, trubaduresc, de „săgeţile sângelui”, de „mâlul înmiresmat” al Clipei, de „doritoarea incintă a trupului”, poetul părăseşte cetatea, „zidul cald al armurii”. Absenţa sau, mă rog, absenţa „fără chip” îi permite, paradoxal, recunoaşterea, alternând cuvintele şi tăcerea, jocul —

nici el capricios — al luminii şi umbrei, chiar absenţa rostirii în „densităţile umbrei”. Or, tăcerea este şi ea „plină de semne”. Somnolenţa materiei, golul „fără nume”, înfricoşătoarea alchimie de care pomeneam îngăduie o privire inversă.

Absenţa i se dezvăluie ca o „perfecţiune informă” ; există o fascinaţie a informului, oarecum surprinzătoare la un însetat de armonie şi muzicalitate, crescut la şcoala clasicismului, pentru care cuvântul rece, ascultând de legi severe, vroia să disciplineze chiar inefabilul. Această somnolenţă fumegoasă, amniotică (de pildă : „ca-n adâncimea unei matrice plutim”), atracţia pentru „magma vitală” (implicit, dezordinea), pentru „abisul păstos” (mineralizând amintirile) împiedică, oare, dialogul ? „Adevărata trezie e somnul ?” — se întreabă, intrigat, poetul, puţin dispus a trece de la claritate la carnalitate. El ştie foarte bine că „în locul (cuvântului) răbufneşte abisul” (*Un cuvânt sclipitor*). Cunos-cându-se cu exactitate, cu o excelentă priză la „obiect”, poetul — chiar asediat de „limfa fierbinte” a soarelui — gustă „voluptatea rece” ; este, negreşit, un cerebral — cu reprizele fireşti de visare — dar cu un program coerent şi unitar, emisia de lirism fiind în „expansiune controlată”. Volumele din urmă, bine gândite, evidenţiază acea creştere a temperaturii lirice pe care o sesiza L. Ulici. Poetul migrează spre realitatea secundă; dincolo de „lectura concretă” se desfăşoară întrupările visului ; cade lespedea uitării şi rămâne — zice memorabil E. Dorcescu — polifonia ei. În lasoul gândului (eclipsând, parcă, concreteţea gâlgâitoare, abundent — cromatică) joacă „singure şi fericite”, cuvintele… Înspăimântat de *asemantism*, de hora nepăsătoare a cuvintelor, deschizându-se, poetul congelează elanul confesiv, dorind a reverbera în celălalt, comunicându-se. Grija decodării îi stăpâneşte lirismul, de o libertate controlată, prudentă şi de o voluptate, totuşi, „rece”. Sub crusta textelor, impecabile prozodic, afişând cândva o solemnitate impenetrabilă, ghicim acum şuvoiul fierbinte, iscodelnic-neliniştit, atentând nu la arhitectonică ori la severitatea formală a discursului, ci anunţând despărţirea de o picturalitate golită de uman, sedusă de un perfecţionism glacial, aerat. Dar, ciudat, poetul — interesat de concretitudine — se reîntoarce la general şi scufundându-se în textele sacre învaţă, în numele speciei umane, lecţia umilinţei şi a deşertăciunii, lepădându-se de trufiile care învolburează (vai, inutil!) viaţa literară. Ultimul psalmist al mileniului trecut (cum l-a „văzut” Ion Pachia Tatomirescu) merită un alt tratament critic, sfidând — prin statura-i axiologică — ierarhiile de cafenea…

*

Furia revizuirilor, impulsionată — uneori — de porniri umorale şi propunând, alteori, ciudate şi imprevizibile rocade (însemnând o repolitizare cu semn schimbat) alungă *normalitatea* judecăţii de valoare, centrată estetic, din câmpul literar. Evident, revizuirile ţin de metabolismul cultural şi primenesc climatul; sunt, aşadar, fireşti şi, bineînţeles, necesare, racordându-se orizontului de aşteptare. Dar nu şi când trădează năbădăi pamfletare, decretând „devalori-zarea” unei întregi literaturi (în cazul nostru: cea postbelică, văzută, totalmente nedrept, ca o „Sahară a spiritului”). E nevoie aici de moderaţie, echilibru, comentariu tehnic, aplicat, cu priză la text. De cercetarea contextului. Şi, neapărat, de multă ştiinţă de carte. Calităţi care sunt uşor de aflat în scrisul lui Eugen Dorcescu, departe de eseismul sprinţar al atâtor condeieri, mai juni ori mai „trecuţi”, gălăgioşi însă, tropăind la porţile gloriei. Din păcate, cum spuneam, Eugen Dorcescu a părăsit critica, fie ea de întâmpinare (în prima linie a literaturii) ori cea de consolidare, refugiată (dacă nu e cancanieră) în bibliotecă. El n-a pozat nicicând în justiţiar şi dacă privim cu atenţie în jur

putem vorbi chiar de *o meserie abandonată* (cum constata C. Stănescu). Or, Eugen Dorcescu, cititor infatigabil, îngropat în manuscrise, de o corectitudine cumva anacronică, a rămas un studios. Chiar şi azi, când atâția dezertori, dezvăluindu-şi *slăbiciunea vocației* (vorba lui N. Breban), au abandonat tranşeele literaturii, repezindu-se înspre îndeletniciri mai bănoase. Şi nici nu pare a agreea reciclările spectaculoase, reconvertirile pe bandă ale dalmațienilor noştri conjuncturişti, monopolizând Biserica după ce au glorificat Partidul Unic, deşi putem vorbi de *un viraj* şi în lirica sa. Fără a cultiva însă dispoziția imnică, fervoarea industrioasă, exultanța feerică, impetuozitatea ori emfaza afişată de atâția inşi căzuți în delir religios, frecventând cu sârg „tematica de strană" ori „recitativul de amvon" (Al. Cistelecan). Vrem a spune că poezia religioasă pe care o produce E. Dorcescu nu e confiscată de fervori şi iluminări, ajungând la „spasm extatic", la mari cutremure interioare; e, mai degrabă, aproape paradoxal, invocativă şi transcriptivă, urmând cu fidelitate textele sacre şi deceptivă atunci când ajunge în stricta contemporaneitate. Şi nici cutreierată de nostalgii paradisiace, vestind renaşterea (precum la un Adrian Popescu). Faptul că autorul *Exodului* s-a instalat temeinic în albia acestor preocupări confirmă, peste ani, diagnosticul lui Laurențiu Ulici care sesiza, dincolo de calofilia rece, o evoluție ascunsă, vestind „creşterea temperaturii lirice". Solemnitatea, muzicalitatea, severitatea drapată într-un ton impersonal pregăteau „incinerarea în cuvânt". Şi protejau o sensibilitate hărțuită, adăpostită sub armura perfecției formale.

Temperament romantic (cum *bine* l-a „văzut" Ion Arieşanu), poetul — cel care ne anunța, prin 1985, că însângerează „deşertul de zăpadă" — nu-şi exhibă trăirile; le divulgă surdinizat, cu delicatețe şi zgârcenie, conjugând componenta cosmică, onirică şi poetică, lăsându-se bântuit de *reflexivitate melancolică* (Adriana Iliescu). Observația din urmă e definitorie, credem, pentru universul său liric. Iar o antologie (precum cea de față), invitându-ne la o călătorie spre izvoare, confirmă din plin această marcă lirică. Având în spate un şir de cărți, o experiență lirică, larg-cărturărească, Eugen Dorcescu impune prin statura poeticească. Elevația tematică, dintotdeauna remarcată se încarcă acum cu „elan metafizic" (G. I. Tohăneanu), suportând *ampreta biblicului*. Negreşit, tentativa sa e una temerară. Şi chiar singulară. Începând cu Dosoftei (1673), care ne propunea *Psaltirea în versuri* şi semna, astfel, actul de naştere a poeziei culte româneşti (cf. N. Cartojan), lista celor care s-au încumetat să se apropie de textele sacre e, observăm, sărăcuță. Un Vasile Militaru, în 1933, mai poate fi invocat. Şi, iată, în 1993, cu *Psalmii în versuri* intră în competiție însinguratul Eugen Dorcescu, trăgând imediat (1997) o a doua ediție şi adăugând, un an mai târziu, pildele versificate. O lectură paralelă, precum cea întreprinsă de Adriana Iliescu (v. *Poesis*, nr. 7–8/1998, p. 18–19), cercetând *Psalmii* şi *Ecclesiastul în versuri,* îi prilejuia temeinicei analiste câteva concluzii care se cuvin grabnic transcrise.

În primul rând e vorba de un limbaj modernizat, conservând parfumul arhaic şi folosind, neostentativ şi fără cazne, neologismele. Eleganța poetului-surpriză, probată chiar la start, nu se dezminte ; haltele sale editoriale dovedesc o benefică limpezire, absorbind cu naturalețe şi marile teme religioase. E o convertire care urmează, să precizăm, unei experiențe fundamentale, neînsemnând doar o opțiune literară. Nu ştiu dacă de energie duhovnicească e vorba în aceste ultime volume ; oricum, elaborația migăloasă e subînțeleasă, melodicitatea e păstrată iar fidelitatea – izbitoare. Doamna Adriana Iliescu sublinia, cu îndreptățire, tocmai *exactitatea mesajului*. Iar precizia şi promptitudinea sigilau toate demersurile aparținând acestui ins retras, de o civilitate fără cusur, un redutabil cercetător şi editor, un teoretician blindat care, sfidând forfota cenaclurilor timişorene şi aşteptările celor din jur, s-a ivit,

impunător, ca poet, confirmând cu strălucire avertismentul lansat prin anii ’70 de marele său prieten – protector Mircea Ciobanu.

Apoi ar fi vorba de interesul pentru spiritual, captând o secretă tensiune mistică. Într-o lume perversă, cuprinsă de degradare, plonjând în derizoriu, înconjurat de făpturi hâde ori chiar amenințat de „apocaliptica fiară” (v. *Abaddon*), poetul, cuprins de smerenie, așteaptă semnul sacral. El ne oferă și „hronicul urbei” și așteaptă, izbăvitor, „lacrima norilor”, pendulând între idilic și grotesc, între trăire și reverie, între carnal și duh, copleșit de puzderia de senzații și interogații. Lirica sa crește sub semnul antitezei. În „thanatica oglindă”, cuprins de disperare, mâhnire, resemnare, el descoperă, pe urmele altora, că „toate sunt deșertăciune”. Și pornește într-o dificilă și temerară căutare : „Totu-i să fii în stare să-l găsești / Pe-Acela care e”. *Ecclesiastul în versuri* (1997) îndemna la păzirea poruncilor, încheind cu o frisonantă întrebare : „Ce folosește omul scos din lut ?”

Epoca noastră, aspirând la mântuire cognitivă, va recunoaște că barbarizanta gândire simplificatoare ne-a așezat, în numele rațiunii suficiente, în plin „hazard organizatoric”. Dar nevoia de certitudine, acel *Maître-mot,* poartă sarcina unei obsesii cvasireli-gioase, recuperând, adeveritor, o inocență pierdută prin „dezvrăjirea lumii” (Prigogine). Înțelegerea omului, blamând gândirea leneșă, rămâne incompletă, deschisă, revizuibilă. Mustrând noua eră pentru optimismul ei nemăsurat, rozaceu, ambalat de înclinații delirant-raționalizante (chiar măcinate fiind de pulsiuni contrarii), „geometria zeificată” va căuta soluții în blagiana „zare interioară”. Și dacă Dumnezeu, în limbaj teologic, cunoaște — în lume — *o prezență de intensitate*, el are — ca trăire individuală — *o prezență harică*. Evident, avem în vedere creștinismul simplu, țărănesc, cinstind rânduiala unei lumi de „frumusețe bătrânească” ; o astfel de curăție morală, plină de suavități și îndemnând la pioșenie poartă o predispoziție religioasă. Se confundă, putem zice, cu evlavia religioasă; dar nu tematizează, ci respiră firesc într-un univers bine rânduit.

Șirul versificatorilor care s-au apropiat de tema hristică au glorificat, de regulă, experiența religioasă, firavă esteticește, dacă se limitează la declarativism și decorativism. În teologie, reamintim, frumosul nu e o idee, ci însăși *existența relevată* a lui Dumnezeu. Iar un cunoscător al dogmei creștine de calibrul lui Nichifor Crainic (v. *Spiritualitatea poeziei românești*, Ed. MLR, 1998), desfăcându-se de lumea multicoloră a senzațiilor directe, încerca să fundamenteze o estetică din punct de vedere teologic, desfășurând „spiralele abstracțiunii”. Confruntat cu iadul închisorilor, omul a rezistat prin credință și creație ; golul în spirit trebuia umplut și marele teolog, eclipsându-l pe criticul cu același nume, nota (v. *Memorii*, Ed. MLR, 1996) : „imediat după rugăciune urmează poezia”. Misiunea omului, îi continua gândul N. Steinhardt, este cea de a înduhovnici viața. Dar omul s-a înrăit, ispitit de slava deșartă se vede *doar pe sine* ; și atunci, trecând puntea necredinței, ne întrebăm cum l-ar putea iubi pe Dumnezeu cel care nu-și iubește semenii ? Transparența pe care o invoca părintele Stăniloaie, reamintindu-ne că „îl vedem pe Dumnezeu prin ei”, invită tocmai la sporirea iubirii dintre noi. Mesajul poeziei lui Eugen Dorcescu nu putea fi altul. Obsedat de *grija decodării* (cum, repetat, s-a remarcat), poetul îl are mereu în vedere pe destinatar și, căutându-și aproapele, își dorește să reverbereze în *celălalt*.

*

Omul de cenușă este rodul unei, deloc capricioase, selecții de autor. Privilegiază ea ipostaza din urmă a poetului? S-ar putea așa să fie dacă judecăm strict tematic; *ultimul Eugen Dorcescu* își taie partea leului. Dar trebuie să observăm viabilitatea fenomenului creativ pe toată întinderea sa și, mai ales, progra-matica stabilitate clasică.

La curent cu ce se întâmplă în lume, poetul rămâne inaderent la furiile postmoderne, plonjând în indeterminare. Dimpotrivă, el râvneşte orizontul certitudinal şi e convins, ca şi „energicul revizionist" Gh. Grigurcu, străin de orice complicitate frivolă, că modernismul e încă „doldora de latenţe". Că în chimismul operei nu virginitatea talentului stihial, ci auto-reflecţia cântăreşte acum decisiv. Cu lecturi întinse, metabolizate şi program ferm, conjugând inspiraţia cu solida instrucţie / educaţie literară, Eugen Dorcescu cinsteşte cerebralitatea scrisului. Alungă, astfel, afectul ? Auster, fără ornamente adjectivale ori apetit vezicant, repudiind informul, nerâvnind succesul imediat (adică popularitatea), raţionalist până în vârful unghiilor, copleşit de luciditate şi confiscat de religiozitate, ridicând baraje cenzurale, trecând fluxul liric prin refrigerentul inteligenţei, poetul, atât de ataşat literaturii, foloseşte mereu sondele criticului. Nu se împotmoleşte în noroaiele realului, dar îngândurarea sa metafizică, învăpăind textul, nu-l aruncă în braţele extazului mistic. Hiperconşti-entizarea de care pomeneam îl însoţeşte ca o umbră. Tot ce iese de sub pana d-sale, inclusiv literatura pentru copii, suportă această necurmată veghe critică. Nesedus de „bătăliile canonice", învolburând peste noapte frontul nostru literar, Eugen Dorcescu rămâne fidel idealului clasicist. Zăbovind asupra acestui eşantion liric, vom spune — cu riscul de a greşi şi cu firave intenţii concluzive — că Eugen Dorcescu, indiscutabil, *un profesionist*, rămâne *critic* în tot ceea ce scrie. Chiar dacă fluxul afectiv irigă subteranele textului şi poezia sa nu pledează pentru o nouă glaciaţiune lirică. În fond, „lecţia" *Omului de cenuşă* ne re-descoperă canonul umilinţei. Aici nu e vorba de o mască. Poet important, străin de orice gesticulaţie frondistă, reprezentant de seamă al generaţiei-sandwich („prinsă" între explozia şaizecistă şi zgomotul optzeciştilor), Eugen Dorcescu ne obligă, astfel, la rându-i, să-l redescoperim. O facem cu uimire şi încântare.

Atras de severitatea formală, Eugen Dorcescu refuză programatic prizonieratul inspiraţiei despletite. Şi dacă *omul recent* (ca să preluăm sintagma, deja faimoasă, iscând „scandal" a lui Horia Roman Patapievici) se mişcă într-un peisaj dezolant, despiritualizat, marcat de „roirea către sorb" (vorba eseistului), adică într-o lume goală, orgolioasă, vidată de divinitate sau, mă rog, acceptând o autoritate rece, oricum într-un context de înfricoşătoare dezordine socială, prin efortul lui Eugen Dorcescu şi al altora (nu mulţi, totuşi) ne reîntorcem la textele de căpătâi, întemeiind lumea sacrală. Acea „dependenţă de confort şi consum", transconsumerismul sedus de materialitate, goana achizitivă iubind posesia (şi, astfel, pierderea prezenţei) primeşte replica celor care, atinşi de fiorul de religiozitate al misterului, descoperă pentru noi universul spiritualizat, matca credinţei. Şi dacă Blaga, rătăcitor într-un peisaj încenuşat, lăsa să se întrevadă (cf. N. Crainic) nu un înţeles căutător, ci unul renunţător („cui să mă-nchin / la ce să mă-nchin ?", glăsuia poetul), Eugen Dorcescu, dimpotrivă, ne invită la o căutare fără istov, încrezătoare însă. Datoria noastră ar fi, spuneam, să-l redescoperim, salutând cu bucurie prezenţa discretă, de o civilitate cumva anacronică, a unui *mare poet religios*.

Adrian Dinu RACHIERU

Din PAX MAGNA (1972)

Orfeu

1

Calcă arar în nisipul fierbinte.
Departe în urmă, torpoarea țesutelor jungle
Şi cerul, cu soarele negru, la mijloc.
Pe coapsele lungi se lasă veşmântul subțire
Lucrat de păianjenul nopții cu fălci de aramă.
Desprins îndelung din găoacea adânc chibzuită,
Apleci, spumegând, spre frunte, mireasma de valuri,
Scăldat în lumina albastră şi crudă a mării.
Ce umede chipuri destramă şi-nvie spre larg bântuita,
Privirile goale ca vântul plângând în tăcere,
Din lutul gălbui şi din verdea algelor pânză;
Setos de-mpăcare, presimți în această cădere
Un freamăt ce creşte asemenea-n umblet şi-n brațe,
Atingerea blândă a buzelor mării pe umeri de stâncă.
De ce peste ochi coboară plăpânda maramă,
Topind, ca nectarul, atâta de grea limpezime,
Sleitele corzi întărind în prelungă vibrare?
Aştepți să zăreşti undeva împrejur risipită
Pe cea de demult amăgită şi-oricând adormită în gândul
Străvechiului corn ghintuit, cu neprimenită şoptire;
Pustia regină, cu pleoapele reci de vânătă piatră,
Îşi spală în valuri genunchii (ai marelui meşter,
Uitat lângă țărmul cețos, printre ierburi amare).

2

Nebănuitele seri, aromă de var şi izvoare;
Şi pomii coborâți, sub soarele roşu,
În mierea tristă şi-n argintul amurgului.
(Doar paşii uşori în iarba prăfuită
Şi palma sprijinită pe lespedea de marmură rece).
Iată, stoluri de păsări, aidoma frunzelor,
Cad peste holdele noastre
Şi-n pliscuri despică
Tulpinile calde-ale stinselor glasuri.
Dar ce mincinoasă şi dulce e iarba poienii
Şi râul curat, revărsat în pietriş,
Când noaptea coboară, ceață uşoară, deasupra izvoarelor.
Alergi departe mereu de primele umbre,
Ce-adulmecă, mute şi oarbe, spaima tălpilor tale.
Şi-ntoarcerea drumul a frânt, prefăcând în poveste
Pietrele albe, răspândite în negură, păsări ucise.
Deodată, amurgul aprinde la creştet frunzişul

Şi toarnă în gene o spuză de tainică noapte;
Dar plopii au început să se frământe.
Şi, între ei aşezat, în haine de pănură albă,
Bunicul cel mort priveşte stins depărtarea de iarbă.

3

Acolo doar vulturii dac-or ajunge, sau poate
Inima celui ce-a fost rânduit a pricepe,
Lângă năvalnicul val al mării, flămândă să soarbă
Apele negre-ale râului larg, presărat cu corăbii.
Colțuri de stâncă, purtând în vântul sălbatic
Zdrențe de nori, crâmpeie de cer şi de spumă sărată,
Până la noua sclipire a neroditorului soare,
Când marea, leoaică bătrână, îşi linge în tihnă nisipul.

Cândva, peste-o clipă sau peste-o vecie de stele,
În umbra veşmântului larg al cerului fără rotire,
Aşteaptă să vezi, clătită-n pulpanele mării,
Năluca ființei ce eşti (tu om al durerii!),
Străpunsă de lăncile grele şi negre-ale nopții.
Şi-n lungul deşertului drum, cu diguri de piatră, strivite
De paşii nisipului mici, seminții de părere,
Zeițele timpului scurs îşi alungă plictisul
În mare fâşii răsfirând: cunună de pulbere arsă.

Logica frumosului

Cum am putea să strângem frâu cu frâu
Spumoşii cai ai undelor amare ?
Să scalzi, ca-n amețeala unui râu,
Pustiul alb în umbră şi răcoare?

Când templul vechi e pulbere şi scrum
Mâncat de dinții mării fără saţiu ;
Şi mucede statui ascultă cum
Albastrul timp se năruie în spațiu.

Aniversare

În țara desfătată de stihii,
Lângă băltirea fluviilor, calmă,
Te-aştept, de mohorâte dinastii,
Cu trandafirii sângelui în palmă.

Regină bolții mele de granit,
Acelaşi cântec ploaia să înceapă —
Plimbându-ne-n rădvanu-i liniştit

Aşa cum suntem, apă lângă apă.

Olimpiada

Deschide poarta unui alt tărâm,
S-asculți, stropit cu rouă grea pe gene,
Copitele ce râd în caldarâm
Şi zvonul din dumbrăvile elene.

Târziu efeb, cu lănci de borangic,
În amfiteatrul gol să-ți tângui mersul,
Croind o țintă nouă din nimic
Şi amuțind în muşchiul verde versul.

Sonet

Cărările sunt toate umbra mea
Rotită printre pâlnii mari de soare ;
Cum să găsesc în văile solare
O dimineață reavănă şi grea ?

Cad frunze reci şi cade stea cu stea
Spre valurile negre şi amare,
Când, ațipit, sub palida ninsoare
Prin păpurişul sterp le căuta.

Dar trestiile plâng de-un vânt sâlhui,
O rugă înălțând sau o insultă
În noaptea povârnită de statui;

De-aceea glasul valului ascultă
Purtat etern în hora nimănui...
Iar pomii ard cu fum şi jale multă.

Imn

Dă-mi silnica tărie să-nalț un imn curat,
Din glasul meu să curgă o umbră de vocale,
Podoabă-n care numai tăcerile se zbat
Îndatorată trainic încremenirii tale.

Lumina să mă scalde pe colțurosul stei
Întins spre-azur, stelară şi stăpână;
Şi cerul tot să plângă adânc în ochii mei,

Curbat spre zdrențuitele-mi brațe de țărână.

Nautilus

O clipă doar părând a fi-nțeles
Cu joc întors căderile de soare,
El, din răsfățul leneș, a ales
Spre pânzele de noapte să coboare.

O liniște de gol nestrăbătut,
Sclipiri tremurătoare de actinii,
Păzind o cale veşnic la-nceput,
Departe de batjocura luminii.

La capăt

În imobile cercuri ce se strâng,
Aidoma unor fântâni de gheață,
Cu fulguiri de păsări spre adânc
Topite clar în pulbere şi ceață,
Un straniu gând de secetă ți-a pus
Coroană de broboane peste frunte —
Stârnind cu pasul îndărătnic sus
Tăria albăstrimii de sub punte.

Ars poetica

Să batem orizontul cu statui
Şi cerul să-l oprim acolo unde
Pe colonada ființei nimănui
Uitarea unei taine se ascunde.

Prea limpede-i împrejmuita zi
Scobită-n neclintirea idolatră;
Şi, beți de noapte, iar vom rătăci,
Izbindu-ne în zările de piatră.

Gramatică

S-a-mpotmolit în stângăcii cuvântul

Cercând nepotrivirile să-ncapă.
A rânduit şi cerul şi pământul
Şi şesu-ntins şi-atât amar de apă.

Cât nu mai ştie nimeni dacă-n cântec
Lucesc păduri şi oameni arşi de vreme
Sau, şerpuit, ca vipera pe pântec,
O lume izvorăşte din poeme.

Din DESEN ÎN GALBEN (1978)

Toamnă

Mierlă, cu sufletul alb
ca un ac de lumină!
În pajişte, călcată de umbre, rămâi.
Astăzi chiar, lângă geam,
prima frunză veştedă mi-a acoperit soarele.

Similis

Similis,
pe o rază
de straja mării te-apropii.
Similis. Ca atunci
când algă erai într-o tulbure grotă.
Iată, aprinsă e luna. Prin scoici
trece-o vâltoare. Le tremură.
Larmă sărată ți-e sângele,
Similis.

Pontica

1

Marea, sacră aortă,
pulsând,
cu umedul suflu-n nisipuri. Ce turme
se-neacă-n mareele stepei ? Străjerii
de sare-mpietrită şoptesc.
Plumb mărunt e lumina.
Şi luna arde blând pe catafalcuri.

2

Rămânem singuri aici,
La răscrucea corăbiilor
— celor nevâslind —
în nisipuri cu pâsla amurgului.
Baie de murmure marea.
Vâslaşii întorc spre apus
privirea sărată.

3

În clopot de-ntuneric luna bate.
E-un naos marea. Golul, dedesubt,
Se-acoperă cu-un pod de alge, rupt.
Concentrice văpăi dezghiocate.

Un miez de foc alunecă pe creste
În râpe-ntunecate strălucind.
Vin zorile, cu grape de argint.
Nimic nu e aicea. Totu-i peste.

4

Iată, a liniştit zările marea,
ca o albastră, legănată zăbavă.
Până şi soarele, văzduh gălăgios,
rămase în urmă. Şi ceața
smulse din umeri perdelele nopții.
O, ce răcoare verzuie ne-mpresură !
În apele rare şi largi,
trupul meu, trupul tău,
două tăceri albe.

5

Amurg gălbui. La cheiuri arhitrava
Corăbiei cu mirt pulsează-agale.
Oştenii dorm în casa lor de zale —
Spre larguri, marea-şi leagănă otrava.

Pe străzi, o viermuială, ca nisipul
Străpuns de soare-n leneşe amieze.
Icoane albăstrii pe metereze —
Zugravii scot din valuri arhetipul.

Şi, dincolo — poieni. Îşi mână mieii
Păstori de bronz şi fete fără straie.
Cărările se taie, se-ntretaie

Peste abis. Tu, hortus Ptolemaei.

6

Lăuntric stâlp a cărui umbră creşte
De câte ori fereastra-şi moaie frigul.
Trec minutare — trâmbele de peşte —
Înfipt în ţărm, la rădăcină, digul.

Cu ochi de fosfor, iarăşi înecatul
Căutător de alge în pustie.
Mărunte hieroglife apa scrie ;
O rază bate dalele, de-a latul.

7

Cine mă va găsi
în dezamorsatele lumi ale mării ?
Cine, în noaptea
albă la capete ca o cupolă ?
Nimeni. Doar
soarele blond, nepăsătorul războinic;
sângele lui trimiţându-mi spre larg
şi ancora greu cutremurând-o.

Tablou

În pulberea cămărilor de cretă
Chiar dacă n-am pătruns, îmi e totuna :
Ştiu cum te taie prin perdele luna
Cu limbi de lucitoare baionetă.

Sub gratii mă opresc ; pe ziduri suie
Un rest de vânt şi pâlpâie stejarii.
Ce largă-i piaţa-n jur ! Cum latră carii !
Pe lespezi ochii tăi mă bat în cuie.

Cronică

Cetate cu creneluri înnegrite,
Cu deşirate scări şi aripi smulte —
Duios şirag, vâltoare de termite,
Lumina ruginind în catapulte.

Grei bolovani alături de baliste.
Din lanţuri — ceaţă. Ronduri de tăcere.
Doar luna scotoceşte-n viziere.

Un braț de mare flutură batiste.

Desen în galben

1

Rămâi la geam. La geam, în umbră, stai
Sub brize reci. Desen în galben. Iată
Dinspre vitralii marea-ntunecată
Cu vele risipite-n evantai.

Peste pavaje umbrele se scurg
În negură, spre ulmii blânzi. E jarul
Ce trece lin, prin suliți, în amurg ;
Sunt norii ce-şi topesc în geamuri varul.

Cadran de vânt. Pe trepte bate rar
Călcâiul lui în aspre coridoare.
Amurgul frânge-n ziduri crengi de jar —
Explozii în amurg, ocrotitoare.

2

Nu luptător, nu nalt zugrav, ci pal
Biciuitor al ploii. Alba castă
A lucrurilor scade. Val cu val
Izbind în dig. Şi creastă după creastă.
Imensul baldachin unduitor —
Sub zarva lui, pe umedele dale,
În unghi, spre adâncimi, peste fundale,
Ca două puncte-n vid profilul lor.

Ce tulburi avalanşe ! Norii grei
Trecând peste abis ca nişte grape !
De sarea zării plini, de boarea ei :
Înot profund în fericite ape.

3

În albe nopți, când mesele se-ntind,
Când sfincşii dorm cu facle stinse-n gură,
Stau față-n față : El călătorind
În jilțu-nalt, cu flăcări pe armură.

Şi umbra lui, alăturea de el,
Cu umbra dimpotrivă se-ntretaie.
Alămuri blânde. Zale de oțel.
Tăceri de vizieră. Vâlvătaie.

Cu negre lănci tăcerile ucid
Cuvintele pierdute prin unghere.
Tăcuții fluturi. Gheara lor pe zid.
Îmbrățișați de-a pururi în tăcere.

4

Arcadele şi geamurile. Lor
Te-adaugi blând. Ninsoarea li se-abate
Cu gest închis, cu umblet foşnitor
Arcade repetând înnegurate.
S-aştepți la zid, să calci în largul lui
Şi bolta să te prindă. Când răsare
Sub zidul vechi, sub muşchiul lui verzui,
Sub ploaia lină-a ceasurilor rare.

Arome calde. Iarna a deschis
Cuptor mărunt şi zarurile-şi arde.
Trec siluete-n margine de vis,
Într-un hieratic dans de halebarde.

5

În piețe largi, cu sfincşi încețoşați,
Cu negre scări, cu străji între binale,
De-a latul poliedrele străbați :
E pasul tău un lanț prelung pe dale.

Şi geamurile curg. Beteala lor
Ce umple zidul, golurile-şi lasă
În râu sfărmat, în tulbure izvor.
Pe dale umblă zaruri de mătasă.

Binom atins de umbră la mijloc —
Desişul blând şi dunga lui fierbinte.
Aruncă luna-n geamuri spini de foc.
Se-aprind molcom şi pâlpâie veşminte.

6

Ce palid dans. Ce larmă în adânc.
Călcâiul toacă piatra, scara piere
Şi-n lungi spirale treptele se frâng —
Te soarbe uşa-n cercuri de tăcere.

Să intri-n miezul ei ca-ntr-un abis
Cu aripi blânde, galbene petale.
Cărări fierbinți la mijloc s-au deschis.
Te-apleci şi sorbi. Arsura te prăvale.

Desen în galben. Umede culori
Călătorind sub bolți. Privire lină.
Doi ochi imenşi, doi ochi tremurători
În subțiate conuri de lumină.

7

E-un lanț de fum de-aici până la ea
La tulburea cetate. Scara, iată,
Colindă înălțimea. Scara grea
Şi balustrada ei înaripată.

E colb şi zarvă. Ulițele curg
Mânjite gros de soare spre câmpie.
Călătoreşte burgul în amurg :
Un nufăr tremurând în veşnicie.

Prea fericit binom rătăcitor !
În calme săli cu soarele-n zăbrele.
Acel înot, acelaşi dublu zbor !
Sub umeri : gol. Deasupra-n larguri : stele.

8

Sub bolți intrând. Pe laturi, clara zi
Destramă umbre. Rumen se deschide
Geam după geam. Deasupra — bolta gri.
Armuri bătrâne tremură-n firide.

În față treci. Şi cel pe care-l ştiu.
Dar brațul tău spre-adâncuri se îndreaptă
Trist luminând abisul cenuşiu :
Un nou contur pe-ntunecata treaptă.

Țin lancea-n unghi. O sprijin dedesubt
Şi pliscul ei în negură se prinde
Rupându-i pânza. Zbor neîntrerupt
În neclintite, netede oglinde.
Căci e şi nu-i. Şi fierul sună larg
În dur bazalt şi palma nu atinge
Decât ecou şi zvonuri ce se sparg.
E frig sub bolți. Sub bolți în valuri ninge.

9

La straja-a doua, podurile gem
Sub lespezile lunii. Stau deoparte
Tăcuții sfincşi, cu aripile ghem,
Uniți adânc în fluviu, ca în moarte.

Bat ceasurile. Scama lor de-argint
Colindă încăperile. Şi cade
Pe dalele de piatră, tresărind.
Prin geamuri intră luna, în cascade.

E vremea iar ? Acum, când lângă zid
Trec roiurile nopții, cete, cete ?
Se-aprinde blând în vis, se-aprinde-n vid,
În față chiar, alături, în perete.

10

În unghiul cald, oprit sub baldachin
Mă-ntorc spre zid. Sub streaşină, căldura
Rodeşte tainic. Bolta curge lin.
Mă-ntorc spre zid şi-mi scot încet armura.

În urmă zac creneluri. La asalt,
Ruina lor sporise, zarva încă
Pătrunde fumul, stâlpul lui înalt.
Aici e-o apă calmă şi adâncă.
S-o treci înot. S-o-ntuneci dedesubt
Şi spuma ei de piept să ți se prindă.
De-o parte şi de alta — valul rupt.
Şi tu şi val răsfrânți ca-ntr-o oglindă.

Afară — colb. Tărâm necunoscut
Ce-l calci acum când luna bate-ntinsul.
Şi ieri şi azi, la fel ca la-nceput,
Armura neagră-n colț şi-aşteaptă insul.

ARHITECTURA VISULUI (1982)

Icar

„ …Vom face cum ți-e voia, Similis.
Dar, dacă săptămâni şi luni de-a rândul
am amânat plecarea, nimănui
nu-i căuta o pricină anume.
Nici teama nu-i şi nici uşurătatea …”
Aşa-i grăiam. Dar el pe prima treaptă
a scării şi urcase. Vânt aprins
vuia-n auz. Împărății de bivoli,
cu nevăzute greabăne, mugind,

se tăvăleau prin iarba-nvinețită.
Ca-n vis tăiarăm norii. Mări de foc
se prăbuşeau de-o lature. Şi alte
cascade-albastre-nmugureau din hăuri.
Simțeam cum, rând pe rând, cu plesnet sterp,
în sinea noastră, lungile otgoane,
descolăcite cât ți-ai strânge palma
pe oasele genunchiului, se-ntind
şi-apoi se frâng, smucindu-ne în larguri.
Iar cioturile sângeră tăcut
şi se chircesc ca jumătăți de şarpe.
Dar noi urcam. Fierbeau în față norii
şi tălpile ne clocoteau, cu tremur,
strivind gâtlejul hidrei sub podele.
Din praporele verde când ne-am smuls
şi pragul l-am zărit cum ocoleşte
elipsa noastră, hohotind în urmă,
cu țiuit prelung, legat de munții
ce se pierdeau spre-adânc în stoluri negre,
se rupse timpul. Munți fără temei,
crescuți din văi, ei înşişi văi şi neguri,
cu horbote de stele care-i sorb
şi-i lasă prin spărtura lor să curgă ;
aceiaşi munți sub care nu e sprijin,
ci cad mereu fără-a cădea vreodată,
sugeau acuma vremea în adânc
cu buza lor lipsită de culoare.
Şi timpul se lipea de golul lor,
nici îngroşând, nici subțiind membrana
şi învelişul lumii. Vid curat
în care-şi trece palmele doar somnul,
călătorind spre moartele planete.
„N-ai vârstă", i-am şoptit. Şi Similis,
cu-acele largi priviri din care noaptea
se scurge din belşug, mi-ascultă gândul.
Dar Alfa arde-n față ; şi cântarul,
egal întors pe-un braț şi-apoi pe altul,
ne azvârli rotindu-ne şi iar,
sub streaşina de foc, în cețuri negre,
ne-nfipse — tot aşa ca pe-o săgeată,
clipind mereu mai stins şi mai departe.

*

E-un labirint de draperii, căci locul
se trage-ntruna îndărăt din calea
oricărui pas. Şi tulburile hale
se umplu iar şi iar cu candelabre
la vinete răspântii. Oare-au fost
sau doar mânjesc oglinzile de beznă
cu sunet arzător, pe veci uitate,

însingurate faruri, în bătaia
talazului de frig ? Inima unde-i,
pe vaduri înroşite de vâltoarea
sângelui pur, prin sute de artere,
să țină-n globul pulsului măsura
şi ritmul hematiilor stelare ?
Genuni vibrau de fiecare parte.
Căci țărmurile marelui ventricul
se depărtau cu cât creştea dorința
şi spaima de-a găsi. Cum cazi în vis
şi pietrele se sparg la adierea
răsufletului stors de groaza apei
ce licăre-n afund şi n-o ajungi
şi valurile-mping către vedere
un prag şi încă unul şi-apoi altul
şi nu mai eşti decât cădere goală
şi glas desprins şi subțiat în noaptea
bolborosită dedesubt. Iar tu,
tu cel ce te măsori la rigla zilei,
te afli tot acolo, sub umbrarul
de paltini înfloriți şi-n adierea
izvorului cu clinchet de lăcuste.

*

În jilț de iarbă fragedă, în zori,
când pene de lumină albăstrie
înaltul păsăret al nopții lasă
zburând spre-ascunse cuiburi stânjenii,
tu, Similis, senin, să-ți reazemi coapsa
de zalele smochinului. Acum
vei şti mai bine gustul şi căldura
cu trudă strânse-n poame. Pe genunchi,
aşază un echer de soare proaspăt
şi-un pergament de mare. Sfera ta
vibrează în lumină peste prunduri.

Colaj

Casetele cu aburi care azi
La colțuri stau ; şi vrăjitorul care
Pe lungile alei, sub bolți de brazi,
Ca-ntr-o fântână tulbure dispare —

Pervazul înnegrit şi-aceste scări,
Lucioasele podele, larga boltă
Din care cad apoase înserări
Şi floarea răsăritului, învoltă,

Sunt un ochean. Le creşti şi le descreşti,

Se risipesc şi iarăşi se arată :
O nesfârşită joacă de caleşti
Ce fug în toate părţile deodată.

Grotă

Ascunsă în discretele reţele,
Sub voaluri moi de aer, rareori
Lăsată în bătaia de culori
A soarelui năvalnic din perdele —

Prea rar în câmp şi poate niciodată
În magmele pădurilor, pe când
Curbatul trunchi, energic fremătând,
Palpită-n preajma ei şi se dilată.

În taină şi-n răcoare s-a deschis —
Fierbinte râu îi picură la poale.
Bolţi fragede. Aromă de migdale.
O, cale de-ntuneric ! Précipice.

Punte

O punte care e atâta doar,
Nimic mai mult, nici mai puţin — o punte —
O dată-ntoarsă-n apă şi-apoi iar
Deasupra : dintr-un munte, într-un munte.

Nici munţii nu sunt munţi (un mal şi-un mal),
Topiţi în mâl şi-n prund, scrâşniţi de valuri.
Din negura-ndoirii, spre aval,
Zac pietrele în limpezile staluri.

Şi-ntreaga scenă-a cerului e jos
Şi sus, pe înălţime-i numai insul
Ieşit din amintire, maiestuos,
Şi-mbrăţişându-şi tulbure cuprinsul.

Cetate

O, cât de clar se-nfăşură-n adânc
Inelul ei de piatră ! Ce-ntuneric
Sub talpa ei ! Crenelele se strâng
Ca nişte gene-n ochiul ei himeric.

O văd de-aici şi lacrimile-mi curg
Zburând încrucişat peste genune.

Sunt singur, lângă margini, în amurg —
Aştept cu-nfiorare o minune.

Dar, rând pe rând, zăvoarele se strâng
Şi-o mistuie. Tresar. Mă aflu iară
Sub simplu cer. Şi luna, din adânc,
Mi-arată liniştit ce mă-nconjoară.

Perla

Conturul perlei. Labiile ei.
Ea tremură-n abis. Ea se răsfrânge
Într-o fântână roză de scântei.
E un havuz în jurul ei, de sânge.

Dar marea către larg ? Dar norii duşi
Spre limitele zării ? Clară apă
Călătorind al zărilor urcuş —
Larg plaja se desface să le-ncapă.

Şi fanta ei. Şi umbra dimprejur.
Lumina ei în noapte şi tăcere —
Cobor în mare palid şi impur ;
Planează-n mine blând, ca o durere.

Falie

Cărarea se desprinde. Şi rămâi
La marginile faliei. Pe-o treaptă
De alb imaculat, pe-un căpătâi :
Genunea fierbe jos şi te aşteaptă.

Căderea asta-i zbor ? Aprinsul disc
Ca-ntr-un vârtej răsare şi apune.
Condor imens, cu soarele în plisc,
Podişul curge lin către genune.

Bat aripile. Umbrele-şi răsfrâng
În schelele oglinzilor solare.
Zbori peste zid, cu zidul în adânc,
Şi lung izbeşti ţărâna până-n zare.

Joc

E sus, în piscul bolții, adunat
Cuprinsul tot al sălii, ca-ntr-o lupă.
Acolo strâns, deasupra răsfirat —

Şi jos, pe voaluri, cupă lângă cupă.

Cu foşnet lung, cu tandru clipocit,
Sub şiroirea zidului : melasă
Ce curge pe membrane, ocolit,
Şi unge chipu-n limpede carcasă.

Ca un desiş aromele în jur !
Îndoitura crudă se desface.
Spasm şi mireasmă, joc fără contur
Sunt repetate sus, în carapace.

Zbor

În față — marea. Zidurile — sus.
Nisip de raze flutură-n clepsidră.
Se-ntunecă cetatea la apus
Cu soarele pe umeri ca o hidră.

Rar, către țărm, trecând peste crenel,
Tăişul vreunei raze se răsfrânge.
Tu curgi mereu, te-amesteci în tunel
Şi raza lasă-n urme gropi de sânge.

Oricât de-ncet, ai mers şi iar ai mers.
O pată eşti. Cetatea-i doar o pată.
Acum abia întregul univers
Cât ființa ta pierdută se dilată.

Scara

Urc scara iar — în gând — şi nu ajung.
În ivăr mâna-mping ca-ntr-o mănuşă.
Treptele gem. Fuiorul lor prelung
Acelaşi e şi dincolo de uşă.

Trec peste prag, dar pragul curge drept.
Alături, uşa însăşi e-o părere.
O clipă doar foşneşte lângă piept
Şi lunecă la margini în tăcere.

Ce trepte sui ? Ce poartă să deschid ?
Strigătu-ncearcă bolțile de-a rândul —
Spre calma încăpere fără zid
În care se-nfăşoară numai vântul.

Tablou

Tăcute şi-nrămate. La un loc
Cu umbre vechi, ţinându-se de mână,
Pocalu-ntorc. Pe chipuri, la mijloc,
Se-adună-n tremur creţuri de ţărână.

Către fundal, curg pajişti. E-un abis
De frunze, o maree de verdeaţă.
Soarele alb, cu ochiul larg deschis,
Priveşte din adânc spre suprafaţă.

Şi-acum e soare. Palidul ecou
Al vocilor prin crânguri se destramă.
Priveşti în vin, în limpede tablou,
Şi chipul tău e plin, până la ramă.

Bură

Curg lungi oştiri pe fiecare drum —
Grilaj de lănci, de fum şi de tăişuri.
Se-apropie şi murmură, precum
O ploaie nesfârşită-n păpurişuri.

Torentul lor haotic şi obscur
Încearcă-n raze drepte să se rupă.
Sub burniţă, cu marea împrejur,
Cetatea stă pe culme, ca o cupă.

Întind un braţ prin vis şi dau de gol.
Sunt sus pe pod, cu lăncile mă-ncaier —
În pâlnii lunecoase, într-un stol,
Planând pe adâncimea fără aer.

Colină

Dai larg ocol colinelor şi vezi
În fiecare zare doar o pată
De negură. Doar antice livezi
Şi-n adâncimi — cetatea ferecată.

Coboară drumu-n albe cotituri
Şi parc-ar prinde-o-n gură. Parc-o pierde.
Săbii de foc aleargă peste muri
În pure adâncimi de abur verde.

Ea este-aici. Acesta-i chinul meu.
În zare ca-n oglindă-i scufundată.
Urc spre crenel, pe pantă urc mereu

Şi n-o zăresc întreagă niciodată.

Ornic

Te cheamă seara amplă lângă geam.
Se-apleacă marea. Fruntea ei coboară
Şi soarele o umple de mărgean :
Cascadă rotitoare şi amară.

De câtă vreme scapără în vid ?
De câtă vreme prundul o reține ?
Urmează sfera. Sferele se-nchid
Cum însuți tu te afli strâns în tine.

Trec flăcări mici pe luciu. Carii tac
În labirintul negrelor lambriuri.
Simți marile-adâncimi cum se desfac
Şi cum aluneci dincolo pe schiuri.

Cristal

Sub pânze stau, ca un catarg de fum.
Şi vântul umflă pânza. Țărmul creşte
Din dunga lui de negură şi scrum
Ca o spinare rumenă de peşte.

Şi iată-l, îmbăiatul în văpăi !
Nisip sub tălpi. Ce umedă aramă !
Calc, rar, pe țărm. Te-ntorci. Şi ochii tăi —
Două cărări de negură — mă cheamă.

Aşa ne prinde soarele-n amurg,
Ca-ntr-o imensă cameră obscură :
Noi doi pe stânci. În urmă, negrul burg.
Şi pescăruşi ce dorm cu alge-n gură.

Lacul

Ghitarele-nnoptate. Zarva lor
O soarbe marea. Aburul armurii,
Astrul cețos, austrul călător
Împodobesc drapelele şi murii.

Astfel încât colinele pătrund
În zare unduind şi se răsfiră
Cu zale argintate peste prund.
Respiră lacu-n lună, ca o liră.

Oglindă-i cerul, tulbure-n chenar :
Îl vezi pe prund şi-l simți cum se scufundă.
Aluneci lin, pe albul patinoar,
În cetățuia cerului rotundă.

Cerc

Privelişte prin geamul împâclit :
O roată-ntr-un chenar de halebarde.
Şi ulițele, lung, spre răsărit,
Le toacă roata-n capăt şi le arde.

Ce straniu-i burgul ! Pântecele lui
Din piatră vineție amuțește
Când freamătă-n havuzul cu statui
Cea dintâi spiță-a roții, ca un peşte.

Vin tot mai rar şi stau tot mai puțin.
Simt roata alergându-mă din spate.
Urc spre donjon, hieratic şi deplin —
Mă mut încet cu totul în cetate.

Clopot

Nu te-ndoi : e-o salbă de cămări
Şi-n fiecare flacăra aşteaptă.
Şerpuitoarea uliță de scări
I-aruncă fiecăreia o treaptă.

O, candidă-ntocmire ! Cât de pal
Sclipirea lor, a treptelor, se-adună !
Pulsează-n adâncime ca un val
Rostogolit pe râu în jos de lună.

Iau scara-n paşi şi-mi pare că m-afund.
E-un clopot scara : sună-n întuneric.
Eu sunt ecoul pietrelor, rotund.
Sunt piatra chiar. Sunt clopotul himeric.

Crater

Prea bine ştiu aceste suple scări —
Veriga lor cu negura se-mbină.
Le urc ca-n vis. Noianul de intrări
Se-nşiră pe-o hermetică lumină.

E paşnic limbul. Cine-l va numi
Aşa cum el ne minte şi se-ascunde ?
Frumoşi pe ţărm, pierduţi a doua zi,
Rostogoliţi în putredele unde.

Aţâţătoare ritmuri şi măsuri !
Peceţi de carne-mi caută mijlocul.
Planez în somn spre lacomele guri :
Acolo jos — Ajută-mă ! — e focul.

Definiţia spaţiului

Mi-e pasul rătăcit şi pânditor.
O leghe, două : zarea mă cuprinde.
Drept orizont — o dungă de cocor,
Ospăţ — o legătură cu merinde.

Şi trunchiurile albe. Stâlpi de var,
Cu pleoape diafane. Stol de pleoape
Clipind în nesfârşitul osuar
Răsoglindit de soare şi de ape.

Cetate fără ziduri. Unde cresc
Crenelele şi turnul ? Cine-mi spune
Că însumi sunt ? Palatul îngeresc
Mă-mpresură pierind ca o minune.

Geometrie

E o fâşie lâncedă-ntre părţi.
Întregul nu-i. Şi el e doar o parte.
Ca în păienjenişul unei hărţi,
Nedespărţit e tot ce se desparte.

Nici el, nici celălalt n-au început.
Sfârşitul lor — şi-al tău — nici nu există.
Nu-s limite. Barajul cunoscut
E o-ntocmire tulbure şi tristă.

Nimic din ce te-ndeamnă să măsori
N-are-nceput, sfârşit sau jumătate.
Nimic nu-i pur : sunt noduri doar şi sfori —
Imensa lumii promiscuitate.

Oglinzi

Oglinzile sunt pline cu absint.

Mii de făpturi roiesc în casă. Scara,
Pe care urci, e-o urnă de argint,
Ca o livadă-n floare primăvara.

Sub paşii tăi, ecoul, dedesubt,
În bolgiile scării, se-mpreună
Cu însuşi el, vuind neîntrerupt
Şi rece răsuflând din văgăună.

Dar sus orice oglindă e un far
Cu o lumină blândă, înmiită.
Călătoreşti pe albul patinoar
Şi mii de inşi, în zare, te imită.

Țărm

Veghind în umbră. Ape de argint
Şi tulbure risipe. Peste stâncă,
Roşcate tufe ramurile-şi prind.
Deasupra — grota cerului adâncă.

Şi iar te-ndeamnă gândul s-o răstorni,
S-o vezi rotită-n vid ca o fregată.
Acum când treci printre tăcuții corni,
Pe panta de maree legănată.

Piciorul drept. Apoi, piciorul stâng.
Unde-i cărarea ? Stranie gavotă !
O spadă eşti, o umbră în adânc,
Un fulg de-argint zburând în neagra grotă.

Amurg

O urmă temătoare de licorn
Însângerează pajiştea. E-o rază
Pe care răsuflarea unui corn
Ca într-o pantă limpede se-aşază.

Cuprinşi de lunecare, iată-i duşi
Pe lungi cărări, în negre labirinte.
Deschide codrul uşi şi iarăşi uşi,
Rămâne cornul veşnic înainte.

Gonesc şi-acum, gonesc în infinit —
Cu funii verzi îi fură paradisul.
Lichidul corn, cel mult prea vălurit,
E depărtarea însăşi, e abisul.

Reflux

Din nou e rândul grotei. Până când
Privirea-i dantelată mă va strânge ?
O sferă e, de abur şi de sânge,
Sporeşte-n întuneric, tremurând.

Aşa precum petalele se rup
Când, sub petale, vântul le apleacă,
Se strâng pereţii. Goana lor buimacă
E-a unui trup în taina altui trup.

Şi dincolo — un soare rece, gri,
Lumina mării, cerul… Sărbătoare
A celui pur şi liber. O, splendoare
De-a nu simţi, de-a fi, de-a nu dori.

Desen

Genune, norii, soarele… Profil
De trestie, de piatră. Îşi deschide
În apele amurgului firide :
Un mit străvechi, băltit şi inutil.

Sunt nările-i şi fruntea de oţel —
Poleiul serii astfel le pătrunde.
Dar miezu-i jos, în tainiţe, sub unde.
Profil higienic, hâd ca un scalpel.

Aşa colindă mările, uitând
De circulara bolgiilor moarte.
Soarele-n zori o palmă e, departe,
Cu degetele — strigăte : Curând !

Anthropos— ergon

Frumos şi pur, aşa ca la-nceput,
Mă aflu pe un ţărm necunoscut,
Un ţărm rotit din zare până-n zare
Cu vânt amar, cu scoici şi-n depărtare
Cu argintate, tulburi estuare.
Mi-s zilele şi casa de nisip ;
Nici nu mai ştiu : sunt chip, sunt arhetip ?
Când trupul meu se-apleacă peste unde,
Cel din adânc tresare şi se-ascunde —
Şi totuşi, fără caznă, mă regăsesc oriunde.
Căci între împrejuru-mi şi suflet nu-i nimic :

Nu pot şi nu încerc să le despic
Cerul de cer şi soarele de soare,
Marea de mări, uitarea de uitare.

Zid

1

Umbrele celor
fugăriți sub geana pustiului,
ca un şir alburiu de asini,
nu din turn le-am zărit,
ci de-aici, de pe stâncă,
de pe piatra aceasta ce soarbe şi-mprăştie marea.
Pe culmea ei am sărit,
mi-am rănit glezna şi sângele tremură
alături, în apa sărată.
Am strigat, însă glasul meu
amorțise în goarna nisipului,
amorțise deasupra apelor mării, pline de sare,
grele, lovite de stânci,
ca un stol de prelate.
Şi umbrele au trecut
dincolo de grila văzduhului,
dincolo de păianjenii privirilor mele,
au trecut şi-au pierit,
subțiindu-se lin, aplecate-ntr-o parte,
ca-ntr-o nemişcată, veşnică, neschimbătoare
răsplată.

2

Am văzut, iată, cohorta
care ieşea din ruine şi curgea în nisip.
Aşa dispărea în zarea pustiului.
Când răsărea luna, fiecăruia
îi înflorea câte-un nufăr în palmă
şi cu toții plângeau.
Apoi,
marea a adâncit universul într-o singură parte
şi-n marele lui balans am căzut.
Numai eu ! Şi cu mine mulțimea.
Iar nufărul meu ca o flacără arde
peste nisipul verzui. Ca o flamă verzuie…
După lumina ei mă cunosc.
Stau întins pe stâncă şi marea-i alături,
flacăra cade în ape, o văd în străfund,
cu ea cu tot mă cutremur. Şi luna-i pe cer.
Dar tu unde eşti ?
Gura mea simte meandrele stâncii, grăunții

cochiliilor,
valuri se preling sub obraz. Unde te afli ?
Lacrima mea se uneşte cu marea, tâmpla şi
umărul,
coapsa mea, părul şi stânca
înaintează-n pustiu.
N-am cunoscut încă zborul acesta ! Trec
şi nu mă desprind. Peste umărul meu,
ca o lacrimă-i marea în urmă.

3

Mă trezesc în zori pe stâncă şi-mi spun :
„Oare-am dormit ?"
Soarele-abia se topeşte-n văzduh,
pustiul e plin încă de umbră. Şi marea la fel.
La picioarele stâncii,
apa e rece şi pare-mpietrită.
„Dacă ar veni călăreţii, îmi zic,
dacă i-aş vedea desfăcând,
ca nişte vulturi, nisipul".
Dar nisipul se-ncinge treptat,
cu miile lui de feţe-nsorite,
cu miile lui de căuşe de umbră,
şi, dincoace, marea se-nvolbură
oglindind şi iar oglindind.
„Dacă am dormit, am visat.
Şi nici în vis n-am ştiut… Poate acum…"
Şi mă-ntorc, jur-împrejur, mă întorc,
privesc marea şi hăul pustiului,
mă plec şi iar mă ridic,
tremurând.

4

Vai mie, a răsărit soarele !
Marea se umple de lumină,
parcă ar năvăli, îngrozită, spre-apus.
Tot într-acolo şi cerul se-ntunecă,
rostogolind norii şi luna
şi negura toată-n abis.
Iată, pustiul e-o ţesătură de soare şi umbră,
un năvod fără margini.
Iată, am o zi-ntreagă-nainte.
Încă un văl albastru soarele-ntinde pe cer,
încă unul şi încă unul
cu fiece zi.
Şi chipul din zare se tulbură, ca o garoafă de ceaţă,
ca sarea topită în jurul ostrovului,
ca păsările care sunt şi nu sunt
în văzduh.

Numai carnea mea se-nfioară,
numai fierul sângelui meu
se-arcuieşte şi-apasă…
„Domoleşte-te, spun. Nu pângări.
E de-ajuns !”

5

Aceasta e ziua în care-mi amintesc.
Şi amintirea mea
e fără bucurie, fără căinţă.
Sunt ca o hală din sticlă şi fier
în care dangătul cade
şi piere.
Apoi zvâcneşte din nou
şi iarăşi se stinge.
La nesfârşit.
Cum de-l aud ?
În faţă e marea
şi zgomotul ei nu-l înăbuşă ?
Pustiul, cu liniştea lui, nu-l îneacă ?
Din crucea amiezii priveşte :
Aici sunt,
cu toată surparea aceasta-n adânc,
răsfirat pe nisip, aşteptând,
ca o grămadă de pietre.

6

Degeaba ai potrivit cândva
toate ceasornicele : s-au spart, au pierit.
Clepsidra, cadranul au curs, s-au topit în nisip.
Acum,
vremea măsori
după chipul ce rugineşte-n pustiu.
În fiecare zi,
ploaia de silex îi smulge un înveliş,
îi scurtează din umbră.
Gura nu-i vezi, dar acolo e zâmbetul ;
privirea
deasupra ta trece,
o auzi fâlfâind. Şi iată,
poţi măsura de la dreapta la stânga,
înapoi, înainte,
poţi măsura vremea,
căci se face rotundă.
„Nici n-ai când să te miri, strigă chipul
şi vocea lui trimite trâmbe de nisip către mare.
E iarăşi începutul, am înflorit.
Suntem dincolo, suntem dincolo”.

7

Nimic nu e mai frumos decât aşteptarea aceasta !
Epistolele mele sunt scrise direct pe nisip.
Când văd cum marea şi vântul le-nfăşură,
mă-nfior.
Şi eu sunt pur
şi marea e pură, albastră,
pustiul e fără opreliște, fără cusur.
„Din tine spre tine călătoreşti,
ca o algă.
Şi-n sufletul tău,
câtă oroare !”
Soarele trece,
îi aud foşnetul, lung, peste stâncă,
razele lui se rup din mare,
se-adâncesc în pustiu.
Între răsărit şi apus,
numai tăcere-nsorită.
„Tăcerea,
tăcerea te vindecă. Ia aminte !”

8

Dacă n-aş fi aici,
oare pustiul şi marea ar fi ?
Iată ce m-am întrebat în zori,
când am ieşit în goană din mare
şi m-am întins pe nisip.
Şi-atunci,
bucuria s-a stins, a pierit.
Şi n-am mai găsit în inima mea
nici măcar o fărâmă de spaimă.
„Deci nu le pot pierde, mi-am zis,
de ce să mă tem ?”
Şi, iată, marea, sub privirile mele,
s-a domolit.
Şi culmea ei neagră
s-a frânt în genune. „Vai mie, am strigat,
ce poate să-nsemne minunea aceasta ?”
Iar nisipul, ca o ceață, mi-a acoperit glasul.
Şi vidul apei
îl purta spre abis.
„Nu te bucura, nu te teme.
În mare te pierzi, în nisip.
Eu sunt abisul”.

9

„Toate rătăcirile tale
s-au schimbat în comori. Căci ce altceva sunt

zilele-acestea
în care eşti singur ?”
Marea e-atât de albastră,
încât eu însumi tremur pe stâncă
în umbrele ei.
Murmur : „E drept. Ca azi, niciodată”.
Aceleaşi valuri, aceleaşi dune
răsfir.
Şi nu mă mai satur.
Chiar amintirile se preling în afund,
ca dintr-o ciutură ruptă.
„Acum pot să caut, şoptesc. Sunt curat.
Acum sunt aproape… Aproape ?”

10

Cât de uşor se termină totul !
Iată, am ars,
cenuşa flutură, alb,
şi-apoi cade în mare. Mă recunosc !
Sunt numai suflet verzui,
ca stâlpii tremurători ai adâncului,
sunt însăşi căldura cenuşii, dogorile ei.
Şi privirea irizată prin valuri mă caută,
m-a şi ajuns.
Plutim în larg, plutim în zenit,
aşteptarea s-a-ntors
împotriva ei înseşi
şi s-a destins.
De-acum,
ai toată eternitatea-nainte,
ca un imens răsărit în marea eternă.
Nu-ți mai vorbi. Cuvintele cad,
picăturile lor se desfac pe lespedea-ncinsă,
lespedea nu-i şi cuvintele nu-s,
tu însuți,
din golul infim care-ai fost te retragi.
Ca două site,
trece noaptea prin zi şi ziua prin noapte.
Nedesprinse. Izvorând, izvorând…

11

Seara,
strâng alge, pietre de mare, cochilii ,
le-aşez pe nisip.
Intru în valuri, pornesc înspre larg
şi revin
cu brațele pline.
De fiecare dată, la-ntoarcere,

din scrumul pustiului,
soarele roşu zâmbeşte, izbindu-mă-n piept.
Şi mereu e mai jos,
pregătit să se stingă.
Razele lui îmi coboară pe coapse,
pe glezne,
se scurg în nisip.
Şi noaptea
se-mprăştie-n mare şi-o tulbură.
Sunt, iată,
cu încă o zi, mai adânc,
în genune.

12

Ai putea la fel de bine să spui
că-i o singură zi…
Şi că ai trecut prin inima ei
ca o blândă tornadă.
Dar cui i-ar fi de folos minciuna aceasta ?
Târăşti după tine pe ţărm o umbră de gheaţă
şi noaptea,
viscolind dinspre mare,
te surpă ca pe-un turn de nisip.
Văzduhul e plin de aroma
sfâşietoare a mării,
a algelor putrede,
a scoicilor ce-au murit, împăcate, ziua-ntreagă,
pe plajă.
E vânătă marea
de aromele morţii,
te-neacă
altarele ei fumegând în amurg.
Ce-a mai rămas din jertfa aceasta ?
Ultima rază de soare
tresare pe ţărm,
ca o dungă de sânge,
sclipind.

13

O clipă am crezut
că e doar o fereastră,
calmă,
croită în zid,
respirând spre câmpie.
O dimineaţă ca mai demult.
Şi eu,
jumătate în vis, jumătate-n lumină.
Dar nu era decât marea,

iarăşi marea
şi iarăşi,
marea în zori,
vitroasă, albă sub zare,
vibrând.
Şi iată-mă, înalt,
din nou lângă umbra rămuroasă a stâncii,
jumătate-n lumină,
jumătate în noaptea aceea incertă.

14

Blânda sclavie, blânda libertate a soarelui
nu au sfârşit.
Şi umbletul mării
şi imperiul imens al pustiului.
Cum pot să cred
că osia lor trece prin mine ?
Râd,
gura mi-e plină de zgură,
mă privesc în adânc.
Şi nimicnicia mă năruie.
Străinul acesta, înalt de şase picioare,
pe care marea-l oglindeşte
şi-l uită,
pe care pustiul îl primeşte, fără să-l cheme,
pe care stânca-l îngăduie,
fără să-l simtă,
sunt eu. Cu mine vorbesc
şi ecoul coboară-n abis ca un şir de rozete.
Nici un îndemn.
Doar imensa sclavie a soarelui rece,
doar biciul pustiului, cleştarele doar
şi temnița mării… Şi eu, la mijloc,
„De ce ?, întrebându-mă. Unde-s ?”

15

Mă întreb
frumusețea ce este
şi-mi răspund că nu ştiu.
Am ajuns şi aici.
Eu însumi nu sunt decât locul
dintre amintire şi ziua de azi :
abia izbutesc să n-alunec.
În urmă,
marea, scânteietoare-n amurg
şi-n față, doar vântul, de care mă sprijin.
Alerg pe nisip,
am alge pe umeri, pe glezne, în păr,
urmele mele

sunt o nesfârşită salamandră-n pustiu.
Câtă splendoare !
Goana târzie a vântului,
lacrima lunii pe stânci,
noaptea de cretă ! Şi marea,
neagră, clătinătoare,
marea, de care,
orice aş face, mă tem.
Un pas şi încă un pas…
De-aici începe abisul, un pas,
aurul orei, bătând în adânc,
ochii ei neclintiți
ce mă-ntunecă.

16

Când răsare soarele
e mult mai uşor.
Mă culc pe nisip,
cu ochii plini de întinderea mării,
cu tălpile şiroind în pustiu.
Valuri rotunde se-apropie,
cărările soarelui se unesc pe umerii lor,
ca pe nişte coline.
Şi vuietul trece prin mine
până dincolo-n urmă,
apoi iarăşi mă trage spre larg
şi-amuțim
în adâncul colinelor.
Din când în când, mă ridic,
trupul cuprins de nisip
mi-l privesc
să văd dacă încă există.
Şi-abia dau crezare
privirilor mele.

17

Dacă-aş vrea să m-ascund,
aş putea ?
Din cale să-i fug, să treacă pe-alături, grăbit,
să mă uite ?
Ce lance-i aceea, ce spadă, ce fier,
cu tăiş pretutindeni ?
Sunt singur
şi gândul acesta
m-a zvârlit de pe stâncă,
m-a împins în pustiu.
Acelaşi cer peste tot, acelaşi nisip,
aceeaşi lumină.

Între o zare şi alta, numai un drum.
Pulberea lui e şi-n mine.
Şi-n mijloc,
gândul acela, ca un turn părăsit.
Mă aşez, în amurg, şi-l privesc…
„Până atunci, suntem doi.
Nu te teme”.

18

Nu e nici o-ndoială : am trecut pe aici.
Iată pietrele vinete,
grele de alge,
pietre pe care
o mare tânără, mirosind a limpezi cadavre,
le spintecă.
Şi răbufnirea răcorii
pe dig.
Apele ! Sunt iarăşi al lor !
Înotătoarele mele pierdute
vibrează-n abis,
desenându-mă.
Şi caninii subțiri, caninii de platină-n ceață !
Dâra aceea de sânge sunt eu.
Umbrele, două,
între strane de apă,
privindu-se-n ochi,
privindu-se lung,
fără memorie.

19

Fericirea
E chiar în neliniştea acestui țărm
Ce se termină.
E *terminus* țărmul. Şi dincolo-i panta
Pe care e-ntoarce
Şi fumegă marea.
“Spune-i clipei să treacă
- şoptesc –
între mine şi mare, doar ea…”
Ca o corabie,
ca o corabie,
ca o corabie….

CULEGĂTORUL DE ALGE (1985)

Prolog

April, pe durul Mart cu ochii verzi
Spre alt tărâm al negurii-l împinge.
În urmă vin alaiuri de livezi,
Departe-n față-i chiciură şi ninge.

E jos, e sus frumosul carusel ?
Porți prin oraş o mască de armindeni —
Mereu la fel. Şi rimele-s la fel :
Prieteni, caruselu-i pretutindeni.

Totu-i să fii în stare să-L găseşti
Pe-Acela care e*. Pe-Acela care
E dincolo de cruguri, de poveşti,
De curgere, rotire şi uitare…

aprilie, 1982.

* În *Ieşirea* 3,14, Dumnezeu se defineşte pe Sine Însuşi astfel : ’Èhyèh ’Ashèr ’Èhyèh (ebr.) ; gr. : Égô éïmi ho ôn; lat. : *Ego sum qui sum.*
Vezi *Les Saintes Écritures,* 1995, p. 92.

Culegătorul de alge

1

Dau iar ocol cetății. Turnul lasă
o neclintită umbră mătăsoasă
pe zid, pe iarba crudă, pe cărare.
Şi soarele, pierdut în înserare,
aruncă-n geamuri flacăra-i fugară…
Voi reveni. Vei reveni ? Pe scară
e numai pasul razelor, e gerul
ce leagă strop de strop. Cum leagă fierul
verigă de verigă. Ființa-mi, iată,
pătrunde-ncet în noapte, ca o pată,
spre carnea mişcătoarelor petale,
spre apele umbroase şi egale,
să le străbată lin. Tăcuta floare
de nufăr se roteşte-n depărtare,
părând că se arată, că se-ascunde…
Voi reveni. Vei reveni ? Răspunde !

2

Ar trebui să-i ştiu înfăţişarea.
Se-nfruntă amintirea şi uitarea
(Uitarea ? De prea multă amintire !)
şi-o tulbură. Un val în răzvrătire
ce-amestecă şi alge şi nisipuri.
Apoi, din miriadele de chipuri,
o clipă numai, valul o arată,
cuminte, liniştit. Ca altădată,
când cercetam, beat de dorință, zarea
aprinsei mări… Şi apele, şi sarea
solzoasă de pe stânci. Şi depărtarea…
Ar trebui să-i ştiu înfăţişarea.

3

O nouă zi, o nouă înserare.
Din beznă, creşte luna peste mare
(O, mări livreşti, cu valuri argintate !).
Aici, banale uliți. Spre cetate
trimit un gând, apoi un altul. Spune
cel reîntors că burgu-i o genune
în care-alunecăm, pe negândite.
În apa lui, pe prunduri limpezite,
călătorim. Tremurătoarea floare
de nufăr mă visează. Lună ? Soare ?
O nouă zi, o nouă înserare…

4

Cobor, tremurător, în labirint
când răsăritul — sabie de-argint —
despică zidul cerului în două.
E noapte-n jur. E noapte-n cuget. Plouă
cu zare cenuşie, ca o rouă.
Se rup din infinit, se scurg pe-aproape
şi străzi pustii şi nori prelungi şi ape
şi, rând pe rând, culorile se-mbină.
O, verde indicibil ! Grea lumină
în negrul râu, în sumbrele portaluri !
Voi, sălcii verzi, din sălcii verzi, din valuri !
Voi, ochi ! O hierofantică privire
înfige turnu-n gol (a nemurire !)
deasupra dimineții pieritoare…
Cum să pătrund în grotele solare ?
Cum să vă tulbur apele, preaplinul ?
Voi, ochi ! Profunzi şi tandri, ca veninul.

5

Nişte coline vii, tremurătoare,
Sub cerul înnorat. A doua zi,
Le străbăteai, cu ochii fumurii,
Ca după-o prelungită-mbrăţişare.

Căci noaptea se sfârşise. O făclie
De ceaţă putrezise lângă geam.
Şi eu, privind în zare, mă trezeam
Din minerala toamnei amnezie.

Dar visul umple iarăşi jumătate
Din albia lăuntricelor văi.
Colinele sunt — iată — sânii tăi
Şi eu, curbatul râu ce le străbate.

6

Întoarce-te spre mine. Eşti un val
de aer auriu, patriarhal,
în care-ncerc, de veacuri, să pătrund.
De veacuri, luna picură pe prund
şi râul se destramă în pustiu,
ca o spirală-n vid, ca un crochiu.
Crochiuri suntem. Singuri, înotând
într-un ocean de beznă, larg şi blând,
într-un ocean matern, primordial…
Întoarce-te spre mine, eşti un val.

7

În dimineaţa slută ca o mască,
doreşte chipu-n van să-şi recunoască
tiparul, simulacrele uitate
(Dezgustătoarea lor intimitate !).
Doar sufletul, la fel ca şi-altădată
(ba chiar mai mult), e-o candidă, curată
fântână în amiază. Între ele,
rulmenţii cărnii, durele mărgele,
sudorile şi sângele… Lumina
s-a răspândit adânc la rădăcina
acestei asamblări misterioase.
Te pierzi în burg, pe schele gri de oase,
şi alte schele-ţi trec pe dinainte,
cu mişcătoare coarne de cuvinte,
cu ochii moi şi buzele de iască —
În dimineaţa slută, ca o mască.

8

Se zbate ca o flacără. Tresare.
Mişcarea ei e-o bruscă lunecare

prin faţa mea şi — poate — pentru mine.
O simt. O desluşesc. Şi simt în vine
răcoarea tenebroaselor stamine.
E-un vast platou. Desigur, amintirea
a-ndepărtat enorm împrejmuirea,
a smuls din margini pietrele şi zidul.
Acum, în jur, e vidul, numai vidul
şi-n mijloc eu şi flacăra. Şi floarea.
Mireasma-i încă neştiută, boarea,
îndepărtata-i carne, răsuflarea…
Cum s-o ajung ? Dar n-ai ajuns-o, oare ?
O ai în vis. Rămâi în vis. Te are.
Se zbate ca o flacără. Tresare…

9

Atins de maladie ca de-o spadă,
însângerez deşertul de zăpadă,
sub arcurile zării, violete.
Puternic respiram cândva. Prin plete,
se-nvălmăşea văzduhul ars de soare.
O, vremea ! O, zăpada călătoare !
Adăugare doar, adăugare…
Şi iată-mă: o nouă strălucire
mi se desface-n zâmbet, în privire,
carnalul soare umple labirintul.
Tu, palid chip. Cu ochi ca hyacintul
şi gura tremurând în întuneric.
Sunt parte doar. Sunt golul emisferic
ce îşi aşteaptă golul. O cascadă
de sânge cald e noaptea. Dulce pradă
sub uriaşa stelelor rocadă…
Atins de maladie, ca de-o spadă.

10

Desigur, e un râu. De ce n-ar fi?
Îl găzduiesc arcanele pustii,
îl găzduieşte visul tot mai des.
Păduri înlăcrimate. Sumbrul şes
al timpului întors la început.
Un râu familiar (re-cunoscut ?),
un râu ce mă zdrobeşte, ca un scut.
Şi-n depărtarea lui, spre care calc
(pavaj de vis sub lună, drum de talc),
tresari. Tablou-ntreg îl reînvii
reaprinzând lunarele-ţi făclii.
Acelaşi râu suntem ? De ce n-am fi…

11

Acolo unde amintirea-ncepe,

la marginea mirificelor stepe,
urci înspre dunga tainicei crevase,
cu palmele-n nisip, întunecoase…
Nisipul vinețiu, de sub picioare
şi de sub mâini, începe să coboare,
norii se-ntorc şi ceața se desprinde,
purtând spre-abis hieraticele-i grinde.
Urci sau cobori ? În urmă-i ? Înainte ?

12

Ce cald adie dulcea ta sudoare
în palida amiază ! Dulce floare,
făptura ta străbate primăvara.
Câmpi înfloriți. În râul negru, ceara
desişurilor galbene de floare
aprinde facle. Dulcea ta sudoare
e chiar aroma câmpurilor pline
de raze verzi, de marmure feline,
de soare verde, sânge crud, de clare
alei înnebunite, rotitoare…
Mă vezi ? Curg în mireasma-ți, în privire,
o umbră sunt, un gest, o presimțire
a negurii ce-ai fost. Un strop de rouă
pe-ntinderea de iarbă. Brumă nouă
ce-acoperă, în zorii reci, cetatea.
Singurătate-mi eşti. Singurătatea.

13*

Mă tăvăleşte-n brazde, ca pe-o grapă,
un demon, cu pulpanele de apă,
în nori de fosfor bolțile se-ngroapă.
De ce mă mir ? Acesta este locul,
acolo-s vatra, cleştele şi focul,
acolo te găsesc. O sărutare
pe fierul gol, pe umbra-ți ce tresare,
pe flacără… Se risipeşte drogul
privirii de-altădată. Inorogul
Transcrie-n vid, pe ziduri, *Decalogul*.

14

Un soare furtunatic se deşiră
peste desenul burgului. O liră
la care, iarăşi, valurile cântă.

Dar unde-i valul ? Gândul se frământă
asemeni unui râu. Priveşti prin geamuri
cum razele zvâcnesc, ca nişte hamuri,
cum, negri, caii zidurilor saltă…
Ce limpede-i genunea! Recea daltă
a razelor o drămuie. Cetatea
îşi caută-n abis eternitatea
şi gândul tău se caută pe sine.
Iar trupul ? Se desparte-ncet de tine,
Topindu-se-n astralele lumine
(Cum piere-n soare roiul de albine).

15

Ca-ntr-o fântână tulbure coboară
imensa iarnă. Tulbure şi rară
e ţesătura zării. Până-n zare
întinzi un braţ, în lenta respirare
a cerului. Eşti viu. Se vede bine
cum iernile se scurg, prelung, prin tine,
ca nişte valuri reci, diamantine.
Se vede chipul, umbletul… Departe,
trec siluete albe către moarte,
în veşnic rotitoarea reverie.
Un lup pierdut, o dungă cenuşie
punctează visul. Noaptea se repede
în calea lui. Prea limpede se vede
curbatul salt al timpului. Coboară
zăpada peste vreme. Te măsoară
subtilele-i trasoare — ca o gheară.
(Tu, cel ce vei pieri întâia oară).

16

Orice se-ntâmplă-i numai pentru a
Te desena mai clar. E numai pentru
A decupa în vid făptura ta :
Un cerc sporind întruna către centru.

Tot mai aproape stelele apun —
Tot mai departe soarele răsare.
Doar amintirea-n urmă, ca un tun,
De undeva, din ceaţă, peste mare.

Dar până-atunci, ce tulbure, ce greu
E sufletul ! Încearcă să cuprindă
Ecoul unui chip (un himeneu

Pierdut într-o thanatică oglindă).

Trubadurul din vis

Depuis cinq ans entiers chaque
jour je la vois,
Et crois toujours la voir pour la
première fois.
(Racine, *Bérénice*)

1

Retras între uitate panoplii,
La calme-ntretăieri de coridoare,
Ascult cum cresc ruginile-n zăvoare,
Cum urcă-ncet țărâna-n temelii.

Nimic nu-i mai statornic decât sunt
Eu însumi, privitorul. Brațul cade
Abia simțit, sub lungile arcade,
Ca o bucată udă de pământ.

Nu-mi recunoşti privirea ? Negrul spin
Al aşteptării sufletu-mi străbate…
Vai, două trestii suntem, aplecate
Peste genunea nopților ce vin.

2

Nu dorul, ci perpetua-ntâlnire
Cu cine nu-i. Cu cine totuşi este
În bolgiile calme, în aceste
Sumbre-ncăperi din propria-mi zidire.
Ce-i strada ? Întâmplarea ? Spațiul unde
Întinde visul plasa lui verzuie —
Spre chipul care trece, care nu e,
Tresare-o clipă cel care se-ascunde.

E plin de frunze soarele. Luceşte
În lentele-i vârtejuri arzătoare.
O, paradisiacă degradare !
Îmi amintesc. Exist. Îşi aminteşte ?

3

Atât a mai rămas : o umbră pală,
O albă frunză pâlpâind în noapte.
Nu două chipuri sunt, ci două şoapte,
Două priviri, sub dâre lungi de smoală.

Abia acum cărarea se arată —
E decupată-n negură, o simte
Piciorul tău cum taie, ca un dinte
Necruțător, în talpa ta brumată…

Dar şi tăria drumului se curmă.
Regrete ? Îndoială ? Penitență ?
Îmi strâng în palme propria absență :
Acolo suntem noi. Acolo-n urmă.

4

E, oare, marea-n negură ? Ascult
Cum, lângă tâmple, apele palpită.
Alergi pe țărm, alergi cândva demult,
Râzând, prin iarba mării, înflorită.

Sub norii limpeziți, acelaşi sur
Păienjeniş de valuri şi catarge —
Sângele tău îmi tremură-mprejur,
Ca o pădure rumenă de alge.
Te voi găsi ? Ceasornicul solar
Își deapănă-n abisuri fața spartă.
Şi tu te-nalți din valuri, iar şi iar,
Spre chinul rotitor care ne poartă.

5

Primeşte-mă la umbra ta. E seară.
Copacii cad, pe rând, în asfințit.
Vei împânzi oraşul desfrunzit
Cu umbletul tău cald de căprioară.

O rază, ca o lance, din amurg,
Lovind în plin, îți înfloreşte gura.
Şi palmele ce-mi mângâie armura
Pe lespezile inimii se scurg.

Ce singuri suntem ! Tremură, departe,
Un clopot răsfirat ca un ecou —
Mă voi topi în ochii tăi din nou,
Gustând — a câta oară ? — dulcea moarte.

6

Un glas în noapte. Stăruie şi-acum
Când alte nopți se-amestecă. Tresare
Pe lespezi, ca o burniță de scrum,
Inexistența lui asurzitoare.

În colțuri simulacrele adorm

Pieziș, ca-ntr-o armură părăsită.
Îşi plimbă luna ochiul ei enorm
Pe-un bulevard adânc de ebonită.

Câte zigzaguri tulburi într-o zi !
Şi noaptea cum îți ştie adierea !
Cădem în somn, ca două păsări gri —
Tăcerea fără capăt, doar tăcerea…

7

Un tainic râu la unda lui ne-adapă,
La valul lui perfid, neliniştit.
Plutind pe străzi, vibrăm necontenit,
Ca două ramuri oglindite-n apă.

Priveşte-le : se-apropie şi iar
Se depărtează. Ritmic le desprinde
Şi le uneşte-n clarele-i oglinde
Un val amețitor, tentacular.

Aceeaşi legănare ne pătrunde —
De ființa mea te prinzi şi te desprinzi.
Iar eu mă zbat în verzile oglinzi,
În gândul tău, ca ramura-ntre unde.

8

Întoarce-te, frumoaso, în abis…
Făcliile se sting. Imensa lună
Deasupra mării ochiul şi-a deschis
(Celestul ei pahar de mătrăgună).

În plasa lunii toate se susțin:
E luna doar, din zare până-n zare.
Făptura ta umbrită piere lin,
Ca o garoafă neagră-n depărtare.

Pe țărm şi-n suflet urmele s-au şters.
Prin amintire nimeni nu mai trece —
Adorm pe stânci, pierdut în univers,
Visând pe umeri gura lunii, rece.

9

Mă-ntorc, în ziua clară, spre cetate.
Păduri în zare. Albe drumuri. Calme
Păşuni ce țin amiaza-ntreagă-n palme.
Şi ceața, ce ne mână-ncet din spate.

Spre orice punct, aceeaşi depărtare.
Jur-împrejur, o singură ființă —

Îmi amintesc (e, oare, cu putință ?),
Îmi amintesc de tine cu oroare.

Se-ntunecă urcuşul. Noaptea vine
Şi mie însumi chipul mi-l arată.
Sunt fericit. Sunt singur. Eu sunt, iată !
În negrul burg e loc doar pentru mine.

Trezirea

(Din zările negre te-nalți,
ca un spectru.
Un stâlp eşti, acolo, departe,
un stâlp, clătinându-se-n
gol,
un biet stâlp pe care
amarnice păsări, zburând,
umbrele-şi leapădă)...
În jurul tulpinii
otrava sudorilor sale
locu-ntreg a strivit.
Şi, până în zarea cealaltă,
până aici,
o țesătură de negre
veninuri
inundă țărâna.
Iată-l :
e cel, ca din palmă, lansat
din palmele cosmice.
Vai, cum va dormi,
cum va dormi !
Ca un fir de papură,
smuls,
cu fuioare de alge alături,
uscat,
îndoit sub pietrişuri,
cu privirile turmei în jur
(ochii mulțimii — o poiană
de flori),
ars de veninu-i lăuntric,
chircit,
singur, uitat,
ca o piatră în mâl,
ca o frunză-n desişuri.

Locul

În încăpere ? Afară ?
În poiana
cu miriade de flori,
cu legănatele flori
ale ochilor ?
(Mirate, înspăimântate,
malaxoarele vremii
subit implorând ?)
Se deschide o poartă
şi văd :
undeva, într-un spaţiu
de ceaţă,
pe platforma
(de abur şi ea,
până deasupra de glezne
aburi vărsând),
în chenare,
în cadre
ce flutură alb
(rumeguş, ţărână
de gheaţă),
acolo
(timp şi spaţiu
sunt arctic inel),
acolo, ziceam, dintr-o dată,
şuvoiul roşu şi cald
(o căldură coclită)
desenează un drum :
de la gură la zid,
de la vorbă la şoaptă
(şoaptă udă-nroşită),
de la noapte la zi —
goană lucidă,
proaspătă, neaşteptată,
mult aşteptată,
prin culoarul de albe
(oh ! pieritoarele, totuşi)
înghețate coşmaruri.

Hidra

E drept, florile-acelea
uimite,
nevinovate, candide,
sunt încă departe...
Jur-împrejur,
ţarcul iernii păzind,
vegetează groasele hidre,
caracatiţe pline de fum
(norii, ninsorile, ceaţa),

aşezate pe câteva cercuri
concentrice.
Iar în mijloc, sub cuibul matricei
— nimeni nu-l ştie —
gheizerul de foc,
rotoarele timpului.
Stau marile, lăbărțatele
hidre,
împletindu-se-n brațe,
suflându-şi, rostru la rostru,
otrava băloasă,
înmulțindu-se,
deşelându-se-n spasme,
colcăind, digerând.
Soarele-ncet le dospeşte,
le-ngraşă,
le frăgezeşte, le coace
pentru
ospețele morții.
Căci iată
gheizerul se-avântă,
se-nfige-n lumină,
arde noaptea adânc
(ca un cuțit
zvâcnind
din pumnul colinei),
suflul lui mătură tot,
curăță, culcă, tasează
hidra matrice,
țesătura de hidre
şi coboară din nou
în imensa, încinsa lui grotă
(ca o sabie-n teacă)...
Şi acum ?
Benefica rază a
zilei
îndulceşte priveliştea.
Trec,
cu opinci, cu bocanci,
cu talpa desculță,
pe frumoasele, albele
drumuri
ce măsoară întinderea.
Ei trec, localnicii
țarinei.
Întinse, uscate, hidrele iernii,
hidrele nopții îndreaptă spre cer
ochii lor reci, ca granitul.
Ochii lor, azi, oglindă sunt doar,
fără conştiință. Mai puțin

decât piatra lucioasă,
mai puțin decât apa.
Pedepsite sunt : văd
tălpile — mii — ce le calcă,
ochii mecanici ai hidrelor
văd,
fără ca ele să știe...

Sfera

Am împins în ocean,
de pe țărmul de cretă,
o barcă.
O barcă
subțire și neagră
ca o urmă de tuș.
Oceanul,
alb-albăstriu,
dedesubt ;
Cerul,
alb și albastru,
deasupra.
O sferă de lapte
tânăr
și proaspăt,
o sferă de spumă
e lumea.
Soarele răzuie
cu stilete subțiri de argint
suprafața ghețarilor.
„E culoarea-nceputului, spui.
E culoarea sfârșitului.
Sfera începe oricând
Și sfârșește oriunde“.
Sfâșii, cu barca, decorul. Acolo,
pe munte,
între apă și nori,
după sacadate cortine
de ceață,
umbra cade și se ridică
mereu,
repetând, reluând,
scena propriei stingeri.
O cascadă,
un roi de petale,
confetti de sânge,
îi țâșnesc printre dinți.
Lopătezi și privești,
faci semne spre

ţărm,
înspre ţărmul când plin,
când deşert...
Contratimp ezitant.
Roşu — alb ; roşu — alb.
Vis şi veghe. Şi vis.
Semioza parabolei.

Între două cuvinte

Soarele sumbru,
năclăit în amurg,
ca o masă de han.
Rătăcitoare,
uscate,
ne-ajung
adieri dinspre sud.
Aceleaşi cutii maronii
umplu zidul,
rigola.
Plase, scânduri, ghete
rupte şi lăzi.
Ca o lacrimă-nceată,
clocotind într-un rece
gâtlej,
şopotul pompei.
Copiii aleargă, strada
— rustică, nepietruită,
unduind de pelin —
se pierde în zare,
sub praf argintiu,
sub coroane de nuci.
Un amurg
infinit
o înghite.
S-o tot calci.
Să te-afunzi
în prăfoasa genune,
— punct mobil,
pe imensele mări
de cositor.

Présage

Cu o aripă plină
de sulf,
a trecut marea pasăre
necunoscută.
De ce sulf ?

Nu ea va răspunde,
ci Glasul.
Ea a trecut,
puțin pe deasupra copacilor,
răvășindu-le frunza,
întorcându-ne capetele,
oprindu-ne la uşă,
la porți,
pe trotuare.
Apoi, cu toții, ca
mişcați de-un resort,
am intrat în uitare,
gesticulând,
înaintând,
conversând,
în timp ce orele
şiroie-n gol,
ca berea din
butoiul acela uitat
deschis în cămară
(afară se bea, se petrece),
ca apele mării
cu spumă rupându-se
din căuşul năvodului.

Anthropos-ergon

Ce bine
se-nțelege
apa cu apa,
frunza cu frunza,
piatra cu piatra.
Cât de calm străzile
se-nvecinează.
Râul
ce-adânc trece-n râu,
ce-adânc trece-n aer,
ce-adânc trece-n soare...
Aidoma tu,
când plutind,
când târâş,
contradictorie
asemănare.

Teascul

Struguri în teasc —
Ce răscolire
a rememorării !
Spumă — must proaspăt —
ridică sângele
în eprubetă.
Coridoarele, albe, curate,
ca somnoroasele
cărări printre vii.
Un miros diafan de
formol,
sclipirea ferestrelor
oarbe,
radiația-ntruna ciuntită,
dezgolind
rafale întregi de schelete.
Vai, câte trupuri frumoase,
stropite cu sânge,
în deal,
în jurul,
în marginea teascului.
Unii vin, alții pleacă, dizolvați în amurg.
Pe fiecare, spre seară,
celălalt, eternul,
scheletul îl duce,
şoptindu-i încet,
ca în vis,
în drum către sat,
prin adâncul pădurii.

Alegoria

Frumoasele amintiri
sunt un ghem descifrabil,
un labirint.
La capătul lui,
amintirile negre
— ele însele chiar —
se derulează invers,
colcăind în tăcere.
Şi iată că-n mijlocul
încâlcitului vis,
la mereu reluatele
confluențe,
răspântii,
lintița, plante cărnoase,

cotropitoare,
şerpi răvăşiți
în pietriş,
miriapodele păsări cu trenă
au umplut
văgăunile.
Alegoria se plimbă
sprijinită-n baston,
cu joben,
cu manşete
(e un domn respectabil,
sever,
pasionat, până la delir,
de fauna mlaştinii).
Se plimbă pe alei,
în amurg,
în timp ce pletele i se
schimbă-n lăstari,
în şuvoaie de salcie,
brațele-n crengi,
trunchiul în iască şi muşchi,
ochii în frunze,
sensul în umbra spartă
şi rea,
ca un lac amniotic
(umbra la care, timide,
revin
amintiri macerate).

Amurg

Se scutură soarele
în scrumiera de cobalt
a mării.
Fumurie terasă,
plină de loje,
de cortine,
de-alei,
încărcată de minuscule
ființe,
câmpia ascultă
rumorile antropocosmice.
Fă un gest. Eşti aidoma.
Arzi. Treci din apă în apă,
din strop în izvor,
din pâraie în mare.
Şi invers : se-ntâmplă

la fel. Marea sclipeşte-n
câmpie, în munți,
gura ți-e plină de valuri,
țigara ta fumegă, se scutură lin,
pe faleză-n amurg,
far hidrofil
în penumbra abisului.

Flacăra

Eşti un *brouillon*.
Aproximezi
golul ce-nvăluie
sufletul.
Văzul, auzul
lor îşi răspund.
Sufletul ? Sieşi.
Doar că-n tăcerea
pe care
propriul lui zgomot
o naşte. Aşa
a-nceput alergarea.
Ținta e-o salvă de fum,
drumul e-o salvă de fum,
alergătorul e fumul.
Tot ce rămâne e flacăra
— albă, la mijloc,
mereu şi oriunde la mijloc —
tot ce rămâne e flacăra
— zic—
şi răsuflarea
care-o susține.

Mazara del Vallo

1

Cum e cu putință, privitorule,
spune-mi,
zilele, zidurile,
roiul cuvintelor
în uitare să cadă
— lin, luminos —
ca o piatră-n genune ?
Sunt câteva trepte pe stânci
şi cobor
împreună cu întreg
universul
spre nesfârşita matrice.
Atât de simplu a devenit
totul,

atât de uşor de-nțeles,
atât de tainic,
atât de limpede...
Mi-a rămas numai gândul
că sunt.
Şi dovada e-n tot
ce alunecă.
Voi adormi pe țărm
în clipa aceasta
ce se aseamănă morții. O algă
(o umbră ?) îmi mângâie chipul
ca o gură sticloasă,
sunt la fel de uituc,
de curat,
ca amnezica mare.
Ce fericire !... Ce soare !

2

Lângă Arcul normand,
în pragul cafenelelor galeşe,
ai — întreagă — întinderea mării
la piept.
Orbitoarea beție a mării te-nlănțuie.
Un labirint însorit e cetatea,
o cochilie,
un monolit de catarge. Cresc
vechile temple, cresc hexametrii
din sol,
ca nişte crenele.
Zâmbeşte-mi, prietene ! Eu îți sunt,
tu îmi eşti
dulcea, împădurita-ne patrie
nepieritoare.

EPISTOLE (1990)

În codrii fără capăt

În codrii fără capăt, verdea zare
A frunzelor, a ierburilor, lin
M-acoperă, de vis şi vreme plin,
Într-un vârtej de umbre mişcătoare.
Copitele, pe drumul de pământ,
Se-aud distinct, ca inima. Şi-n gene
Port toată mierea micilor poiene

Ce mă-nsoțesc vibrând, din când în când.
În vis e cavalcada ? Sau aieve ?
Imensa bucurie de a fi
Etern, într-o eternă noapte-zi,
Îmi umple gându-asemeni unei seve.
Am fost. Voi fi. Fusesem. Sunt. Ce preț
Mai au acum *aproape* şi *departe* ?
În ochiul amintirii fără moarte
Alunecă şi cal şi călăreț.
Mă recunosc în mine însumi. Sunt
Cel ce purtase-o tulbure armură,
Cel ce ascultă-n dimineața pură
Copitele pe drumul de pământ.
Şi-naintez sub coama foşnitoare
A negrilor stejari. Spre tine vin,
Frumoasa mea, de vis, de vreme plin —
În codrii fără capăt, verdea zare...

Clipa senină

Doi copaci devastați,
pe care briza,
izvorând dispre râu,
la nesfârşit îi
atinge.
Au ochi, desigur,
privesc în sine,
ca-ntr-o fântână.
Au suflet. Amintirile curg
prin rătăcitele lor capilare,
amintiri volatile,
uitate. Au umbră.
Umbra lor se amestecă
(numai umbra, doar ea !)
ca două trupuri
ce nu mai
există...

Visul I

Dormeam. Se prelingea din trupul meu
Fluidul somn, împrospătând pământul
Ca o difuză negură. Şi eu
Spre trupul meu veneam, recunoscându-l.

Înaintam în negură. Eram
Ființa care-mi seamănă. Şi care
Se recunoaşte-n sine. Cum un ram
Îşi recunoaşte umbra plutitoare.

Şi-am tresărit simțindu-mă. În trup
Eram cu mine însumi împreună...
(Când m-am trezit, alături un lup
Se oglindea în râul alb şi-n lună).

După-amiază de iulie

Era o zi senină, ca acum
(Tu, chintesență-a zilelor senine !).
Se destrămau pădurile de fum
În urmă, pe cețoasele coline.

Călătoream, de mult, către apus
Când drumul m-a adus într-o câmpie
Greu adâncită-n umbra viorie
A codrilor ce-o străjuiau de sus.

Şi te-am zărit. Departe, în amurg,
Fixai curbura unui spațiu care
Înainta treptat în înserare
Cu soarele şi neclintitul burg.

Stăteai pe pod, sub ziduri. Te-am iubit
Acolo chiar, pe dalele curbate,
Şi am rămas cu tine în cetate,
Şi cred că tot acolo am murit...

Uitasem totul: codrii, lungul drum,
Cetatea, podul, gustul gurii tale...
Şi brusc, mi le-am reamintit acum,
Când mi-ai zâmbit ca şi atunci, pe dale.

În frumoasele nopți înstelate

În frumoasele nopți înstelate,
sub cerul vânăt, sub lună,
vei străbate, fredonând,
cărările vidului. „Ce lunecare,
ce gust, ce aromă are absența ?“
(Rigoarea memoriei ? Rigoarea himerei).
Glasul coboară în tine însuți,
ca un ecou. Şi absența
e multiplu de unu, e-acelaşi chip
în mii şi mii de oglinzi mişcătoare.
Şi chipul
(fulgerător repetându-se) nu-i
decât reversul *toamnei entropice*,
al *uitării entropice*.

Cât de firesc te aşezi la masa de
piatră, sub glisarea rece, sângerie
a lunii !
Amintirea, absența,
uriaşa redondanță a visului,
entropia, himera... Chipul tău
aşteptând. Ochii tăi — două lacuri
uitate. Reminiscențe putrezind în abis...
— Descrierea vidului, iat-o —

Epistolă I

Pe cât ai fost, pe-atât nu eşti —
Surâde soarele-n fereşti,
Stă neclintită apa grea
A zării-n care urma ta
A fost, fusese şi era...
E blondă vremea. Zorii lini
Umplu cetatea de lumini,
Îmi umplu sângele de vis,
Îmi schimbă calea spre abis,
Spre trupul tău întredeschis.
Eşti şi nu eşti. În spațiul vid,
În ființa ta mă reînchid,
Din noapte smuls, dorind, iubind,
Te-aştept, te caut, te colind,
Călătorind, călătorind...

Furtuna

Precedată
de urletul vântului,
furtuna
se destinde încet,
devoră
cenuşiul trup al caniculei.
Pieri şi tu o dată cu ea.
Ca un lujer,
memoria îşi spală rădăcinile
în apele limpezi. Destramă-te !
Văd cum alergi, tot mai
departe, tot mai departe, pe
țărm. Ploaia
e însuşi textul
ce te dizolvă. La orice răspântie
tremură
privirea ta umedă, fosforescentă.
Desprinde-te ! Curgi !

Prundişuri entropice,
fără sfârşit,
divizează priveliştea.

Mnemosyne

Amintirea îşi plimbă
de-a lungul grilajelor
chipul nedefinit, temător,
melancolia ei redondantă...
Desigur, eşti dincolo, calci
pe pavajele albe, te umpli
de semințele soarelui, cazi
în *amurgul entropic*.
E un dans crepuscular, pasionant.
Ne aşezăm în lojă şi privim amuzați
(desfătare stranie, rece,
desfătare ce-ți stă, ca un
alter-ego, alături),
ne aşezăm şi privim cum amintirea
(tragic ipochimen) oferă
uitării
imposibila (inevitabila-i)
moarte. Voluptatea : simptom
al *dispersiei* veşnice.

Poarta

Cette absence bien supportée,
Elle n'est rien d'autre que l'oubli...
(Roland Barthes)

Poarta e-nchisă umbros, ca o hersă.
Se-aude încă sub bolți
urletul pietrei muşcate de dinții
înaltelor grile,
urletul care — el abia, numai el —
te-a trezit.
Eu (mărturisitorul, dovada)
stau între sobrele jilțuri,
ascult şoapta armurii, aud
un pas volatil ce se-apropie.
Ca nişte ibişi de fier, ca nişte cocori,
halebardele murmură. Nu vei ajunge.
Talpa găseşte aceeaşi treaptă mereu.

Cum voi numi transparența aceasta ? Acest
reziduu intact, perfect definibil ?
Tremuri în plasele lunii pe țărm,
ca un peşte de aur...
„Uitare-i vei zice, desigur,
o, trubadurule...“

Norii şi râul

Alungă-mă
din încăperea aceasta,
dintre grilajele ei adormite.
Mă târăsc din vis,
ca dintr-o nesfârşită peşteră sură,
intru în vis, în aşteptarea
ce mă preschimbă.
Un fel de oboseală, de abandon, de
lentoare *(l'abandon de l'amour)*
leagă nori de râu. O imensă
aşteptare e soarele. Şi zorii
te aduc iarăşi,
fără să fii,
fără să umpli deplin
doritoarea incintă
a trupului.

Epistolă II

Eşti, totuşi, de carne şi sânge, acum,
la marginea mării. Ca la-nceputul fără
sfârşit al vechilor mituri...
Sunt beat de lumină, de salinele spume,
de briză,
precum norii, precum nisipul. Simt
în carnea mea răscolindu-se
numai clipa de-acum, numai clipele
pe care (vai !) închipuirea
le zămisleşte.
Căci, iată, negrele valuri umplu țărmul,
pietrişul. Şi cuvintele gurii mele
sunt pline de alge.
Un mâl înmiresmat ți-e sărutul,
trupul — un vacuum fremătător.
Şi umbra mea singură călătoreşte în
negură, asemenea negurii...

Vântul de martie

Ca un copil,
în clipa următoare uiți totul.
Şi cel ce te vede (cel ascuns în
tine, o, fericitule !) se-ntreabă
(te-ntreabă ?) unde e veghea, unde
e visul...
Departe,
e o umbră străină,
cu inima zvâcnind, la vedere,
ca o guşă de vrabie.
Ai cunoscut-o cândva ? Lacrimile
curg în vântul de martie,
ca un pietriş străveziu, orbitor.
„M-am rătăcit. Nu-mi zăresc decât
sufletul. Iartă-mă...“

Răspunsul

Trubadurule, vino ! E noapte.
O caldă cetate aşteaptă, un
labirint, în care umbra te caută
iar, implorând.
Un pat răvăşit, o fereastră,
un trup (clar desenat de
săgeţile sângelui), sudoarea,
aromele lunii... Dar tot ce
doreşti e numai absența.
„Am venit, îți şopteşte. Locul
meu e aici ?“ Şi te priveşte zâmbind,
neştiind,
aşteptându-ți — ca o grotă —
răspunsul.

Marea

Nu mai ai chip. Ai chipul celor
ce nu există.
Încerc uitării să-i dau un nume
şi numele tremură
asemenea staturii mele, oglindite
în râu...
Îmi amintesc
marea — vălurind, vălurind —,
năvoadele încărcate

de soare,
razele, zarea... îmi amintesc ?
Ființa uitării se iveşte
iarăşi, printre ruine,
se-ncheagă lin în adânc,
tresare iarăşi,
recunoscându-te.

Scara de sticlă

Îmi vei răspunde,
te-ascult,
dar întrebări nu există.
Fiindcă acel care-ar putea să întrebe
a uitat.
Se derulează undeva pe alee
o scară de sticlă,
din vârful căreia soarele zvârle
petarde albastre-n văzduh.
O avalanşă de mere se scurge pe pantă,
o avalanşă de frunze, de nori. Iar eu
sunt chiar în miezul luminii,
sunt chiar în clipa compactă de linişte
(ca-ntr-un lac fără tremur). Te-ascult.
Un sânge amar, rătăcit, îți acoperă gura.

Privirea

Nu voi face pasul
ce mă desparte de țărm.
O făptură încețoşată
îndreaptă spre zid, spre treptele
pe care mă aflu,
privirile ei întrebătoare, ca două
lacrimi imense.
Simt împrejur zidul cald al armurii,
simt, în palmă, tăişul limpede,
ocrotitor...
Trece vremea, trec orele, râul
îşi schimbă întruna desenul.
N-am să cobor. În tăcerea ce creşte
ca o negură-n jur,
se aude distinct
calea tăişului
în palma mea albă.

Descrierea vidului

Nu e nevoie de stele
pierdute, de interstelare
crevase, spre care căderea
e-o legănare fără sfârşit... Chipul
ce te priveşte
e o prăpastie tulbure
în care nu mai poți distinge nimic.
Îți îndrepți într-acolo
privirea,
întrebându-te cine-i, întrebându-te
unde-a pierit... Şi el
se multiplică, neştiutor,
îşi consumă metamorfozele stranii,
îşi absoarbe neantul
(întrebându-te cine-i,
întrebându-te când
a pierit...).

Strigătul

Cine eşti ?
Ai deschis uşa, surâzând,
arătându-ți,
în crepusculul atât de drag mie,
ochii verzi, arzători,
dinții albaştri. Gestul
cu care spinteci lumina
e aidoma unei frunze din multele
frunze ce alunecă-n râu.
Cum să-l găsesc ? De ce să-l mai caut ?
Mă întind pe nisip, uitarea
mi se aşază sub tâmplă domol,
ca o piatră.
Curg frunze pe râu, curge şi soarele
o dată cu el. E o amiază
fără hotar. Îți aud
strigătul,
veşnic întors
în cealaltă parte...

Ca o plantă cețoasă

Ai adormit, desigur,
şi noaptea

te dizolvă în beznă.
Oglinzile, zidul
sunt o stavilă şubredă,
întunericul cald,
visător (trupul tău)
se dizolvă în întunericul rece.
Ca o plantă cețoasă urci
spre ferestre
întâmpinându-mă. Însumi
departe sunt, în aceeaşi ceață
diafană, fierbinte, în aceeaşi carne a
negurii prins. Îmbrățişarea — reptilă
difuză — devoră întinderea...
Am adormit, desigur. Şi noaptea
mă dizolvă
în beznă.

Oglinda

O alegorie străvezie, subțire
ca o fibră de fum.
Iată: curge pe lespezi
chipul celui ce sunt.
Şi-n oglindă încăperea e alta.
Şi-n încăpere eşti tu. Şi alături
e chipul.
Şi în timp ce imaginile
se devoră, zâmbind,
zâmbetele noastre de-aici,
din încăperea pustie, ar vrea
să fie numai imagini (şi nu-s !),
ar vrea să iasă din fluviul cumplit
ce îneacă
oglinda...

Explozia sensului

Răsare soarele. Un nor crenelat
îl împresură. Între soare şi nor,
chipul tău, ocolind platformele
limpezi.
Şi lunec, lunec pe dungi cenuşii,
într-o tăcere inversă.
Tot mai adânc, tot mai
adânc,
spre explozia sensului
ce mi-l şoptiseşi...

Epistolă III

Pe plajele sângelui tău
sunt urme de paşi, urme adânci,
sinilii, ce-mi acoperă drumul.
Nu le ştiusem. Călătoream, îmi zâmbeai,
îți smulgeai pe furiş,
din colțul gurii, algele sumbre.
Dar ochii aveau (cum să ştiu ?)
e ezitare lichidă, o lentoare de piatră
pe care
plajele tulburi le cunoşteau.
Şi astfel
rotirea s-a întors către sine,
dezvelindu-te, grăindu-mi,
luminându-ne brusc
în imensitatea zării
ermetice...

Cornii sălbatici

Urma
(pe care ai lăsat-o
trecând) se aseamănă unei
cărări incomprehensibile unde
(între arborii negri)
sufletul gustă fructul rar,
fructul aţâţător, dureros,
al ororii.
Desigur sângeră,
dar cuvintele curg, încercând
să salveze întâmplările, clipa.
Şi soarele dezveleşte cărările-n lung,
îmi clatină umbra,
rupe în două noapte şi zi,
mă-nfăşoară cu drumul
pustiu
printre cornii
sălbatici.

Forma gurii

Lacrimi umbroase şi reci
(în care reverberează
razele lunii)
dau
un fel de miraj încăperilor,

spațiului. Cuvintele chiar
au devenit lichide, astrale,
trupul se mineralizează, sorbind
mineralele neguri...
Te decodează noaptea, nu
te-nspăimântă. Rulezi
spre marile adâncimi de-ntuneric.
Eşti singur şi pur, eşti un râu
colinar (întors către sine),
un râu care curge şi se contemplă.
Cuvintele (strigătul) sunt departe,
sunt dincolo
de roiul de lacrimi,
de strugurii,
de podgoriile lunii...
Cuvintele... se văd, nu se-aud.
Au forma gândului,
au forma gurii, au forma
chipului...

Desen

Ziua
este egală cu sine.
Se dezlănțuie soarele.
Mult îndrăgita caniculă
forează văzduhul. Şi câmpiile
ce se deprind cu melancolia
distanței, a lutului...
Trece un tren,
râul îşi apleacă spre vid
vinația volută.
Trece un ins. Lumea coboară
în privirile lui, descompunându-se
precum nisipul.
Trece o zi. Luna de cretă
o desenează subtil
în pupilele-ți negre...

Alte cuvinte

Reintru în noapte, în zi,
în țesătura lor de lumină
şi umbră (de cuvânt şi
tăcere),
cu bucuria aceluiaşi (etern)
început. Acum, putem zâmbi,
cuvintele nu se mai aseamănă

sângelui. Verbele nu mai ating,
nu mai mângâie, nu mai lovesc,
numele nu mai are greutate, asperitate,
aromă. Particulele nu mai sunt braţe,
priviri... Acum, primăvara separă
seninătăţi abstracte, monosemantice.
Stau îndelung în noaptea de mai,
contemplându-mă. Luna
geometrizează reminiscenţe pustii.
Ca nişte fragede ierburi
cresc alte cuvinte
(le simt !)
înspre abis
împingându-te...

Luna de platină

... cuvintele au puterea teribilă de a otrăvi
amintirea şi de-a o ucide cu vremea.
(Georges Duhamel)

O prezenţă lipsită de cuvânt,
o prezenţă pe care
absenţa rostirii o reclădeşte
stingând-o.
Îţi pune un deget la buze
înserarea. Şi trubadurul
coboară treptele înfiorat,
sub luna de platină căutându-te
iarăşi... Freamătă plopii. Frunzişul
fărâmiţează întunericul
până departe. Vai, faţă de ordinea, faţă
de geometria rostirii,
ce confuzie, ce magmă vitală aici !
Faţă de amintirea plăpândă,
câtă uitare !... Te tace conştiinţa. Sensul
ţi se scurge din nume încet
(precum un amestec de noapte şi sânge
prin spărtura armurii),
sensul ţi se scurge din nume treptat,
revenind
în uimita-mi substanţă...

Negura lacului

Numele e făcut pentru a
fi rostit (între zăbrelele numelui,
chipul tău îşi tulbură zâmbetul).
Dar îl tac (strivindu-l — sub clipele

negre, fremătătoare —,
strivindu-l, la razele lunii, sub
sălcii,
ca pe-o viperă verde...).
Şi tăcerea, în jur, creşte,
cum creşte noaptea în jurul
călătorului singur: din şoseaua pustie,
din pădure, din câmpie, din mare...
Şi iată numele
de fiinţa ta se desprinde încet,
dispersându-te... Noaptea
sporeşte. Sporeşte tăcerea.
Glacială şi limpede,
luna îmi iradiază adâncul,
glisând
— de sine însăşi desprinsă —
peste negura lacului.

Garoafele

În înserarea încăperii — garoafele :
ca o gură de sânge, ca o
gură de fum.
Un gest le separă de ziua de ieri.
Nu lumina, nu locul,
nu timpul. Nici amintirea
nici glasul : un gest.
Şi gestul e însuşi triunghiul
ce leagă (întretăindu-le, în triade
subtile, discriminante)
patru chipuri ce plutesc
în amurg.
Or,
amurgul, tăcerea sunt pline de semne.
Şi toată frumuseţea scurtei vieţi
e aici. Iată-le : coboară, fumegând,
în neant patru ecouri
fosforescente...

Dialogul

Doarme trupul
sub privirile lunii.
Şi numai trezindu-mă, în zori,
mi-l pot aminti (cum a fost,
cum va fi fost: cvasi-astral, legănat,
scufundat în vitroasele ape...). Şi totuşi,
cuvintele (ele însele clare, dar carnale,

telurice) au roit neîncetat în adânc.
Adevărata trezie e somnul ?
Ore în şir (cât timp m-am aflat
în strânsorile lunii), gura ta
s-a strivit de grilajele tulburi,
întrebând, răspunzând... Şi apoi ?
Apoi a venit întunericul. Şi o şoaptă
mai densă, mai grea. O şoaptă vitală,
răvăşitoare precum lumina.
Întunericul nu-i
decât un fel de-a vorbi *cu tine însumi*
(*cu mine însuți* ?)
la nesfârşit...

Limita numelui

Mă apropii de limita numelui
(acum, sub luna intensă,
iradiantă).
E un labirint părăsit,
o incintă deşartă.
Luna se prelinge pe pavajul de piatră,
mângâie zidul, lasă
la cotituri mereu ajunse (mereu
neajunse)
densitățile umbrei,
densitățile beznei...
Pătrund oare aievea (în vis ?)
în această feerică pustietate ?
O curiozitate, o nerăbdare hibridă,
o delăsare adâncă îmi poartă
şi gândul şi pasul. Străbat
o amintire de ieri (mineralizată,
străveche).
Străbat... te străbat.
Şi tu
eşti umbra
ce se retrage din cale-mi
pe pietre...

Luna

Am regăsit-o în zori
(în zorii târzii de septembrie),
sculptată în vid,
halucinantă,
plină de taina, de stranietatea

eternei, sinucigaşei sale
insomnii.
O tresărire, o voluptate rece,
o însingurare astrală. Sinele meu,
fiinţa mea în apele lunii... Şi strada
mult mai sonoră acum,
prelungind liniştea pe panta
dintre lumină şi beznă.
E şi acesta un loc (şi o clipă)
în care erai.
Îmi întorc, îmi dezlipesc chipul
din abisul păstos
şi trec mai departe. Înaintez şi
aştept (cu o angoasă indicibil de
dulce) să simt
palmele lunii pe umăr,
braţele ei călătoare
smulgându-mă...

Deasupra lagunei

Ca o lagună tulbure, abia însorită
(ce mineralizează lumina şi norii),
indistinct e limbajul în care trăiai...
În amurg
apele separă — net — cer şi pământ,
distanţa, golul distanţei (şi-al
mării !...). Şi coridoarele negre,
în împletirea cărora visul şi glasul
deliberează, vibrând.
Acesta-i cuvântul.
Şi chipul. Rostesc. Tăcerea şi negura
fac cercuri, absorb ecoul,
înmugurindu-l.
Întind braţul
şi piatra chipului tău se destramă,
curgând,
ca o neagră cenuşă,
deasupra lagunei...

Octombrie

Toamna
coboară
prin trupul pădurilor, lin,
cu palmele, cu gura
pline de sânge.
Imperceptibil coboară,

e un mers neclintit.
Până şi timpul (deodată cu
fiinţa) e numai lumină,
e numai spaţiu, e-un dezgust
ruginiu... Simt : legăturile semnului
s-au desprins undeva. Simt cum
aluneci în referinţa amorfă,
în insignifianţa materiei.
Şi legăturile semnului
(tentacule ale conştiinţei ce sunt)
se întorc (flămânde, libere, devoratoare),
căutându-mă,
urmărindu-mă
prin delirul pădurii...

Râul

Într-o tăcere deplină, privirea-şi destinde
infinitele (duble) imagini.
Sunt frumoase, sunt misterioase, bizare
aceste văi
în care se scurg
(în care dispar şi revin)
imperceptibile fluxuri.
Iată, de-o parte e râul,
e cerul ceţos, e pădurea de sălcii.
O concreteţe ameţitoare, negând
încăperile reci ale sinelui.
Şi-n inima ei — concreteţea secundă,
ideea peisajului, chipul
pe care amintirea privirii
(amintirea privită)
îl aduce din vid... Şi atunci
îi laşi închipuirii cealaltă jumătate a
vieţii. Împăcat, fericit,
lansat într-o singurătate
multiplă.
De-o parte, râul. De cealaltă,
râul...

Epistolă IV

Ce-mi mai poți spune,
tu, biată făptură,
adiind — ca oricare alta —
a floare, a moarte ?
Senina pietate a zilei,
noaptea
iertătoare, străveche,
ne cunosc îndeajuns...
Voi urma calea lor,
îngăduința lor strivitoare.
Voi iubi fără trup. Mila,
dezgustul : ce desfătare amară !
Câtă liniște-n jur ! Sufletul
pâlpâie-ncet în amurg
printre viscerele-ți tulburi.

Între veghe şi somn

Trec umbrele zorilor
dintr-o încăpere în alta,
purtând
casca de fier a migrenei pe
frunte. Eşti doar o grimasă,
un gest indecis între veghe şi somn,
te clatini
pe spațiul acela îngust dintre două
tărâmuri... Persuasivă
este numai absența, căci tu
te-ai retras, te ascunzi în privirea
dimineții livide. Şi pieri
când soarele năvăleşte prin fisurile
nopții,
când umbrele (lăncieri sumbri)
se-ntorc în abis,
risipindu-ți, cu tălpile,
ființa...

O fereastră deschisă

Te scriu, iată,
minus-cuvintele.
Te rosteşte substanța

ermetică, grea,
dindărătul tăcerii...
E fascinantă, desigur,
şi treapta aceasta. E fascinant
peisajul ce se dezvăluie-n jur
În locul fervorii — un rictus.
În locul privirii — un ornic
zdrobit. În locul glasului —
glasul...
(Dar al celui ce sunt. *Doar*
al celui ce sunt.)

Ploaie de vară

O ploaie vehementă de vară
amestecă, începe,şează distanța.
Pătrunde
între nume şi chip (între nume
şi calda, palpabila lui
referință),
reanimându-le...
E doar o părere (o ascunsă dorință ?).
În zare, în frunziş, pe faleză,
în piețe,
teii desfac, solitari, acolada
miresmelor. O transformă în
nesfârşite volute,
târându-ne rătăcirea (şi somnul)
spre-abis. O clipă.
luna iese din nori,
trasează în vid perimetrul cetății...
Apoi ploaia sonorizează din nou
întunericul aromat, întunericul umed
peste negrele prunduri.
Adormi.
O insesizabilă, o lichidă mireasmă
(de amintire, de vis, de uitare)
ți-e sufletul.

Reveria

Reîntors la liniştea,
la reveria epistolei...
Calmele clipe se scurg.

Presupun că — survolând culmile negre,
stâncos, adiind, rece, în brazi —
gândul se-alătură gândului,
se-mbrățișează-n văzduh.
Presupun că m-auzi.
Un strigăt (lăuntric ?) m-a oprit,
subit ,pe ultima treaptă,
mi-a întors chipul către apus.
Presupun că răspunzi...
Solitudinea-i tulbure
de copleşitoarea-ți absență.

În adâncul pădurii

Soarele, luna — balansându-se lin —
macină numele,
izbindu-l, pe rând,
ca pe-un şarpe. Nu limfă
se scurge din rănile lui,
ci un abur, o ceață difuză
ce se pierd în amurg...
Aşa îl absorb frunzele, apele.
Aşa îl absorb
sufletul, gândul. În labirint se
prelinge, pierind
sub uriaşele lespezi.
Numai în vis
strivitele celule se-nfioară prelung
tresărind,
cum tresar, când şi când, într-o
noapte de mai, licurici,
în adâncul pădurii...

Eu sunt o forță antientropică

Soarele despică norii, vărsând
între valvele lor cenuşii
limfa-i fierbinte.
Ca-n adâncimea unei matrice plutim.
Şi lumea începe
în clipa aceasta.
Dar tu ?

Amintindu-mi,
dintr-o dată m-afund
în sfâşiatul crepuscul.
Dar tu ? Căldura trupului e
străină, oroarea
o împânzeşte, zvâcnind.
Şi fiinţa, şi timpul, şi
spaţiul sunt reci, sunt ermetice.
Şi zorii
se voalează cu ceaţă... Dar eu ?
Eu sunt o forţă antientropică.
Între norii trupului tău,
ca pe-o vargă amară
de corn
mă curbează dorinţa...

Cuvinte şi lucruri

Ochii
temători ai distanţei
(cu tulburătoarea lor
indistincţie)
îmi fixează fiinţa,
mă contemplă venind...
Dar în suflet, pe locul ştiut,
nu e nimeni.
Un munte, un râu, o câmpie,
o noapte cu lună,
o zi... Cuvinte şi lucruri.
Atât de concrete, încât
nici nu poţi să le
numeri. Încât
numele chiar — dublul lor —
se volatilizează, pierind.
O, somnolenta, cruda, primordiala
referinţă-matrice ! Somnul ei
împietrit ! Îţi aud paşii undeva,
în abisul materiei. În vreme ce
conştiinţa-mi adie în jur,
ca un abur subtil,
ca o boare,
peste negrele pietre...
Privirile ude

Norii văluresc
— amorfi, asemantici —
depărtările toamnei.
Norii.
Aidoma lutului sunt,
aidoma hidoasei țărâne.
Unde ți-e locul ?
Amniotice grote, amniotice
scări te absorb.
De pretutindeni,
ploaia măruntă
(o reavănă țărână şi ea)
îți aprinde intens,
tot mai intens,
privirile ude.

Brânduşele

Brânduşele
— tuşe violacee şi reci —
încercănează amurgul.
Şiruri unduioase,
pierdute în negura tâmplelor.
Mi se pare
că ceva a pierit,
că în spatele munților
e însuşi neantul. Că-n vacuitatea
lui te ascunzi...
Din loc în loc,
din timp în timp, gust voluptatea
de-a învinge uitarea,
de-a te ucide
tăcând...
Euforia thanatică
a limbajelor oarbe.

Frunzele

Privirile tale aidoma sunt
adâncimilor râului.
În singurătate şi
vis. În amurg.

Şi tu eşti
aidoma râului. Şi
timpul. Şi gândul.
Numai frunzele se
zbat rotitor
în frumosul
noiembrie.
Măcinând soarele
în zbuciumul lor.
Frunzele — blândele,
încercatele frunze.
Departe, în urmă,
departe, în zare,
râul le-absoarbe,
tremurător.

Călătoria

Deasupra apelor negre — cetatea.
Deasupra abisului (deasupra
sufletului) — chipul tău,
obturând râul, obturând
pădurile toamnei,
însângerate.
Aidoma
unor telurice extrasistole,
se destramă, spre margini,
colinele.
Şi peisajul
te subțiază în ceață. Un drum,
zumzetul abia auzit
al motorului,
apa cu zimți înspumați,
vertiginoasele poduri...
Şi, peste tot,
prezența difuză
a ceea ce nu-i,
ca boldul lăncii
ce doarme în
carne...

Vei veni

Vei veni uneori (în zori ? în amurg ?)
să vezi (să-ți revezi)
lespedea numelui
prăbuşită în mine.
Nimic nu mai eşti :
deasupra golului,
un gol fără nume. Deasupra numelui,
un fără-nume uimit.
Vei veni totuşi
— substanță informă, atrasă de
vid, ataşată neantului.
Căci lespedea numelui
se-ncețoşează în mine
pe veci…
Vei veni.
Şi astfel mereu împreună
vom fi…

Un cuvânt sclipitor

Soarele
(după grilajele ploii)
e o floare spre care
am azvârlit un cuvânt
sclipitor. Şi-n locul
cuvântului
răbufneşte abisul.
Dar razele
leagă malul de zid,
leagă râul de maluri,
leagă zarea de câmp şi
de munți, leagă privirea de zare,
umplându-mi sângele cu
pacea
unui amurg infinit.
Sunt fericit. Număr clipele
invers (şi iar invers şi iar),
sus, pe platformele limpezi,
între noapte şi
soare…

Visul II

Trece
un lup roşu, un lup în flăcări,
aprins,
sub orizont, la marginea sufletului.
Şi sufletul
e o câmpie verde, înflorită,
pe-ntinderea căreia, în amiaza
albastră, adorm.
E soare. E o linişte aspră. Lumina
te-arată undeva, îndărătul grilajelor.
Şi frumusețea toată mă priveşte
invers,
din anarhica-ți moarte
smulgându-mă.

Perfecțiunea informă

Lipsit de orice confuzie, golul
e fertil, generează
acest roi de cuvinte
ce-mi sonorizează întunericul,
veghea…
Prezența
era un vector uniformizator, inhibant,
rectiliniu. Absența este
(desfid paradoxul) perfecțiunea
informă. Abia acum — ca absență —
exişti. Şi, brusc, luminozitatea
cuvintelor a umplut încăperea.
„Iată-mi destinul, şoptesc.
Ce ploaie luminoasă
mi-e sângele !”

Păduroasa cetate

Am fost, desigur, foarte fericit
În sumbra, păduroasa mea cetate.
Căci, iată, amintirea ei străbate,
Ca un izvor prin straturi de granit,
Imensele depuneri de uitare
Ce-mi zac în suflet. Însumi mă scufund
Spre-acel inel de negură, rotund,

Iluminat intens de-un negru soare…
Acelaşi soare tânăr îşi aşterne
Pe chipul nostru umbrele şi azi —
Vechi citadini, hieratici şi nomazi,
Pe străzile cetăților moderne.

Alchimie

Un final durativ,
aidoma toamnei. Rămâi
la ferestrele tulburi. În
adâncimile sângelui,
târând, noapte de noapte,
numele-ți mort
peste prund.
Şi aburii chipului tău
mă-nveninează, îmi strivesc
inima, îmi
seceră somnul. Nicicând,
niciodată nu vei pieri.
Am aflat. Ştiu
prea bine.
Peisajul însuşi coboară
spre tine,
uitându-te. O alchimie
adevărată, înfricoşătoare,
profundă.
Mă-nfior
în voluptatea ororii.
M-alung.
Chipul meu a-nceput
să îți semene…

Răsuflarea prăfoasă

Inocenta perversitate a visului
te aduce în plină lumină
abia înspre zori. Şi lumina
izvorăşte
din albia soarelui, ca un râu,
ca un lac. E o vrăjitorie, desigur,
fiindcă tu eşti
o imagine doar, un chip simulat.
În vreme ce eu
sunt acelaşi.
Dar perfecțiunea

numai aşa se atinge. Întind o
mână şi şterg
revărsările soarelui. Şi râul
şi lacul…Şi chipul tău străveziu.
Abia atunci adorm pe deplin,
abia atunci realitatea sângelui, a
ţărânii, a pietrelor mă reia,
mă inundă.
Dorm şi luna se apropie lin,
ca o vulpe de-argint.
Dorm şi îi simt
pe obraz
răsuflarea prăfoasă.

Antimateria

Eşti antimateria
reveriilor mele.
Iată,
în dreapta e muntele,
în stânga pădurea şi
râul,
iar la mijloc paloarea
unor amintiri suprapuse.
De ele se sprijină
— înfiorându-se —
cuvintele tinere,
abia gândite.
Şi aluneci în vid. O absenţă
frenetică, anulatoare
netezeşte distanţa. Te elimină
lin.
Cum ceaţa desprinde încet,
de pe stânci,
o dâră de
sânge…

Spasm sideral

Asimilarea deplină
(demonică ?)
e aceea a uitării
depline.
Iar uitarea definitivă
e o prezenţă hipnotică,

asemenea lunii.
Nu pot să m-ascund.
În negura inimii,
în negura sângelui,
în abisul sinelui
eşti astrul nocturn de
care m-apropii. Şi intensitatea
(recea tărie a luminii)
sporeşte. Şi senzația
unui dezgust cunoscut. A unei
familiarități
ancestrale.
A unui spasm sideral…
Vai, una suntem,
ne unim
dinspre moarte…

Epistolă V

Adaug o nouă epistolă
celei de ieri —
E ca şi cum
aş fixa drept pilon
un val oarecare în mijlocul mării.
Dar, în fond, numai cine
ştie că piere ajunge la țintă.
Numai efemerul ce se
contemplă adânc
se-nțelege etern.
De-aceea nu te caut (şi nu te
găsesc) decât în *entropica*
vale a morții. De-aceea chiar tu
dincolo de lutul,
dincolo de noaptea
chipului tău
te-ai retras. Şi apele mării
mă trec dintr-o clipă în
alta, dintr-o falie-n alta,
apele mării sărate şi calde,
eroticele, înnebunitoarele
ape,
pulsându-şi oroarea în juru-mi
(ca un sânge străvechi,
limpezit…).

Un amurg romanesc

Un amurg romanesc,
invadat de brânduşe.
Pajiştile sunt aidoma cerului
— impalpabil, violaceu,
la apus.
Crude brânduşe
vibrează-n pământ
şi-n văzduh.
Iar sufletul meu
e asemenea muntelui.
Ce contopire, ce vertij, ce
indistincție amețitoare !
Prin noaptea tot mai cărnoasă înaintez,
ca prin sinele
tău.
Şi gura brânduşelor
— din pământ, din văzduh —
îmi încercuie gura.

Frunze şi fum

Cinica
sociofilie a toamnei
ne învăluie-n frunze
şi fum.
Ai învățat, sunt sigur,
elocvența tăcerii.
Oroarea
ce-mi crispează cuvântul.
Căci, iată, strigătul tău
mă ajunge pe scările
negre,
brusc izbucnind
din corola incertă
a gurii.
Strigătul tău —
cald şi vâscos şi
thanatic —
ca o spumă de
sânge.

Reper fantomatic

Eşti mereu
la capătul dinspre
soare al aleii,
la capătul
zilei,
la capătul de neatins al
fiecărei clipe.
Eşti o fântână de frunze
clocotind în amurg.
Toamna
îți trece prin sânge,
prin brațe, prin
vintre,
te umple de seva
ei rece,
răsare, cu brume cu tot,
pe dulcile denivelări
ale ființei…
În solitudinea
vagă şi limpede — tu :
reper fantomatic,
thanato-gyne…

Anthropos-ergon

Dimineața
e tremurătoare şi
pură
ca o frunză de-arțar.
Brumele îi sterilizează
răsuflarea senină.
E clipa
când moartea se
uită pe sine,
când soarele,
cerul, străzile adânci
îți absorb existența.
Anthropos-ergon ! Treptat
balanțele sângelui
rezonează din nou
cu balanțele cosmice.
Treptat

ghimpii uitării îți umplu
sufletul iar,
ca un lan de
brânduşe…

Semioză

De fiecare dată
pe locul în care
erai
regăsesc
(singure, vii, fericite)
cuvintele mele.
Şi drumul mi se scurtează cu
încă o zi.
Departe (la marginea
mării, în crenelatul
incendiu al munților
proiectați pe amurg)
apari iarăşi şi iar
denivelându-mi uitarea.
Şi gândul
îți dă iarăşi ocol,
ca un lasou,
ca un nor, ca un
vârtej de nisip.
Astfel călătoresc o dată cu
vidul, cu fantomatica ființă
ce eşti. O dată cu
voluptatea ororii :
Înainte — cuvinte ;
în urmă — cuvinte.

De rerum natura

Astfel cum stele pălesc când
se-nalță etericul soare.
(Lucretius)

În dimineața de iulie,
soarele —
absorbind strada

în infinit.
Ce amplitudine (clară, tăcută)
au paşii ! Ce sonoră-i lumina !
Ce liniştite-s cuvintele !
Sufletul
se contemplă în
înseşi adâncimile lui.
În fericirea de-a fi. Aici. Şi
acum.
Şi atât.
Semenii, norii, copacii,
par a umple deplin
vacuitățile sensului.
O lectură concretă, foşnitoare, palpabilă,
o călătorie,
o înlăcrimată dispersie
în De rerum natura —
„Sic ubi non erimus…”

Ca un plop în aprilie

Întoarce-te spre tine însuți,
frumosul meu chip.
Cu câtă grijă, cu câtă pricepere,
vremea
îți modifică masca. Ştii bine : doar visul
mai poate da trup
nocturnului trup ce te caută.
Acolo,
uitarea se dezveleşte încet,
arătându-te : proaspăt şi
clar, înnebunit din adânc,
temerar,
ca un plop în aprilie…

În iarba înflorită

Uitarea sporeşte polisemia
limbajului, a privirii, a gestului
a peisajului. Prezența
e redondanța însăşi, orice tresărire,
orice cuvânt, orice rază ce traversa
încăperea, orice şoaptă erau
încă şi încă o piatră
la zidirile sensului. Iar sensul ?

Confluența sângelui în care să fii.
De fapt,
e numai un joc
în iarba-nflorită dimprejurul cetății.
Sună cornul departe (reminiscențe !
reminiscențe !). Sună totuşi, permanența
există. Dar sensul — cel căutat — pare un lac
ce se scurge într-o mulțime de râuri,
pare un zid ce redevine pietriş. Şi tu
te pierzi, te retragi din grota
cuvântului, din orizontul privirii, din
meandrele gândului. Generoasa polisemie
te-nlătură. Ție îți vorbesc. Tu mă asculți.
Dar, de fapt,
aleargă în jur cuvintele singure,
nepăsătoare, străine de noi,
ca nişte fluturi,
prin iarba-nflorită din preajma cetății…

Revers

Întotdeauna vii când ploaia bate —
Virilul trup al plantelor vibrează
Ca algele-n acvatica amiază
(Erotice, neptunice, sărate).

Vitalul astru, iată, e aproape.
Dogoarea gurii lui mă înfăşoară
Cu-o apă viforoasă şi uşoară,
Ostracizând thanaticele ape…

În ele, vai, îmi adânceam înotul !
Dar astăzi le-am uitat. Pe coridoare
Lichida lună (dispersatul soare ?)
Incendiază ființa mea cu totul.

Absoarbe-mă, o, tu dezlănțuire !
Corolă-a unei flori fierbinți de sânge
Ce însumi sunt, ce-n tine se răsfrânge —
Abis mnemonic. Clipă. Nemurire ?

CRONICĂ (1993)

Cât aş vrea ca vorbele mele să fie scrise,
cât aş vrea să fie săpate pe aramă.
Să fie săpate pe veci, cu un condei de fier şi

de plumb, într-o stâncă !

(*Iov* 19, 23–24)

1

O cronică a fiecărei zile
(Pentru a fi citită cui ? Şi când ?),
A zilelor ce trec alunecând,
Gălăgioase toate şi sterile.

În miezul lor sunt oamenii. O ceată
Difuză, inumană, un coşmar.
Se duşmănesc, se sfâşie. Şi par
Mai singuri şi mai trişti ca niciodată.

Cu cât mai tare strigă, cu atât
Îi simți cuprinşi de vid şi disperare.
Se-agață de un val în plină mare
Şi valu-i duce, sumbru şi urât.

Se schimbă veacul. Teascul vremii stoarce
Materia ce suntem. Într-un veac
Vom şti de-a fost bogat, de-a fost sărac
Confuzul grup al bietei noastre arce.

2

Sătul de cărți, colocvii şi idei,
De-aceste simulacre şi fosile,
Încerc să gust dulceața unei zile
S-absorb, până-n rărunchi, otrava ei.

Prea bine ştiu că ziua-i pieritoare,
Că poate nici nu e (cum nici n-a fost).
Ştiu că nimic pe lume n-are rost,
Că tot ce astăzi este mâine moare.

Încerc să uit. Şi să mă las în seama
Pornirii simple, pure de-a trăi.
O zi măcar să uit, atât : o zi,
Vorbind domol cu tata şi cu mama.

Dar, în cețoasa noastră frământare,
Probabil ce nu trebuie dorim.
Nimic n-aştept, de fapt, Iah Elohim !

Tu-mi eşti şi fericire şi uitare...

3

Copacii înfloriți până la poale
Sub revărsări de soare şi azur,
Cu păsări şi albine împrejur,
Sunt chipul pur al amintirii Tale.

Şi râul. Şi zburdalnicul ecou.
Şi pajiştea cu verdea ei prezență.
Tot peisaju-i o reminiscență,
Cât pare el de proaspăt şi de nou.

Şi totuşi, în străvechea primăvară,
Mă pierd. Şi-s fericit. Un altul sunt.
Ins de țărână, sânge şi Cuvânt,
Ce vede pomi şi flori întâia oară.

4

Realul coşmaresc, pe negândite,
A năvălit în plină veghe. Şi
N-a încetat de-atunci a se lăți
Fălos că ne sfărâmă şi ne-nghite.

Ne-am tot retras din față-i. Ne-am proscris.
Cum te agăți de-o ramură, de-o stâncă.
Până-am găsit prăpastia adâncă
A visului. Şi am plonjat în vis.

O vreme, deci, am viețuit visând
Şi am trăit aievea doar coşmarul.
Ne-am măsurat afectele cu parul :
Când Cain şi când Abel, rând pe rând.

Dar iată, ca o molimă, pătrunde
Coşmarul şi pe insula din vis.
Ocupă retractilul paradis
Şi n-avem loc în univers niciunde.

5

Se străduieşte visul noaptea-ntreagă,
În ceea ce numim subconştient,
Se străduieşte, sobru şi atent,
Să cearnă, să discearnă, să aleagă.

Imensa informație sordidă
Ce năvălește-n cuget ca un val
Încearcă el, străjerul abisal,
S-o scoată din abis şi s-o ucidă.

E-o luptă şi incertă şi cumplită,
Căci ofensiva creşte zi de zi.
Absurdele, stupidele armii
Sporesc în jur, ca marea, şi se-agită.
Dar visul nu cedează. Visul nu e
Supus decât divinului îndemn.
Din sufletul întins cruciş pe lemn
El smulge lănci şi-nsângerate cuie.

6

Acel tablou în care, pentru-o clipă,
Am nimerit, acea natură vie,
Ce exista şi ea, asemeni mie,
Ca tot ce din neant se înfiripă

Mi s-a părut o crudă mascaradă,
O tragică batjocură, o farsă.
Părea că însuşi diavolul ne varsă
Din gura lui în piețe şi pe stradă.

Am căutat cu teamă spre eternul
Ochi arzător, spre limpedele soare.
După-amiaza clară de ianuare
Se-asemăna dramatic cu infernul.

7

Există un păcat originar
Sub pietrele sărmanei noastre case.
Clădim pe carne, sânge şi pe oase
Şi — tocmai de aceea — în zadar.

Aşa cum zboară frunzele pe râu,
Purtate de furtuni către izvoare,
Privirile se-ntorc spre cel ce moare
Curbat, în propriul sânge, pân' la brâu.
Legea morală, lumile de astre
Nimic nu mai înseamnă pentru noi.
Păcatul ne târăşte înapoi,

Către pretoriul pedepsirii noastre.

8

E-atât de simplu : soare, primăvară,
Noian de flori, tramvaie aurii,
Adulți hidoşi alături de copii
Pierduți în lumea lor imaginară.

Atât de simple-s toate câte sunt !
Atât de clare, limpezi, limitate !
Răsar pe rând şi-n scurtă vreme toate
Se-ntorc, duhnind a moarte, în pământ.

Doar către spaimă, neguri şi dezastre,
Doar spre-nțelesul ultim — nici un drum !
Divina palmă-acoperă şi-acum
Şi-n veci de veci fereastra lumii noastre.

9

Mă-nvăluie lumina şi mă-ncearcă
Din ochii ei nemăsurați, purtând
Pe râuri şi-n văzduh, nespus de blând
Promisiunea sacră, ca pe-o arcă.

Eu, pe pământ, abia mă regăsesc
În mijlocul pretextelor reale —
Către genune duce orice cale
Şi orice gând spre-un gol nepământesc.
E ritmic totul : pulsul, răsuflarea…
Cadențele mă năruie. Altfel,
N-aş şti de timp, de spațiu şi de țel
Şi-aş vieți ca frunza şi ca floarea.

10

O zi de vară limpede, precum
O pajişte la margine de drum
În care nu e nimeni şi nimic
Decât al înserării borangic,
Decât suflarea vântului hai-hui.

E ziua şi e locul nimănui
Spre care în zadar nădăjduim…

Departe de esențe viețuim,
Asemeni unor fiare ce se strâng
În țarcul lor nevolnic şi nătâng,
Rupându-se, urându-se, mâncând
Aceeaşi scârnă râncedă pe rând,
Cu ochii injectați, cu trupul plin
De moarte, de duhori şi de venin.

O zi de vară limpede. Apoi
Trimite cerul noaptea peste noi,
Cu oştile şi negurile ei.
Spre noi, spre-aceşti ridicoli semizei,
Spre mişcătorul nostru țintirim —
Să vină, să ne ia, să nu mai fim…

11

Un geam, un zid, copaci în depărtare.
Dar peisajul e indiferent.
Oricât ar fi, e nul şi e absent,
Dacă lipseşte sensul, să-l măsoare.

Şi cei ce-l populează sunt la fel :
O-nchipuire tragică şi goală,
Dacă nu-i umple seva ideală
A Celui ce trăieşte doar prin El.

De-aceea timpul stă sau timpul trece,
De-aceea tu exişti sau nu exişti :
O dramă cu actori nespus de trişti,
Ce-şi văd, peste genune, dublul rece.

Priveliştea aceasta te-nsoțeşte
Chiar când pluteşti în marele mister.
Sub mângâierea legilor de fier,
Trăieşti şi mori şi suferi omeneşte...

12

Anume întrupări îmi dau târcoale :
Gentile, adorabile, zglobii.
Pe negândite-apar, în plină zi.
Sunt oare mesagerii vrerii Tale ?

Vorbesc domol şi totuşi câtă larmă
Trezesc în suflet glasurile lor !

Le-aştept, dar le privesc bănuitor,
Le-ntâmpin cu o tainică alarmă.

E cald ca în infern. E-n miez de vară.
Şi iată-ne, pe stradă, în oraş,
Aliniaţi în gânduri şi în paşi
De nevăzuta diavolului gheară.

13

Revăd în vis aleea. Şi grădina.
Un parc imens, cu ulmi şi trandafiri,
Vibrând în briză lujere subţiri,
Dozându-şi tandru umbra şi lumina.

Unde-au plecat şi frunzele şi anii ?
Unde-au rămas acei ce încă sunt ?
Se-ascund în amintire ca-n pământ,
Se-ascund în codri tainici, ca şuanii.

O lume-nvinsă. Nobilă acum
Când la lumina zilei nu mai este.
Esenţa se retrage în poveste,
Accidentalul piere ca un fum.

Pierdutul timp reintră-n armonie,
Abandonându-şi tragicul sicriu.
E mult mai fascinant şi mult mai viu —
Căci nefiind, continuă să fie.

14

Desenul diabolic se transformă :
Glisează dinspre tragic spre grotesc.
Mi-l pune dinainte să-l privesc
(Să mi-l asum ?) o mână fără formă.

Trasându-l în abis, vicleana mână
Amestecă şi timp şi loc şi chip.
Ca-ntr-o cețoasă ploaie de nisip
Ne vântură-n vârtejuri şi ne mână.

Mă smulg cu greu din tulburea-i genune
Şi nopţi la rând şi zile-ntregi aştept
Celesta pace să-mi pătrundă-n piept —
Ea, care-ntrece orice-nțelepciune.
Aştept, dar pacea vine şi dispare.

Şi vine iar şi iarăşi mi se ia.
Să uit aş vrea. Să fim doar noi aş vrea.
Dă-mi, Doamne, o pădure şi-o cărare...

15

În soarele de toamnă, pentru-o clipă
(Departe fiind de-al burgului tumult),
Lumina o primesc şi o ascult
Cum lângă geam, suavă, se-nfiripă.

Prezența nevăzută dimprejur
Exaltă peisajul, îl animă,
Trezeşte-o-nfiorare unanimă
În tot ce-i inocent, absent şi pur.

Ce-nseamnă ranguri, strigăte, putere ?
Ce-nseamnă avuții, lăudători
În fața solitarelor splendori ?
O, Doamne, integrarea-i decădere…

16

O clipă de-aş putea să uit măcar
În dimineața limpede şi castă !
Dar soarele-n tiranica fereastră
De vizavi se oglindeşte iar.

Şi iar am certitudinea că noi,
Aceste biete umbre muritoare,
Ne-ncăierăm sub lună şi sub soare
Pentru-o finală groapă cu noroi.
Alergătura zilnică, şiragul
De oameni şi de ore ce se scurg.
Un vid imens din zori până-n amurg
Şi-apoi acelaşi vid îți trece pragul.

Substanța zilei piere ca un fum.
Ce-a mai rămas din gesturi, din cuvinte,
Din ce-a fost ieri, din ce-a fost mai-nainte ?
Doar soarele cumplit de peste drum.

17

Intrând încet în toamnă, ca-ntr-o mare
De soare sângeriu şi de frunziş,

Te încolțește iarăși pe furiș
Melancolia ta nimicitoare.

Nimic livresc în șirurile-aceste !
Și cărțile și semenii nu sunt
Decât frunziș, cenușă și pământ —
Iar viața, o ermetică poveste.

Contemplă deci umana creatură
Cu dragoste frățească. Cei mai mulți,
Când au ajuns tomnatici și adulți,
Mor înecați în lacuri mari de ură.

18

Părăginit, orașul își întinde
Sub ploaie și frunziș, în lung și-n lat,
Ca un gigant ucis și disecat,
Arterele murdare, suferinde.
Pe suprafața fostei forme curg
Active vietăți, hrănindu-și trupul.
Mulțime care mișună ca stupul
De viespi (sau cuib de viermi) în vechiul burg.

Așa lucrează legile naturii :
Și viespile și viermii trec în lut.
Sub ochii unui înger nevăzut
Ce poartă-un zâmbet crud în colțul gurii.

19

Singurătatea netă și deplină
E-o stare a ființei greu de-atins.
E-un stadiu euforic și distins
Ce te pătrunde lent, ca o lumină.

Inițierea nu îți aparține.
Ți-o dă Acel ce singur poate da,
Ce poate și răni și vindeca —
Iubirea Lui în lancea ei te ține.

De pildă, între mine și oricare
Din cei ce-mi stau alături, la un pas,
S-a-nstăpânit treptat și a rămas,
Sporind, o infinită depărtare.

Privesc şi înainte şi-napoi
În lumea mai pustie ca oricând.
Acum, când nesfârşit de singur sunt,
Mi se arată, clar, că suntem doi.

20

Atâta vreme-n turmă şi în gloată
Ai petrecut, tu, suflete, încât
Ai înțeles deplin ce e urât
Şi-ai cunoscut-o josnicia toată.

Urciorul milei plin e până-n gât,
Delicatețea piere, sfârtecată,
Purtată prin noroi şi răspurtată,
Precum o floare tandră pe un rât.

Revii în lumea ta ca dintr-o boală,
Lăsând în urmă groaznicul marasm.
Eşti pur şi liber. Intri într-un basm,

Departe de mulțimea infernală
(Pe care n-o învălui cu sarcasm,
Ci c-o iubire calmă, glacială...).

21

O toamnă dulce aripa-şi întinde
Deasupra viermuielii omeneşti.
E prima oară, iată, că zâmbeşti
(Privindu-te-n himerice oglinde).

Treptat, gălăgiosul anturaj
Şi-a revelat natura ireală.
N-a fost decât un vis sau o greşeală,
N-a fost decât o pată-n peisaj.

Deci vechea-ți rătăcire se destramă
Şi toate îți apar aşa cum sunt.
(Cum ar putea vreun om — ce-i doar pământ ! —
Să-ți mai inspire dragoste sau teamă ?).

22

Am rătăcit destul idilizând
Pe cei din jur (pe mine însumi poate).

Într-o lumină crudă astăzi toate
Se dezvelesc hidoase, precum sunt.

Nu vreau să definesc şi să calific.
Pe cine să calific ? Şi de ce ?
Secretul libertăţii mele e
Un suflet chinuit şi hieroglific.

Suflet al meu ! Ce calm şi ce aproape
De ţărmurile sensului plutim !
Ca nişte vechi corăbii din Kittim ,
Răsoglindite-n biblicele ape.

23

În zori, oraşu-nzăpezit îmi pare
Că-i chipul Miriamei în deşert :
Brusc invadat de lepră şi inert,
Zămislitor de spaimă şi oroare.

Oraş lepros, cu gropi şi cu gunoaie,
Cu-njurături, borfaşi, cu nunţi de câini !
Simt pe obraz, în gură şi pe mâini
Saliva ta de stronţiu şi de zoaie.

Mă zguduie dezgustul. Trec pe stradă
Şi tremur ca o coardă, ca un ram.
Calc pe obrazul bietei Miriam
Acoperit de lepră şi zăpadă.

24

Vorbea. Ca într-un gang. Ca-ntr-un coşmar.
Vorbea mieros, perfid. Cu ştaif. Cu jind.
Cu-accent de rectofil, injuriind
Un spirit uriaş şi tutelar.

Am încetat de mult să mă mai mir.
Şi totuşi, contemplând acest tablou,
Simţeam cum mă cutreieră din nou
Revolta, ca un fluviu în delir.

Există, deci, şi-asemenea rebut,
Mi-am zis uimit. Asemenea bas-fond !
Există-acest obraz noseabond
Cu clară aparenţă de şezut...

În fine, noaptea s-a lăsat în jur,
Ştergând de pe fundal şi chip şi glas.
Şi tristul ipochimen s-a retras
În existența sa de oxiur.

25

E ziua un pretext, un preambul
Pentru splendoarea nopții infinite.
Biblioteca timpului înghite
Mereu alt cer, ca pe un antic sul.

Sunt scrise-n pergamentul său oricare
Din cele făptuite zi de zi.
Un hronic sângeros al celor vii,
Depus cu grijă-n marile sertare.
Priviți cum soarele-n amurg rulează
Spre sine ceru-ntreg, din răsărit.
Şi-apoi dispare-n goluri liniştit,
Legând jurnalu-i cosmic cu o rază.

26

În neîncăpătoarea colivie
A lumii, învrăjbiți, ne-nghesuim.
Căci nu suntem ce-ar trebui să fim
Şi lumea nu-i ce-ar trebui să fie.

Modelu-nfățişat de Marea Carte
Ne e tot mai abstract şi mai străin.
Ființe purtătoare de venin,
Murim încet şi reproducem moarte.

Călătorim de-a valma, sub elipsa
Şi țepii duri ai aştrilor de fier.
Şi iată-n zare primul Cavaler
A răsărit : vestind Apocalipsa !

27

Un peisaj idilic. El rămâne
Acelaşi. Cum îl ştiu de când mă ştiu.
Îl secționează râul argintiu
Şi-l tulbură pădurile bătrâne.

De lumea viitoarelor cadavre

Adesea mă desprind, spre-a-l regăsi.
Mă smulg, o zi sau un fragment de zi,
Ca din abisul unei negre lavre.
Cât de uşor fiinţa-mi reînvaţă
Simbolicul, etericul limbaj !
Cât de uşor reintru-n peisaj :
Acrit de milă, zguduit de greaţă.

28

În visul tragic, paradisiac,
Sub pomii înfloriţi, în verdea vale,
Mi-apare iar conturul fiinţei tale
Pe care-n van cuvintele-mi o tac.

Nu pot să ştiu, nu ştiu a prevedea
Momentul resurecţiei nocturne.
De-aceea, ca-n cenuşa unei urne,
Pătrund pierdut, uituc, în umbra ta.

Dar cum să scap de ură, de oroare,
De culpă, de uitare, de dezgust ?
Le port şi-n vis. Şi, cu delicii, gust
Bunăvoinţa lor ucigătoare.

Până ce zorii mângâie cu botul
Ferestrele şi urmele-ţi le şterg.
Tresar, mă scol, şi iar învăţ să merg
În lumea unde ireal e totul.

29

Obiecte triste, simplu referent,
Obiecte — ca şi omul — muritoare
Sunt proiectate-n slavă şi splendoare
De ochiul nostru laş şi indecent.
În felu-acesta, însă, fiinţa lor
(Modestă, trivială, acefală)
Pătrunde-n fiinţa noastră ca o boală,
Ca un flagel cumplit, nimicitor.

Pătrunde, şi supune, şi devoră,
Anihilează eu şi supra-eu.
Abia atunci aflăm că un ateu
E-un idolatru care se ignoră.

30

O nouă zi deschide vechea cuşcă
Cu ivăr, cu zăbrele de azur.
Şi fiarele se-mprăştie-mprejur,
Se urmăresc, se latră şi se muşcă.

N-au linişte decât atunci când dorm
Sau când, cu prefăcută nepăsare,
Sătule fiind, dar tot necruțătoare,
Digeră prada-n hăul lor enorm.

E un tablou grotesc, îngrozitor,
Pe care-l văd şi îl visez văzându-l,
Închipuindu-mi stafia şi gândul
Cum traversează, albe, somnul lor.

31

Din negură, balaurele iar
Îşi scoate-nveninata lui făptură —
Voi l-ați hrănit, cu sânge şi cu ură,
Reînnoind un pact originar.
Acum, în serpentine vineții,
Ne-acoperă văzduhul şi pământul,
Ne otrăveşte gândul şi cuvântul
Şi suflă moarte-n gura celor vii.

Cum să-l alungi ? Cu lacrimi ? Cu blesteme ?
Cu bâte ghintuite ? N-ai să poți.
Vom trece deci prin purgatoriu toți —
Nu poți ieşi din Lege şi din Vreme !

32

Aşa cum eşti — stridentă, pângărită —
Un merit ai, imagine de fum !
Un merit ce se-arată-abia acum
Când zgura vremii a trecut prin sită.

Nimic nu-nsemni. Eşti pulbere şi scrum.
O barcă veche-n larguri părăsită,
Un vreasc în crâng, o urmă de copită,
O floare ruptă şi-azvârlită-n drum.

Şi-atunci, de ce anume tocmai tu

Mi-ai sugerat întreagă înscenarea ?
De ce şi amintirea şi uitarea

Făptura ți-o dispută ? Însumi, cu
Uimire-mi pun întruna întrebarea.
Şi pot răspunde ? Asta-i drama : Nu…

33

La orice colț de stradă — o grimasă.
Şi-n perspectiva ei — străvechiul vid.
Paşi kilometrici umbra şi-o deschid,
Călcând în nori şi-n soare ca-n melasă.
Un gang infect, surpat de igrasie,
Un chip sordid, cu bale şi urdori.
În jurul tău, umanele duhori
Se clatină, sporind, ca o piftie.

Cât vei mai fi în stare să suporți
Acest infern ? Această degradare ?
Tu, spectrul remuşcării viitoare !
Tu, încă viu, în lumea lor de morți…

34

Domnia celui rău e mult mai tare
Decât am bănuit, decât crezum.
Cât s-a lățit vedem abia acum
Când ne pândim rânjind ca nişte fiare.

Acum abia pricepem cât de-adâncă
Şi ce tenace-i muşcătura lui.
Cum ne-a pătruns în carne ca un cui
Înveninat, şi ne pătrunde încă.

Ființa ne e searbădă, pustie,
E frânt, zdrobit lăuntricul resort.
Ceva în noi de multă vreme-i mort
Şi nimeni nu-i în stare să-l învie.

Decât Acel care-şi cunoaşte lutul
Şi-l face şi-l desface după plac.
Olar divin, în veci şi-n veac de veac :
Iah Elohim — sfârşitul şi-nceputul.

35

În toamna neguroasă, ca o mare
De ceață, şi de frunze, şi de fum
(O toamnă de romanță, de album,
În aparența ei înşelătoare),
Cel mai cumplit din toate câte sunt
E chiar delirul sensului. Ființa
Îşi pierde limpezimea, conştiința,
Exacerbându-şi forma de pământ ;

E doar inevitabila tortură
A gândului (spre-a deveni mai pur !),
E corul cacofonic dimprejur
Cu partituri de sânge şi de ură.

Acordurile straniei orchestre
Se iau şi se reiau fără istov.
Iubiții mei, să nu-l uităm pe Iov
Care-a trecut, curat, prin toate-aceste…

36

N-a fost şi nu va fi şi nici nu este
Decât substanța lumilor celeste ;
Iar magma care suntem nu există.
E-o glumă, o butadă alchimistă,
Un fals, o aparență, o părere…
De-aici, numai iluzii şi durere,
Antipatii, amoruri inutile,
Stupide fragmentări în nopți şi zile,
Căderi, ambiții, glorii, vanitate.
Iah Elohim le rânduieşte toate,
El ştie până când şi până unde.
Degeaba-ntrebi : răspunde, nu răspunde.
Degeaba speri : ți-arată, nu ți-arată…

O, Domnul meu, de s-ar sfârşi odată !

37

Aceste versuri clare, cum e unda
Izvorului din care, prunc fiind,
Luam în palme ramuri de argint
Cu existență scurtă cât secunda,

Transcriu în ireala geometrie

A verbului, a gândului, acel
Impuls nedefinit, ca un apel
Al sinelui spre ce-ar dori să fie.

Izvorul de demult, copilăria,
Confuziile vremii, zarva ei,
Stupiditatea semenilor mei,
Măririle de fum, nimicnicia,

Noianul de-ntâmplări, care-mi umplură
Durata, are-un vector ? Are-un sens ?
Şi-acest schelet de homo sapiens,
Cu urlete, lozinci şi gloanțe-n gură ?

Dacă-nțelesul lumilor există,
Nu noi îl dăm. Noi nici nu-l bănuim.
Alunecăm încet spre țintirim —
Definitiva noapte comunistă.

38

De fapt, eşti singur şi pustiu, şi rupt
De ce-i deasupra, în părți şi dedesubt,
Eşti suspendat, pierdut, fără să ştii,
În largi dimensiuni şi-n veşnicii.
Amnezic, prins în fleacuri şi credul,
Pulsezi în infinit, ca un pendul,
Nădăjduind (de ce ?) din când în când
Că Cineva te cercetează blând,
Că ține seamă de ființa ta ;
Că-n marile mulțimi ce-au fost şi sunt
O să rămâi şi tu. Cum pe-o sanda
Un strop abia vizibil de pământ.

39

— Suflet, lac într-o pădure,
Lac ascuns, întunecat,
Legănând un înecat
În adâncurile-ți pure ;

Umbra marilor copaci
Se amestecă cu spicul
Stelelor, mascând nimicul
Despre care veşnic taci.

Ştii mai bine sau nu ştii,
Ştii mai bine decât mine :
Omeneştile ruine
Oare vor re-vieţui ?

Însuţi fără moarte eşti ?
De ce taci întruna ? Spune !

— Înecatul din genune
E răspunsul ce-l doreşti…

40

Mi-aduc aminte-un deal : urcat cu greu,
Pustiu şi pârjolit, plin de crevase.
Cumplitul foc ceresc îl devastase.
Mi-aduc aminte-un deal : acela-s eu !

Celestul foc te pune la-ncercare
Din când în când. Te arde pân'la os.
Te lasă gol şi pur şi luminos,
În disperarea ta izbăvitoare.

Te circumscrie : infinit de mic,
Atol de duh pe-o mare genuină.
Nu te mai temi de orice-ar fi să vină —
Nu mai regreţi că-n urmă nu-i nimic.

41

Asculţi în noapte ploaia la fereastră
Cum cade, cum se-adună strop cu strop.
Asculţi în noapte biblicul potop
Reiterat subtil în vremea noastră.

Corabia aşteaptă. Să te poarte
În mediul ei restrâns şi inocent,
Sfidând dezlănţuitul element,
Peste abisul creaturii moarte.

E ca într-o matrice. Cald şi bine.
Minciună, ură, crimă nu mai sunt.
Urci treptele celestului mormânt
Şi Domnu-nchide uşa după tine.

42

Tata
(ca şi-acum zece ani, ca şi-acum douăzeci,
ca şi anul trecut)
îmi pune pe masă un vin
cum niciunde n-am mai băut.
Strugurii coagulează văzduhul şi-aduc
în aroma lor dulce
aromă de lut, de izmă, de nuc.
Toamna
pătrunde umed, colorat şi adânc
în pustiul zăvoi.
Râul defunct, râul ştirb
e doar bolovani şi gunoi.
Colindăm şi ne-ntoarcem,
urmăriți de vecini peste-ai gardului zimți.
Mama şi tata
ne-aşteaptă de-o viață, tăcuți,
ca două statui de bun-simț.
Vâjâie focul. Căldura inundă
mădulare, pereți,
Aud cum pe uliță se tot duc
clătinându-se
megieşii orbeți.
Bărbații, devorați de rachiu,
par nişte arbori betegi,
Femeile, pentru bani şi porumb,
violează moşnegi.
Aud, până-n zori, satul
bolnav, alcoolizat şi diform.
Satul aşezat
pe oasele
strămoşilor puri, îngereşti, fericiți
care dorm.

43

Pe-alee-n fața mea — un porumbel.
Descins din albăstrimi, ca Sfântul Duh.
Un mesager de raze şi de puf,
Chemându-mă, din lume, către El.

O clipă a durat. Sau nici atât.
S-a revelat o clipă Cel Ascuns.
Dar cât a fost, a fost îndeajuns
Să-mi smulgă lațul morții de la gât.

Verdeață-n jur. Copaci. Și flori. Și-un cer
În care urbea-ntreagă se topea.
Sorbeam adânc. Eram. Și El era.
Și-aștept să vină iar de nicăieri.

ABADDON (1995)

Toată țara e pustiită, pentru că
pe nici un om nu-l doare inima
de aceasta.
(*Ieremia* 12, 11)

... îngerul adâncului, al cărui
nume, în evreieşte, este Abaddon,
iar în elineşte are numele Apollion.
(*Apocalipsa* 9, 11)

1

Un duh eroic şi tragic a-nviat dintr-o dată
cetatea ce părea definitiv
degradată.
Un duh care trece din suflet în
suflet, din privire-n privire,
un duh ce ne plasează departe
de ură, mai presus de iubire.
Schimbarea aceasta, desigur, e-o
cerească minune.
Muzica Duhul o cântă, cuvintele
Duhul le spune.
Întunericul însuşi face perceptibil misterul,
reflectoare, izvorând din abis,
spintecă şi deretică cerul.
Şi iată, în lucrarea divină, tiptil se
strecoară
(spre-a strica, spre-a răni) apocaliptica
fiară.
Iat-o, cu privirile blânde, cu duioase suspine,
încearcă să surpe, să toarne venin,
să dezbine.
Stârneşte invidii, competiții, dispute,
pe cei de nimic împotriva celor buni
îi asmute.
Se retrage apoi. Şi din jilțul infernului
contemplă dezolanta risipă,
contemplă dezastrul uman, ce se lățeşte,

ca o pecingine, clipă de clipă.
Se retrage în jilț. Şi se bucură. Râde.
E-ncântată, uimită. Suntem (decât însăşi
crezuse) făpturi mult mai docile, mai
cumplite, mai hâde.

2

Pe vremuri, de Sfântul Ilie, în zăvoi,
la nedeie,
râul înconjura mulțimea cu lichidele lui curcubeie.
Copii şi bătrâni se priveau tremurând
în bulboane,
pluteau deopotrivă în ape şi
nori, pluteau în vâltori diafane.
Viorile murmurau. Seara năvălea
dinspre râu, dinspre dealuri,
ne-nveleam în răcoare şi-n vis,
ca nişte sinucigaşi fericiți
ce coboară lin, tot mai lin, pe prundişuri,
în valuri.
Încă din zori, ziua ne aduna în zâmbetul ei,
în cosmica ei desfătare.
Sorbeam vinul din cupe de flori,
aşezați la o masă de-azur, între lună şi soare.
Azi, unde era zâmbet, e doar o grimasă.
Şerpii alcoolului colindă şi-şi varsă
veninul din casă în casă.
Ochiul secat al izvorului, ochiul lui scurs
se prelinge şi plânge,
lăutarii, beți, în amurg, îşi numără banii
şi se bat pân' la sânge.
În cele din urmă, peste lumea aceasta
perversă, inversă,
cerul trimite, ca atunci, pe Carmel,
un fragment de aversă.
Alergăm sub
norul teribil ce cuprinde
zenitul.
Alergăm, rătăciți, căutând, prin
tenebrele ploii, pe
Ilie Tişbitul.

3

Intru

în dimineața cenușie. Mă asistă
acoperișuri și nori. Ca rafturile goale
dintr-o alimentară gri, socialistă.
Nimeni pe străzi. La ferestre — doar vântul.
Din când în când, un tramvai, gol și el,
clătinându-și avântul.
Astfel începem o zi. Dintre câte ?
Zilele sunt un șir de surori
egal de urâte.
Trec de la una la alta, într-o mereu
reluată îmbrățișare.
Amor nedorit, obligatoriu însă cu fiecare.
Mă trezesc, așadar, între brațele tinerei zile,
rupt de ea, dar unit, ca o corabie
ce palpită spre țărm de la sute de mile.
M-am desprins. Aceasta-i pedeapsa. Acesta-i
canonul :
Ca un vas ce s-a smuls, dar își simte și-acum
și-și regretă
otgonul…

4

Dezamăgirea,
ca o cețoasă nălucă, străbate orașul.
Se privește-n vitrine, strânge prin piețe,
fluierând liniștit, pungi și hârtii cu fărașul.
Dezamăgirea (narcisiacă, tautologică, dezamăgită)
stă și contemplă bețivii în blugi
ce icnesc lângă stâlpi și vomită.
Jos — alaiuri de câini vagabonzi, printre gropi și gunoaie.
Sus — alaiuri de ciori, dizolvându-se în pâclă și ploaie.
În săli părăsite se vorbește intens despre
bani și cultură.
Și-n timp ce vorbesc,
vorbitorilor le țâșnesc muște verzi și miasme din
gură.
Tramvaiele taie noaptea-n firave felii verticale.
Macazul îi leagănă pe copiii ce dorm,
ca niște libărci, prin canale.
Vin zorii. Vine amiaza. Ziua alunecă-n noapte.
Apoi zorii înregistrează din nou
murmurul cozii la taraba cu lapte.
Dezamăgirea (narcisiacă, tautologică,
dezamăgită)
s-a deprins, e blindată acum,

nu se mai teme, nu se irită.
Dezamăgirea — cețoasă nălucă — o ştie prea bine :
oriunde ar merge, oriunde ar fi,
se-ntâlneşte numai şi numai pe sine.

5

Plouă. Furtuna, ca un vultur de vânt,
de nori şi de apă,
în căuşul oraşului abia dacă poate
să-ncapă.
Nevăzutele-i aripi se izbesc
violent de ferestre şi ziduri,
se preschimbă în lacrimi,
sapă şanțuri şi riduri.
Oraşul, chircit, se retrage în
sine.
Aspiră aromele umede, hohoteşte
în somn, cu suspine.
Aude cum acvila ploii izbeşte
cu pieptul
ferestrele, porțile, năvălind fără milă,
de-a dreptul.
Oraşul încearcă să doarmă, stihia
îl sperie.
Îi aminteşte că e mic, inutil,
că e doar un atom de mizerie.
Dar ploaia-l ignoră. Ea spală
şi duce la vale,
duce cu sine (ea ştie unde)
sângele mineralizat şi uitat
printre dale.

6

Unul din personajele imediat remarcate
în acest labirint de ciment
e troleibuzul resemnat, impotent.
Îl întâlneşti pe bulevarde, în stații,
la intersecții,
cu troleul căzut, ca în urma
unei eşuate erecții.
Bărbați şi femei sunt cuprinşi
instinctiv de revoltă şi silă,
în fața repetatei sale dovezi de
virilitate senilă.
Pufnesc, se foiesc,

privesc cât de greu se agață,
cât de greu își reintră în rol
nenorocita aceea de piesă legată cu
ață.
Troleibuzul e pentru antropoizi o
permanentă jignire.
De-aceea, ei urcă și coboară
pe scările lui enervați, scoși din fire.
Ca un negru memento,
troleibuzul le cutreieră subconștientul,
ființa.
Amintește ratări. Prefigurează decrepitudinea
și neputința.

7

Oamenii-câini lasă loc tot mai mult
câinilor pur și simplu, câinilor-singuri sau
câinilor-grupuri.
Îi vezi peste tot, legănându-și dolofanele
trupuri.
Au dobândit o alură de șefi, de stăpâni,
strada, curtea, parcul și piața
le aparțin.
Simultan, omul decade, e temător, se ferește,
cu un aer rătăcit și cretin.
E de mirare totuși că mai încearcă să se ferească.
Fiindcă, în genere, pare să se simtă
perfect în această lume câinească.
Mârâie chiar, se uită chiorâș,
nu vorbește, ci latră; nu mustră, ci muște.
Lăcomia îl poartă de lanț, ura l-a
vârât într-o cușcă.
Doar atât că-i biped. Că mâna îi seamănă
prea puțin cu piciorul.
Însă-i mult mai slugarnic, mai laș.
Câinele și-a găsit, în sfârșit,
servitorul.

8

Dimineața,
în bietul nostru autobuz arhiplin,
toți masculii bipezi tușesc
ca niște asini
(comparația e nedreaptă, desigur,

e o blasfemie,
fiindcă asinul e-o nobilă ființă,
sacralizată aproape, așa cum se știe).
Tusea bărbaților
tresare ici-colo, apoi se dilată,
umple incinta cu miros de tutun și
de vodcă abia digerată.
Ochii tulburi, urmele briciului
pe gât și pe față
îți trezesc o senzație irepresibilă
de distanțare și greață.
Femeile însele, mult mai aerate și mai inteligente,
întorc spre fereastră privirea. Sunt
gânditoare, absente.
Două entități, pe cât de distincte,
pe atât de asemenea.
Printre care zăreşti metafizicul cer,
metafizicul zid,
dur, nepătruns, cum e cremenea.

9

Zilele trec, înnorate și reci,
peste bolta de viță, peste nuci,
peste treptele străvechiului beci.
Peste beciul cu aromele lui
de cartofi, de mere, de vin,
cu arome statornice, calde, cuibărite acolo,
în teluricul scrin.
Intru, în zori, și las ușa deschisă
spre grădină, spre câmp.
Printre glezne mi se încurcă, piedică-mi
pune timpul beat, anacronic și tâmp.
Timpul casabil, ce-și risipește
pe lespezi clipele, șoptindu-mi : „Pierde-le !
Strânge-le !”
Și le strâng, și le pierd,
și le pierd și le strâng,
o dată cu vinul înnebunitor, înspumat,
cum e sângele.

10

Soarele,
ca o șarjă rece de fontă,
curge pe blocuri, pe străzi,

peste beţivii ce sorb bere blondă.
E-o tihnă, o domesticitate ciudată
în toate.
De sub aparenţe, demonul
vrea şi nu vrea să se-arate.
În piaţă, lume-buluc, cerşetori, mărţişoare,
câini vagabonzi, copii vagabonzi,
sub tirania aceluiaşi soare.
Sens nimicit. Tipărituri. Vorbărie.
Greve. Un accident de tramvai.
Stol de bancnote de-o mie.
Orice cuvânt e strivit între contra
şi pentru.
Timpul goneşte năuc,
într-un spaţiu incert, fără centru,
într-o lume pe care privirea
(nici aţipită, nici trează)
n-o contemplă (nici n-o priveşte măcar),
ci o halucinează.

11

Pe masă, buchetul alb-violet de zambile
tremură-n razele soarelui,
în crepusculul primăvăraticei zile.
Au fost retezate în zori. Şi acuma
umbrele morţii le urcă pe chipuri
ca bruma.
E o constatare utilă (deşi
poate amară) :
câteodată fiinţa moare înainte să moară.
Se întâmplă ceva şi ce este
încetează să fie,
vieţuind totuşi o vreme apoi (vieţuind aparent),
numai şi numai din inerţie.
Un cuplu ciudat, fascinant, două substanţe
într-o singură formă.
Între tine şi tine — ce distanţă enormă !
Ce abis, ce neant, între tine şi tine !
Îţi supravieţuieşti, înaintând tot mai lin,
precum un vagon desprins, ce aleargă uitat,
în câmpie, pe-nsoritele şine.

12

Am reintrat în parcul solitar

Ce găzduieşte şi-astăzi în zadar
Clădirea-n care-am petrecut cândva
Clădirea ce vibra şi vieţuia.
Acuma zidu-i scrum şi rumeguş,
E-al şerpilor şi-al viespilor culcuş,
Ferestrele sunt negre, parcă sorb
În hăul lor abisul unui orb.
Pe-alee creşte iarbă, cresc scaieţi,
Pe trepte dănţuiesc strigoii beţi
Ai unor ani ce iată nu mai sunt
Niciunde : în văzduh sau pe pământ.
Ruină ? E mai mult decât atât.
E-mpărăţia marelui urât
Ce creşte ca o plagă zi de zi,
Ce roade tot, profund, din temelii.
Cum să răspunzi estetic şi distant
Fragmentului acesta de neant ?
Mai bine plec. Şi n-o să mai revin
Spre tristul colţ de lume în declin
Ce plânge lent, cu lacrimi de gudron.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

13

Dimineaţă de vară. Tulbure. Ploioasă.
Se-aude
cum trec zornăind tramvaiele ude.
După şobolani, după câini,
gândacii acum invadează oraşul.
Urcă pe scări, pe ferestre, pe zid,
măsoară, în galantare, salamul şi pâinea,
margarina sau caşul.
E-o apocalipsă grețoasă, şi totuşi,
dacă ştii să priveşti, vei vedea, în abis,
înflorind, înflorind thanaticii lotuşi.
Cavalerii, cei patru, cu sabie, moarte,
arc şi balanţă,
colindă, nimicindu-ne lin, în infima
şi deopotrivă infinita distanţă.
Cavalerii nevăzuţi, cavalerii prezenţi,
descriind înţelepte ocoluri.
Cavalerii sublimi, ce ne mână din urmă,
ne azvârl în neant,
ca pe-un nor de scheletice stoluri.

14

Bate vântul a secetă,
canicula tulbură zarea.
Ceru-şi presară deasupra arsurii terestre
cenuşa şi sarea.
Ştiam că sfârşitul o să fie prin foc,
precum scrie în Carte.
Să ne pregătim aşadar simultan
pentru viaţă şi moarte.
S-aşteptăm. Să plutim. Liberi, senini,
fericiţi, legănaţi de-amândouă.
Cum umblam altădată în zori,
prunc fiind, peste câmpul cu flori,
lăsând brazde albastre de rouă.

15

Se înnorează din nou spre apus. Dar nu
plouă.
Chiar şi iarba în zori e lipsită de rouă.
Roua — darul cel mai de preţ
al Cerului — nu ne
mai soseşte aici, în decăzuta genune.
Trebăluim în gunoaie, în smârc, în
ţărână,
purtând plase, sau scule, sau bani,
sau plaivazuri în mână.
Trebăluim în zadar. Înspre rău, nu-nspre
bine.
Câte trupuri şi case,
tot atâtea ruine.
Totu-i strict adecvat existenţei
terestre.
Câte chipuri livide, tot atâtea ferestre.
E o lume
pusă-n mişcare de lăcomie, de ură,
de frică.
Un sol steril, otrăvit,
din care lujerii nenumăraţilor idoli
fericiţi se ridică.

16

Degetul lui Dumnezeu a lovit oraşul
încărcat de blasfemii şi de crime,
l-a lovit cu vijelie şi apă,

şi cu întunecime.
Într-o clipă am devenit nişte umbre, nişte
frunze, nişte aşchii de ramuri,
învălmăşite-n mareea imensă,
în norii lăsați, ca nişte storuri,
la geamuri.
Unde-i trufia ? Unde-i puterea
puterilor noastre ?
Iată stejarii şi plopii se prăbuşesc şi
se frâng, aidoma unor lujere, aidoma
plăpândelor flori răsădite în glastre.
Apele gâlgâie. Apele negre,
înapoi şi-nainte,
ne cuprind în bulboanele lor, în
cumplite aduceri-aminte.
Aici e spărtura prin care
providența inundă istoria,
aici, unde sângele pătează pavaje şi
ziduri, înroşeşte memoria.
Aici, unde sufletul contemplă
cu spaimă tavanul de fulgere,
ca pe-o dorită, teribilă, mântuitoare
mirungere.

17

Somnul
e mai cumplit decît veghea,
e uneori o adevărată tortură.
Ca şi când un monstru cenuşiu,
colțuros,
ți-ar face respirație gură la gură.
Când te smulgi, ziua rea te izbeşte în
față,
îți aruncă-n obraji o găleată de
gheață.
Ce poți face ? Cobori, cu o mină
distantă,
duhnitoarea, pestrița, insondabila
scărilor şi a străzilor pantă.
Mergi, la fel ca şi ieri, ca şi azi, dacă
vrea Cel Etern, ca şi mâine,
către locul de unde primeşti (robotind)
creițari pentru carne, legume şi pâine.
Treptat, ai ajuns la credința
că şi ziua-i un monstru, la fel de oribil,

pe care (de ce oare ?) ți-l disimulează,
o vreme, conştiința.
Dar veghea şi visul te strivesc
deopotrivă.
Între ele încerci să pluteşti, oscilând,
ca o navă-n derivă.
Ca o algă-n abisul marin, printre valuri
grețoase,
amare,
ca o algă lovită, pe rând,
de lună, de soare…

18

Atins de soare, stagnant, fără un val,
fără nici o direcție,
râul pare artera unui cadavru,
deschisă în sinistrul salon de disecție.
Sângele stă. Se alterează. Duhneşte.
De pe mal, un bătrân antediluvian
caută cu undița (subțire scalpel)
vreo umbră de peşte.
Ziua începe sângerie, morbidă, infectă.
Ziua, pe al cărei derdeluş lunecăm,
ca pe-un ochi de insectă.
Ne oglindim infinit, dispărem,
ne amestecă unda
unui râu nevăzut, cu un val nevăzut,
cu nisip sfărâmicios, ca secunda.
Astfel hronicul urbei se dizolvă încet
în derizoriu, în moarte.
Semne-au fost, semne sunt, semne vin.
Un condei, un scalpel
le înscriu, le disecă apoi, în defuncta lor
carte.

19

Dimineață de iarnă. Muzica radioului se
destramă în frigul
de care reverberele străzii, livide,
îşi agață cârligul.
Câinii, prin ganguri, se scutură. În urma
lor, cu chipuri supte şi acre,
ies oamenii muncii, porniți
spre ale muncii lor simulacre.
Plin de duhori şi de mâzgă, se trezeşte oraşul.

Trece un troleibuz deşelat. O motocicletă
străveche, fluturându-şi ataşul.
Trec, încoace şi-ncolo, bătrâni cu
sacoşele-n mână.
Şi copii. Detracați. Înjurând. Exasperați
că sunt tineri, în această lume agonizândă,
bătrână.

20

Semenii
se demonizează treptat. Strada e plină
cu umbrele lor, rătăcind în
neagra lumină.
Soarele însuşi pătrunde cu greu
şi topeşte
pasta aceasta ce fierbe, duhnind,
diavoleşte.
Prin parcuri, câini şi umane rebuturi
pângăresc orizontul, se-ascund
sub nevăzute, dar satanice scuturi.
Strada nu-i stradă, ci drumul
ce duce spre cădere şi moarte ;
ziua nu-i zi, ci răgazul
cumplit ce doar de trecut ne desparte.
Viitor nu există. Casa nu-i casă,
scara nu-i scară.
Coborâm şi urcăm. Ne cuibărim, ca în uter,
în teribila gheară.

21

Una din pedepsele cu care Cel Veşnic
să mă lovească a binevoit
e somnul. Căci nu mai e somn,
ci un delir sinistru, cumplit.
Anecdotica lui e un fel de-agonie.
O trăiesc şi mă zbat, în timp ce negura,
ca un zgripțor, m-acoperă
şi mă sfâşie.
Afară — claxoane, zgomot de paşi,
câini care latră,
toată rumoarea deprimantă, sordidă,
a oraşului-şatră.
Până când zorii, paşnici, jegoşi, mă aduc
iar în stradă,

mă împing în troleibuz (prietenul nostru),
cu adulți și copii la grămadă.
Ce-a fost ieri e și azi. Și mâine, și poimâine
la fel o să fie.
Ziua e monotonă și rea. Seamănă ea însăși
a insomnie.
Și iată, treptat, după o impenetrabilă
voință, cadență,
nu numai somnul, dar și veghea devine un
chin, penitență.
Iată-mă, indecis, fantomatic, pierdut,
ca la jocul de zaruri.
Căci nu pot să aleg. Nu-i nimic de ales
între două coșmaruri.

22

Copacii
florile ochilor și le-au deschis.
Orașul (plin de miresme, verdeață și
flori) ar putea aminti de-un pierdut
paradis ?
Alungați din Eden, alungați din ei înșiși,
mizeri,
fie că-i primăvară, fie că-i vară sau iarnă,
oamenii-s azi ca și ieri.
Să uit pentru o clipă. Să privesc
lângă râu, cum răsar
flori de-ntuneric, flori de lumină,
ca-ntr-un pașnic coșmar.
Flori reflectate în ochi,
mlădiate în pași, topite în voce,
flori — mesageri metafizici, ermetici,
înfricoșători —
în lumina feroce.

23

Aprilie a umplut iar orașul de frunzare și
flori,
pomii uzi, pomii grei se înecă în aburi,
în raze, în vâltori de azur, în culori.
Bețivii aspiră alcoolul luminii,
se-mbată,
cu ochii-n văzduh, gâlgâind,
din tăbăcita lor beregată.
S-a înnobilat cât de cât fauna

dezorientată
şi tristă
ce foşgăie-n piață, vociferează, cere,
refuză, insistă.
O durere confuză răsare pe chipuri :
chircită, asemenea pirului
din ridate nisipuri.
Şi iată : un braț nevăzut mă împinge
afară,
spre lumină, spre soare,
un altul m-aduce-napoi, în a solitudinii
infinită splendoare.
Zi de zi o-ntâlnesc pe bătrâna ce-şi
târăşte
coşul cu lapte şi pâine,
zi de zi traversez pasajul obscur,
ce adie a hoit, a şobolani şi a câine.
Zi de zi, câinii înşişi, cerşetorii băloşi
iau în stăpânire oraşul,
zi de zi, soarele ne adună, ca pe nişte
gândaci,
cu mătura lui, cu făraşul.
Fug. Mă afund în peştera sufletului,
în grota lui nesfârşită.
Alerg tot mai adânc. Să uit, să nu-mi
mai aud
eul empiric, trupesc, rămas la intrare,
să nu-l mai aud cum vomită.

24

Aievea (sau în vis ?) de ani şi ani
Contemplu un conclav de paviani,
O sală cu maimuțe năzdrăvane
Îmbârligate-n staluri şi balcoane.
Se-agită, țipă, mâzgălesc misive,
Sunt rând pe rând mieroase şi-agresive,
În timp ce una doarme, alta rage,
Stupide, ipocrite, coprofage.
De la o vreme, publicul de-afară
Ar vrea să le alunge, să dispară,
Că toate-n bloc şi-n parte fiecare
Sunt numai laşitate şi trădare.
Dar nu e cu putință. Deocamdată
Menajeria spatele ne-arată,
Ne râde-n nas cu botul ei poltron.

Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

25

Se-ntunecă iarăşi. Vine ploaia de-aprilie,
precedată de vânt.
Ce poți face ? Stai şi contempli
cele ce sunt.
Norii-şi coboară peste case, peste grădini,
peste pomii-nfloriți patrafirul.
Alături, îşi aliniază oştile albe de cruci
cimitirul.
Cineva ți-a dat suflu de viață şi ți-a zis că eşti om.
Te-a pus peste spaime, peste durere, peste
întrebări fără răspuns intendent, **iconom**.
Cineva în carne şi duh te desparte,
purtându-te aşa, ființă dual㠄 devorată
de chin, dezbinată în sine, zi de zi,
pân' la moarte.
Lacrima norilor spală oraşul de străvechile-i
jeguri.
Contempli tabloul acesta grotesc
şi te-nneguri.
Intri, cu ploaie cu tot, în telurica
noapte.
E undeva o lumină ? Suntem pierduți ?
Ne salvăm ? Prin credință ? Prin fapte ?

26

Oraşul
e pătruns de canicul㠄 până la miez,
până-n schelet, până-n vertebre.
Râul, plin de plante aplecate-n aval,
pare a fi
chiar pletele urbei, mucegăite, funebre.
Oraşul, ins cosmic,
fără chip, fără mască,
încearcă-n amurg să fugă de sine,
să intre în sine,
să nu se cunoască.
Schizoid, profund depresiv, gesticulează,
acuză, bănuieşte sau
zace
în necruțătoarea, solara,
apocaliptica lui carapace.

Cât despre umbrele care-l străbat,
ele aleargă
din nimic în nimic, din himeră-n himeră,
cât e ziua de largă.
În acest infinit, în întinderea arsă, în
absența de spațiu și vreme,
nimeni nu vrea să ne dea un contur,
să ne vorbească în vis, să ne răsară în gând,
să ne cheme.

27

Azi-noapte, luna,
strălucind ca un crin la fereastră,
mi-a amintit (de ce oare ?) marea,
țărmul pustiu, bezna ucigător de frumoasă ,
salmastră.
Mi-a amintit
vremea când sângele însuși amesteca viguros
în artere
pofta de viață cu frenetica morții plăcere.
Acum
nu pot pune hotar între iarnă și vară.
Nimic nu-i palpabil, concret (sau e
halucinant de concret) în tot ce mă-nconjoară.
Obiectele se dizolvă precum rumeguşul,
soarele îşi desfăşoară simultan
decăderea şi urcuşul.
Sensul se retrage pe furiş, ca un şarpe,
ca un dihor, ca o vulpe.
Se retrage fricos, ruşinat, vrea să se scuze,
să se disculpe.
Marea însăşi (cu lujerul lunii pe creste)
e numai o amintire cu aromă de alge
(şi mă-ntreb şi atât dacă este).
Stau şi contemplu inexistentele-i valuri
scânteietoare.
Căci acesta-i secretul : nu noi dispărem,
ci lumea dispare.

28

Aud, după-amiază, prin somn, vântul
cum se zbate, cum bate,
el, ce mi-a trezit totdeauna în suflet
un tremur adânc, de tinerețe

şi libertate.
Vântul ce umple cu mari zigzaguri
văzduhul,
vântul, asemuit în Scriptură
cu Duhul.
În urma lui, peste oraşul înţesat de beţivi
şi de câini,
vin şi norii şi ploaia.
O lumină scăzută, cu iz de primăvară şi lacrimi,
năpădeşte odaia.
Ar putea fi frumos. Ar putea fi sublim.
Ar fi bine.
Dacă nu ne-am vădi, orişiunde şi-oricând,
prilej de dispreţ şi ruşine.
Plouă. Cerşetori zgribuliţi. Şefi burtoşi.
Vecinul mergând să-şi bea romul.
Înjurăturile, zbieretele, clevetelile s-au
oprit pentru-o clipă. S-a retras în bârlog
eroarea creaţiei — omul.

29

Sub cerul şi iernatic şi urât,
M-afund în glodul zilei până-n gât,
Simţind pe piept, pe umeri sau pe mâini
Atingeri reci de oameni şi de câini.
Fiinţa mea-i un geamăt, e un spasm,
Un strigăt mut, un jalnic isihasm,
Căci nu-s în stare duhul să-mi desprind
De trupu-n care pâlpâie tânjind.
Aştept un semn ? Doar crivăţul dă zvon
Din miazănoapte — negrul său amvon.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

30

Casa mea e o insulă pustie,
un luminiş de pădure.
Iar eu sunt un pustnic, cu trupul
secat şi cu pletele sure.
Nu-mi trebuie semeni, nu
mai vreau să citesc nici o carte.
Căci şi unii şi altele nu-nseamnă decât
minciună şi ură şi moarte.
Ascult marea sau vântul unduind în văzduh,
murmurând noaptea-ntreagă.

Duhul îmi picură-n suflet
indicibila-i vlagă.
Somnul e-asemenea veghei, veghea
e-aidoma somnului.
Totul se-amestecă. Totul e pur, ne-nceput,
în grădinile Domnului.
Am uitat cine sunt. Mi-am uitat pergamentul,
mica glorie, pana.
Stau în zori, plin de rouă, pe prag.
Şi privesc : Domnul străbate poiana.

EXODUL (2001)

Prolog

Din când în când, ca azi, în sihăstrie-mi
Trec inventarul vieţii pe hârtie.
Un inventar care îmi dă de ştire
Că toate nu-s decât închipuire.
Ci iată câteva : **Poiana**-n soare,
Părăul ce tresaltă şi tresare,
Bunici, părinţi, arome de livadă,
Lupi, răsărind ca florile-n zăpadă,
Păduri şi mări, călătorii, oraşe,
Reviste, cărţi, decenii ucigaşe,
Petreceri, cozi la pâine, râs, sudalme,
Frunziş de toamnă, răsfirat în palme,
Discursuri nebuneşti, idolatrie,
Împuşcături, politici, sărăcie,
Mari bolmojeli în preajmă, artă fadă,
Derută, câini, bătrâni, copii de stradă,
Eclipse şi cutremure — menite
A se uni cu-orbiri şi meningite,
Puhoaie, inundaţie, torente,
Învestituri hilare sau demente,
Război, democraţie, crime, bombe,
Ivindu-se atât : Ca să sucombe…
Construcţie de vid ! Halucinată
De eul prăbuşit cu ea o dată.
Nu suntem noi zidarul, nici unealta :
Schimbăm doar o mizerie cu alta.

Sfârşit de veac (1999)

1

Doamne, ştiu bine
Că voi veni, într-o zi,
nenorocitul de mine,
în faţa
Celui ce-nseamnă calea,
adevărul şi viaţa.
Cum voi fi-n stare
eu, care sunt doar
slăbiciune şi disperare,
cum voi putea să m-apropii
de lumina aceea
ce explodează până-n negura gropii ?
Cum voi trece
dincolo de locuri, de vremuri,
eu, care şi-azi
nu trăiesc, ci,
de fapt, mă cutremuri ?

2

Toate câte trec, se petrec
au un singur nume :
eşec.
Vremea, lepră subtilă, consumă
întreaga făptură de
humă,
preschimbând-o în ceva fără
nume :
într-o lume sinistră, într-o
fantomă de lume.
Iată: Cutare, Cutare, Cutare
spectre sunt. Şi devin
tot mai rare.
Alte spectre, din urmă,
completându-le şirul,
înaintează spre zarea
ermetică, unde
cerul absoarbe, ceţos,
cimitirul.

3

Nu există durere mai mare
decât gândul
că văd lume şi soare.
Era mult, mult mai bine
să rămân un grăunte de vid, un
grăunte de duh ne-ntrupat, un necine.
Numai atunci aş fi fost ce
nu sunt,
numai atunci aş fi fost doar cu Tine.

4

Caut, zilnic, şi jalnic, şi trudnic,
drumul greu şi îngust.
Mă împiedică trupul. Trupul meu
e-un izvor de dezgust.
Văd cum scade, cum se usucă
încet,
cum evoluează spre-alură
de-ascet, de schelet.
Nu mai dorm. Sau când somnul
pătrunde în veghe, confuz,
trupul meu e-un amestec de
văz, de-amintire, de vis, de auz.
Îl zăresc abia, când şi când,
fie-n lut dezmembrat, fie-n
foc şi-n văzduh fluturând.

5

E frig.
Ploaia diluviană de-aseară
a strâns oraşul, ca pe-un câine, covrig.
Şi totul e-atât de pustiu şi
urât,
că înşişi copacii şi-au pus
câte-o funie udă la gât.
Şi-acum, legănându-se-n vânt,
nu mai sunt, deşi
par că mai sunt.
Ca şi noi. Nu mai suntem
de mult.
E zadarnic neauzitul, crispatul,
disperatul inexistenţei noastre tumult.
Am pierit. Am descins,

incinerați și uşori, pe altarul
— şi el — de secole stins.

6

Prin somn, spre zori,
am recitat *Ecclesiastul*. Fragmente
pe care visul-veghe le-nşiră
sub privirile sale atente.
Ieri-noapte am fost chinuit în infern,
pentru multa mea vină.
Azi-noapte, am fost îndreptat
tot spre-un abis, dar
spre-un abis de lumină.
Căci există şi-un abis de lumină, cum
zicea, acu'-i anu'
(sau poate mai mult),
iubitul meu prieten, mutat la Domnul,
Mircea Ciobanu.

7

Nu mă mai simt în țara mea acasă.
Nu sunt acasă nici printre străini.
Dă-mi Tu, Cel Veşnic, țara luminoasă
În care fi-vom înşine lumini.

Aici, mânați de-al beznelor harapnic,
Huliți de semeni, sfâşiați de câini,
Gustăm plângând din trupul sfintei pâini,
Dorindu-ne plecarea cât mai grabnic.

Şi eu, asemeni, pentru-a câta oară
Cuvintele profetului le spun ?
Destul. Mă ia ! Căci nu sunt eu mai bun
Decât strămoşii mei de-odinioară.

8

Oricât aş vrea, să mă feresc nu pot
de insul psihopat sau idiot.
La fiecare pas îmi iese-n drum
o târfă, un beţiv ori un nebun.
Încât nu-i de mirare că decad
cu nu ştiu câte trepte către iad,
căci sufletul, în preajma lor, îşi pierde

puterea să-i iubească şi să-i ierte.
Demența otrăveşte creatura:
Ucide mila şi hrăneşte ura.

9

Către ce să aspiri ?
În oraşul vuind ca
un cor disonant de tingiri,
diavolul urcă, perfid, în
mişcări, în priviri.
Semeni cerşind. Semeni
visând doar averi şi
deşarte măriri.
Însuți, treptat, încetezi să
te miri.
Încă trăieşti (presupui), fiindcă
încă respiri.
Te priveşti, răstignit, pe
trotuar, pe leproase clădiri.
Către ce să aspiri ?
Către ce-au năzuit cei
umili, cei sublimi,
cei martiri.

10

La fereastră — o stea.
Mi-o arăți.
Una ca ea
va veni într-o zi, să
sfărâme pământu-n bucăți.
Dormi acum. Şi eu voi dormi.
Bolidul acela e-atât de
puternic, atât de cumplit,
că nici nu vom şti…

11

Pe stradă, tot mai des, femei în doliu
Punctează tristul zilelor infoliu.
Eu însumi mă petrec şi mă desfoliu
Sub soarele-nflorit ca un magnoliu
Pe înghețatul cerului lințoliu.
În timp ce parvenitul în fotoliu
E numai burtă, guşă şi orgoliu

(Pseudoşef, pseudoportofoliu).

12

Domneşte jos, în lume, peste toate
(Fără-a domni) o biată zeitate
De muritori împinsă de la spate.
Ea ar dori să fie, dar nu poate,
Se-nchipuie, se crede, se socoate,
Se-mpiedică pe drumuri răsumblate,
Fiindcă n-are glezne, n-are roate.
E pe măsura jalnicelor gloate
Şi poartă-un nume simplu : *Nulitate.*

13

Pe străzile mâncate de vărsat
Plouă din nou, ceţos şi îndesat.
Oraşul îşi înfăşură cu bice
De apă chipul ros de cicatrice.

Încet, încet — şi înspăimântător —
Ţărânile îşi intră-n dreptul lor.
Inundă străzi, le-nceţoşează stopul,
Îşi reclădesc tenace biotopul.

Cumplite rădăcini, ca nişte coarne,
S-au fost pornit asfaltul să-l răstoarne.
Cresc buruieni pe poduri, pe trotuare,
Palpită viermi, insecte, rozătoare.

Ne-amestecăm cu ierburi şi cu câini.
Simţim pământ în gură şi pe mâini.
Pământ şi fum. Şi-un gust defunct şi fad :
Nu spre Eden cădem. Ci către iad.

14

Noaptea, luna, pângărită şi tristă,
încearcă să mă încredinţeze că ea,
romanticul astru, încă există,
plimbându-şi pe cer
chipul schimonosit şi lipsit de orice mister.
Norii — cearşafuri şi pleduri murdare —
împrăştie, până jos, pe pământ,
picături şi miros de sudoare,

nemaiputând nici ei să-şi ascundă
mizeria, preluată din foşgăiala
noastră imundă.
Ca un scaiete sâcâitor, ca o căpuşă,
dezgustul te prinde pe stradă, te
pândeşte la uşă,
îi simți dunga cleioasă pe mâini, pe obraz
chiar şi în somn (fiindcă şi-n somn eşti
insuportabil de treaz).
Luna pluteşte, aşadar, în neant,
cum ar pluti în formol o tumoră, un
furuncul gigant,
o malformație din trupul lumii noastre bolnave,
căzută sub scalpel, sub cuțit,
lunecând spre exit.

15

Aud mereu, am mai citit prin ziare
Că lupii-s rari, că specia dispare.
Aşa o fi. Şi nu e de mirare.
De fapt, în lumea ternă şi murdară,
Ce rost ar mai avea cețoasa fiară ?
Ea, care, nicăieri şi niciodată,
Nu s-a lăsat învinsă şi dresată ?
Când lei şi tigri umblă-n două labe,
Dansează după bici şi cară roabe,
Când elefanții-şi plimbă în arene
Imensul monument de lut şi lene,
Făcând să râdă, pentru-un hoit şi-o pâine,
Pe slugile bicisnicului câine,
Doar el, doar lupul singur, stă deoparte,
Nu poate juca dublu, nu se-mparte,
N-amestecă viață şi cu moarte.
Alege şi prigoana, şi pustia,
Îşi poartă, fantomatic, schivnicia,
Ştiind prea bine care este prețul:
Lui, glonțul, poate. Celorlalți — disprețul.

16

În sufletu-mi nocturn şi luminos,
Eu însumi stau în stratul său de jos,
Pe când tot eu aş vrea să fiu, dar nu-s,
În străvezimea lumilor de sus.
Nu-s nici la mijloc. Nu sunt nicăieri.

Sunt un şirag de zboruri şi căderi,
O dâră sângerie în abis,
Scris şi nescris pe-al duhului zapis.
Amestec sunt de bine şi de rău,
Desprins şi nedesprins de chipul Tău.

17

Totul atât e :
străzi ude, murdare, urâte,
disperare, strigăte, bâte,
chipuri crispate, posomorâte.
Astrul Absintos se scaldă-n
izvoare. Şi fiinţele însele mustesc de
absint, mustesc până-n miez amărâte.
Zile s-au dus. Zile vin. Oare câte ?
Mistreţi de-ntuneric poartă vremea
în dinţi şi în râte.
Aici, pe pământ, doar atât e.

18

Timpul s-a scurs,
aidoma râului ce venea altădată
de la munte, de sus.
Râul ce, azi, nu mai e, s-a topit,
în pietrişul uscat şi arid,
răvăşit…
Răvăşit cum mi-e chipul, când,
fără să vreau, îl surprind
în oglinzile ochilor mei tresărind.
În oglinzile râului mort şi-ngropat
în nisip.
În oglinzile ochilor unui chip
fără chip.

19

Azi-noapte, printre blocuri, un beţiv
Râdea strident, striga, sporovăia.
Şi-un grup de-aceeaşi teapă-l însoţea,
Încurajând delirul lui tardiv.

Din negura furtunii, glasul Tău
Trecea peste măruntul cartier,
Peste oraşul jalnic, pauper:

Un colț de lume nul. Nici bun, nici rău.

Tu, Cel Etern, eşti prea-ndurat cu noi.
Nu suntem demni de milă, de mânie,
De iad sau de cereasca-mpărăție.
Aruncă în neant acest gunoi !

20

Mai. Primăvară. Câmpia
îşi dizolvă-n azur măreția,
tragicul verde al holdei livide
(al holdei bătute de ploi otrăvite,
acide).
Pe râu, norii curg. Cerul cade,
cu bombe cu tot, în pitoreştile
apei cascade.
Şi peşti, şi pescari sorb din
văzduh pasta groasă
de foc şi pucioasă…
Pentru cine să scrii ? Scribu-şi strânge
hârtia şi pana, mânjite de
viscere şi sânge.
Străbate, tăcut, în genunchi, printre
plăgile-aceste,
întorcându-şi privirea către
Cel care este.
Mai ? Primăvară ? Câmpia ?
Idilică-i doar neghiobia.

21

Îmbătrânind, constat că îmi e dor
de casă, de ogradă, de pridvor,
de cerul submontan, multicolor.
Aproprii simțământul, şi-l devor,
are un gust dulceag, ucigător,
cobor în timp, şi urc, şi iar cobor —
Parfum de flori respir. Parfum de fluor…

22

Mi-amintesc uneori
primăvara mustind de zefiri şi culori,
iarba plină de rouă, roua
plină de flori,

râul singur, purtând
ceruri, soare şi nori,
infinitul oprit între
noapte şi zori.
Mi-amintesc uneori
cum pe trepte de veşnic azur
coborai, cum cobori.

23

M-am reîntors în satul meu natal
Într-un amurg de toamnă împâclit.
M-am reîntors în sat. Şi l-am găsit
Morbid, alcoolizat şi acefal.

De fapt, nu mai e sat. E-un spațiu vid,
Cu ape moarte : **Ibru, Sohodol**…
Zăresc o umbră-n fiece ocol
Sau lângă amintirea unui zid.
Timpul s-a rupt. Şi însuşi chipul meu,
Multiplicat în vreme, s-a pierdut.
Trecutul se reumple de trecut…
Statornic este numai Dumnezeu !

24

Vântul, cu nevăzuta-i putere,
umple de Duh (*Ruah*) cămările iernii severe.
Duhul, care, oricând şi oriunde,
dăruieşte, nu cere.
Duhul, de care uităm, deşi numai în el
am găsi, dacă-am vrea, mângâiere.
Ci iată, strada — amestec de fiare şi fiere —
mă prinde-n zăpezile şi noroaiele ei,
nesfârşit de mizere.
Ninge. La colţ, la tarabă, o doamnă
în vârstă cumpără, înfrigurată şi tristă,
trei mere.

25

Se conturează câteva repere
În sumbrul univers contemporan :
Câțiva actanți, ce umplu primul-plan
Al lumii noastre triste şi mizere.

Cei mai activi nebunii sunt. Nebunii
Ce dirijează mici afaceri mari.
Conduc, explică, tragici şi hilari,
Umflându-se-n deliruri ca păunii.

Beţivii-apoi. Din cârciumi şi tractire,
Din metalumea lor de alcool,
Plutesc, prin timpul gol şi spaţiul gol,
Spre şanţuri, balamuc şi cimitire.

În fine, câinii. Tot mai numeroasă,
Oştirea lor devoră, pas cu pas,
Acele zgârciuri care-au mai rămas
Din descărnata patriei carcasă.

26

Venim, Doamne, venim,
către temeiul dublei păci, către
Ierusalim.
Mulţimile cresc până-n zare, tot
cresc,
urcând, unduind, spre
Ierusalimul ceresc.
Fiecare umbră, fiecare ins
are-n mână
un toiag de
ţărână.
Fiecare merge şi plânge.
Nu mai poartă-n pietrişul din gură
nici măcar amintirea de carne, de
salivă şi sânge.

27

Simt, însumi, cum curg
ca un râu, dinspre zori
spre amurg.
Şi noaptea, în somn,
mă contemplu curgând,
tot aşa, ca un râu absorbit
de pământ.
Dar ascunsa-mi dorinţă-i
să n-am timp şi nici loc.
Vreau ca trupul (de care
mi-e greaţă) să fie, cândva, aruncat,

fără viață, în foc.
Vreau ca fălcile focului să-l despice,
să-l sfarme, vuind,
să-l preschimbe-n cenuşi fumegânde,
într-un jar arzător, trecător, de argint.
Într-un jar ce se stinge, treptat,
ca un ochi ce se-nchide, fericit
că-n sfârşit doarme-acum şi-a uitat…

28

Trec primăveri şi veri halucinante.
Ne-nghesuim la baza unei pante
(O pantă fără sens şi fără trepte).
Oricum, e dreptul omului s-aştepte,
E dreptul lui să aibă o părere
(Chiar dacă nu-i aduce nici de-o bere),
Poate să spună multe şi mărunte
(Chiar dacă nu e nimeni să-l asculte),
E dreptul lui să râdă sau să geamă,
E dreptul lui să tremure de teamă,
E dreptul lui s-asculte şi să vadă,
S-audă-njurături în plină stradă,
E dreptul lui să nu se-ncreadă-n nime,
Să fie o fărâmă din mulțime,
Să i se toarne-n minte câte toate…
E dreptul lui să aibă libertate,
Să spere, să dorească şi să ceară.
Şi, evident, e dreptul lui să moară,
Să scape de-ntrebări chinuitoare —
De una mai ales : Există, oare,
În fosta-i casă bani de-nmormântare ?

29

Octombrie cu soare. Glas de psalmi
adie dizolvat în zorii calmi.
Din loc în loc, pe
boltă — câte-un nor.
Se-anunță un război
nimicitor
şi neamurile curg, la unison,
spre locul prevestit, Harmaghedon.
Se-ndreaptă spre-nceput. Şi
spre sfârşit.
Amin. Revino, Doamne ! Ai venit ?

30

(**Reminiscență**)

Oştenii tulburi, strânşi în grea armură.
Oștenii tulburi, care stau deoparte,
Privindu-ne, din tulburea lor moarte,
Din viața lor hieratică şi dură.

O rasă sunt, o stirpe. Cine-i ştie
Pierduți prin târguri, sate şi oraşe,
Clătindu-şi nevăzutele panaşe,
Strângând în pumn o spadă sângerie ?

Dar ei se recunosc : După privire !
După privirea-n care visul încă
Păstrează ctitoria lui adâncă
De poezie şi de-mpotrivire,

Păstrează prea-himerica-i cetate,
În care el, viteazul, trubadurul,
În care el şi eu vom fi de-a pururi,
Cu bărbătească-ne singurătate.

31

Potăile au încolțit un lup.
Le-aude hămăind tot mai aproape.
Fac cerc în jurul lui, să nu le scape,
Se bucură că-l latră şi că-l rup.

Iar el stă neclintit în luminiş,
Sub grei copaci, sub cerul greu, în soare.
Priveşte-n tulburi lumi interioare
Cu ochii verzi şi reci, întredeschişi.

Apoi dispare lin, el ştie cum,
Căci haita latră laş, dar nu se-arată.
Dispare în pădurea eterată
La care nu ajunge nici un drum.

32

Tot ce-am fost şi-am
trăit,

tot ce sunt e, de fapt, un
regret nesfârşit.
Nici nu ştiu ce-am pierdut. Ce-am
dorit.
Doar atât că nu-l am. Că-a pierit.
Dacă-n moarte se află, pentru
ce-am mai venit ?
De ce sânger şi umblu sub
tăiosul zenit ?
Cineva a greşit ? M-a mințit ?

33

Veacul nu
s-a trezit
nici măcar acum, la
sfârşit,
spre-a-şi deplânge
biografia greu-îmbibată de
sânge.
Şi iată. De data aceasta,
el însuşi stă să expire.
El,
cel ce-a preschimbat
sate, oraşe, țări, continente în
cimitire.
Cu privirile lor, uriaşe şi
stranii,
eroii (sărmanii eroi) ne
numără paşii, trecători şi
uituci, peste cranii.
Pretutindeni, țărâna e
plină
de a morții vermină,
de o neagră lumină…
Aburul acestei lumini se
risipeşte-n văzduh, ne îneacă.
Aburul celor ucişi face ca
veacul să moară urât, şi
să tacă.
Stihiile îl priveghează, înfiorate,
şoptind : „Bine că pleacă !“…
Veac lung, monstruos, în
sinistra lui glorie :
Cel mai crunt asasin, între
semenii săi asasini, din

istorie.

1999, decembrie.

2000

1

Nemaiexistând nici un fel de (spirituală) instanță,
poezia de azi e fie-njurătură, fie bâiguială, fie porno-romanță;
proza — o însăilare
de telenovele, de-ntâmplări ordinare,
şi, poate, cel mai nenorocit, mai stupid dintre toate
a devenit comentariul. Seamănă cu
un amestec de legume stricate,
cu un ghiveci alterat, care zace, înconjurat de
muşte, pe-o masă,
în bucătăria plină de resturi, plină de pete, soioasă.
Nu e ritm cultural. Nu e nici o
măsură.
Impostura (cu pălărie, cu frac) şi grafomania
îneacă cultura în subcultură, în maculatură.
O subcultură, pe care (chiar şi pe ea !), de ani întregi, o
sugrumă
nişte foarte activi homunculi de
humă.
Acesta-i tabloul. Lasă-l afară şi-nchide uşa.
Nu te-amăgi : Scrie-ți, în singurătate, pentru nimeni,
cenuşa.

2

Inscripție pe un mausoleu :
„Doar eu, doar eu, doar eu, doar eu, doar eu…“
Acelaşi eu, care, sărmanul, piere,
Ca frunzele sau ca o adiere.
Dar, cât îi pare lui cum că există,
Se-nghesuie, se sfâşie, insistă,
Se-aşază-n față, rupe, dă deoparte,
Grăbit spre-a se-ntâlni cu neagra moarte
Și-uitând (dorind să uite) că, mereu,
S-a frământat într-un mausoleu,

Că, orice-ar face, totu-i în zadar,
Că eul lui e jalnic şi hilar :
Cadavru-n mausoleul planetar.

3

Primăvara,
câine beteag, năpârlit,
se târăşte pe stradă,
pare a spune c-a venit
în sfârşit.
Vântul ridică
stâlpi trecători de ţărână,
ziua-nsorită, ziua ploioasă
merg peste timp, peste
apocaliptice vremi, mână-n mână.
Deşi nevăzute, sunt, totuşi, aici
cereştile cete.
Somnul şi veghea poartă în sine
fulgurante flori de rachete.
Sufletu-amestecă, în genunile lui,
veri, primăveri, ierni nesfârşite şi
toamne.
Sufletul stă îndoit, ca un ram de alun,
peste propria-i negură. Sperând,
murmurând : Iubi-Te-voi, Doamne !…

4

Inscripţie pe-un straniu monument:
„Să facem totu-n ultimul moment !“
Un monument original, ce pare
El însuşi vanitate şi ratare.
Or, dimpotrivă, nu-i lipsit de vlagă
(Vigoare negativă, dar întreagă !).
El dăinuie, el creşte, el pătrunde,
Insidios şi tulbure, oriunde.
Şi are-o evoluţie ciudată:
Zidirea lui e invers cimentată,
Clădind o năruire, un pustiu,
Pe care scrie clar, ca pe-un sicriu:
„Noi ştim să facem totul prea târziu…“

5

În ziua care vine, care pleacă,

În noaptea de coşmar, insomniacă,
Un glas şopteşte : „Totul e o joacă”.

Ce straniu glas ! El însuşi ţi se pare
Hazliu şi, totuşi, plin de-nfiorare.
Animă dealul, valea şi câmpia,
Îşi strigă peste urbe veselia:
„Veniţi, să ne jucăm de-a sărăcia !“

Vrei sau nu vrei, te prinzi în ampla horă.
Vârtejul ei, şi ritmul te devoră,
O gheară îţi înlănţuie mijlocul
Şi-ţi intră în rărunchi. Aşa e jocul…
E-un dans care-şi contemplă degradarea,
Râzând intens, cu muntele, cu marea :
„Veniţi, să ne jucăm de-a disperarea !”

6

Inscripţie pe casa de la ţară :
Decazi, sau înfloreşti în primăvară ?
Zambile, spânz, bujori, lângă fântână,
Ridică şi-azi privirea din ţărână ?
Şi ţesătura ţarinei vecine
E-un rai de cârlegei şi de caprine ?…
Dintotdeauna spre întotdeauna,
Pluteau pe râu când soarele, când luna
Şi brazde moi, în boarea diafană,
Curgeau din infinit către **Poiană**…

Otrava amintirii ? Nostalgie ?
Nimic. Numai dezmăţ şi sărăcie.
Acelaşi infiltrat de vorbe goale,
Scursoare din ecrane şi jurnale,
Aceleaşi arătări humanoide,
Diseminate-n găşti şi în partide.
Râu mort. Deal sterp. Arinul şi stejarul,
Târâţi spre birt, cu umărul sau carul,
Într-un cuvânt : Aceeaşi tevatură,
Unde se bea, se minte şi se fură…

Şi-n mijloc — tu, căsuţă de la ţară,
Strămoş defunct, care-a uitat să moară.

7

Transcriu radiograma unei zile :
Bărbați, femei sau grupuri infantile
Se dirijează, dis-de-dimineață,
Spre cârciumi, spre tramvaie, sau spre piață.
Apoi — desen confuz. Birouri, ziare,
Tarabe deşirate pe trotuare,
Activități diverse, greve, ceartă,
Politică, cerşit, mizerii, artă…
Amiaza cade iute. Şi coboară,
Cu-ntreg acest amestec, înspre seară,
Când liberi (vorba vine !), până mâine,
Se-ntorc, iar, toți la codrul lor de pâine,
Preocupați, desigur, să le-ajungă
Slănina, ceapa, laptele din pungă.
În fine, după cină, insul speră
De la ecran uitarea pasageră,
Scăldată, cald, în umbre şi lumini.
Surpriză, însă ! Tot ce i se-oferă
E un program gândit pentru cretini.

8

Inscripție pe-analfabeta sapă :
„Zadarnic muşti din lutul fără apă !“
Ştiuletele, şi spicul, şi păstaia
Aşteaptă-acel suport al vieții — ploaia.
Tânjesc să le cutreiere prin vine
Rapidul şipot, care nu mai vine…
De-o vreme, legănată pe spinare,
Sărmana sapă iese la plimbare,
Alături de-anacronice surate,
Prin lanul de-un hectar şi jumătate,
Unde lăstari cât degetul se-apleacă
Spre glia pârjolită şi săracă.
Scripturile avertizează : Cerul
Va apăsa deasupra ta ca fierul,
Şi vei avea, drept sprijin, sub picioare,
Pământul de aramă arzătoare…

Te-ai tot jucat de-a plata şi răsplata :
Funebra sapă-şi caută lopata.

9

Lumini şi strâmbături. Şi o estradă.

În plină vară, la TV. Vacanța
Sfidează indigența și distanța :
Orice calic e-n stare să o vadă.
Acele strâmbături demențiale
Sunt numai o fărâmă din spectacol.
Căci însuși spectatoru-i prins, săracul,
Și dus de carnavalul vremii sale.

Actori, abstracți, dar crânceni, fiecare,
Pe scenă-n acest teatru troglodit,
Sunt doi : Capitalism fără profit
Și socialism fără planificare.

10

Inscripție pe-un nesfârșit proiect:
„Abject. Abject. Abject. Abject. Abject.“
Sub, repezite, lăncile de ploaie,
Scot sărăntocii resturi din gunoaie,
Și-mpart un ciob de os, un colț de pâine
Cu hoitul hămesit al vreunui câine.
O lume subterană, în sporire,
Are sălaș prin ganguri, cimitire,
În gară, pe maidane, prin canaluri,
Departe de-adunări, cancanuri, baluri,
Departe și de cozile la care
Primesc bătrânii câte-o amânare.
Nu-i nimeni vinovat. Așa ni-e scrisa.
Dar chipul, ros de vremuri, plânsu-mi-s-a
Când îl zăresc cum, delirant, își duce
Destinul amânat lângă o cruce.
Scriptura spune : Strângi exact ce sameni.
Pe-ogoare cresc ciulinii tot mai zdraveni
Și-agonizează câini și infraoameni.

11

Pădurile, absente, retezate,
S-au preschimbat în fum, în alcool.
Sub cerul verii, dealul zace, gol,
Și râul, sugrumat, abia se zbate.

Potăi, ca niște umbre, dau ocol
Pe lângă porți și ziduri cariate,
Iar lanuri nu-s. În locul lor — vreun stol
De ciori, mâncând pământ, arierate…

O, ce cuvânt ! Întinderea străbați
Și îi auzi silabele, scandate
De voci imperioase, sacadate :
Întindere de vis, ce duce-n spate
Un grup, tot mai compact, de-arierați.

12

Inscripție pe-armurile din nișe :
„E arhiplină urbea de afișe."
În piață — haos. Lume peste lume,
Copii în zdrențe, râuri de legume,
Gogoși, banane, kiwi, mături, miere,
Lăptari, interpelări, grătare, bere,
Hârtoape, câini, rachiu, învălmășeală,
Lucidul soare-n ziua infernală,
Înjurături, șoferi care-și îndoaie
Și-și scaldă limuzina prin noroaie —
Pe scurt : Tablouri frânte și piezișe,
Sub policroma curgere de-afișe,
Sub spadele armurilor din nișe…

Ermetice armuri. Ele știu bine
Cum cad cetăți și-mbobocesc ruine,
Cum se sfărâmă, lin, în veșnicie,
Priveliștea ce pare-atât de vie.
Prezente sunt. Zadarnic le ignoră
Viața — vierme orb, ce ne devoră.

13

Spitalul, zumzet, freamăt, ca un stup,
E numai suferință, numai trup.
Dar, răsturnat în marele văzduh
Al verii, îți vorbește despre duh.
Aceasta-i rânduiala : Va urca
Ins după ins, la rând, Golgota sa…
Ce mici suntem, ce goi, ce trecători,
Scheletici, plini de răni și de sudori,
Cu pieptul sau cu pântecul deschis…
Iar dincolo de toate — ce abis !
Te prinde amețeala când privești
Mulțimea de ființe omenești
Purtând în orice țipăt câte-un cui.
Dar mângâiate blând de mâna Lui.

14

Să-ți scriu, pe scurt, cum mi se pare mie
Cronicizata noastră sărăcie.
E tristă. Insalubră. E sordidă.
Asemeni unui zid de cărămidă
Ce apără de ploaie şi de soare
Beţivi, potăi, gunoaie, rozătoare.
Nu-i sărăcia aspră şi curată
A marilor ermiți de altădată.
Din contră : Ea aduce împreună
Furt, suferință, lene şi minciună,
Stârnind, printr-o ciudată alchimie,
Când disperare, când euforie…

Această sărăcie, ce-ți oferă
O desfătare crudă şi mizeră
Cu toate-njositoarele-i delicii,
E cel mai deplorabil dintre vicii.

15

Noiembrie. Lumina îşi restrânge
Puterea şi întinderea. Pe străzi,
Curg frunze, în agonice parăzi.
Copaci şi oameni ftizici scuipă sânge.

Vag simbolism. Amiaza întârzie,
Uitată-n labirintul de ciment.
Un tânăr candidat independent,
Ce şi-ar dori o leafă-n parlament,
Îmi milogeşte votul cu-o hârtie.

La câțiva paşi, pe lespezi, se-ncovoaie,
Dormind, în jeg şi-n zdrențe, un copil.
La fel : Independent şi inutil,
Încovrigat sub frunze şi sub ploaie.

2000, noiembrie 10.

16

Cad frunze. Le adună vântu-n stoguri.

O toamnă dulce sângele-ți inundă
Cu seva-i otrăvită şi profundă :
Cel mai subtil şi tandru dintre droguri.

Din loc în loc, pe garduri, pe pliante,
Zâmbesc obscure chipuri. Şi stă scris
Că indivizii-aceia s-au decis
Să ne conducă drept în paradis
(Deşi-mpărțim acelaşi trist abis
Şi noi, şi ei : Cadavre ambulante).

Necruțătoare-i toamna şi cu ele,
Cu-aceste foi absurde : Le revezi,
A doua zi, de-a valma, în grămezi,
Umplând maidane, şanțuri şi pubele.

2000, noiembrie 15.

17

În țara, cu feți-frumoşi, cosânzene, cu
zgripțori şi păsări măiestre,
scriitorului — când ajunge bătrân şi sărac —
i se spune „maestre“.
Sărac a fost el, nu e vorbă, şi
când era tânăr. Atunci, pentru o pâine,
ori muncea ca un rob, ori se gudura la
vreun ştab, ca un câine.
Acum, maestru fiind, nimeni nimic nu-i
mai dă, nimeni nimic nu-i mai cere ;
poate să se incinereze cât vrea în
cuvânt, poate să se îngroape definitiv în tăcere.
Pâinea rămâne pe raft, din sticla de
vin nu mai picură nici măcar câte-un strop.
În țara
lui jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-
iepure şchiop.

18

Pe pagină, o mare de lumină
Mi-a revărsat, deodată, dinspre geam,
Mareea ei, spre care năzuiam :
Sublim de abisală şi de lină.

Eu însumi, în lumină preschimbat,

Eu însumi, preschimbat de-acea lumină,
Simțeam că viața-i vis şi moartea-i lină,
Că tot ce-avem, n-avem. Ci ni s-a dat.

Lumină lină-n veci. Lumină lină.
Durată, spațiu, ins se contopesc
În tainița izvorului ceresc,
Se-ntorc, suave seve, în rădăcină.
Lumină lină-n veci. Lumină lină.

19

Lăudat să fii, Doamne,
pentru lumină şi soare,
lăudat pentru alba ninsoare,
lăudat pentru ploi, pentru grâne,
lăudat pentru luna şi stelele, ce
clipesc primăvara în râu şi-n fântâne.
Lăudat pentru bucata de pâine,
şi pentru paharul de apă, date mie ieri,
date azi, date mâine.
Lăudat că eşti Duh. Că-mi vorbeşti
fie-n vis, fie-n suferință, fie-n gând.
Fiindcă eşti.
Lăudat pentru-nmiresmatele ierburi. Pentru
frunze şi flori.
Lăudat că-n final mă omori…

20

Mi se pare credibil sau nu,
dar singura absență concretă a
zilei eşti Tu.
A zilei de azi, a zilei de
ieri,
a tuturor inutilelor mele
vegheri.
Noaptea, nu vii. Sau, când, totuşi,
apari,
absența Ta îmi ridică în sânge
nişte lujeri ucigător de amari,
fiindcă absența aceasta-i prea compactă, prea
grea,
încât mă şi mir că o pot
îndura.
E şi acesta un fel de a fi

şi-a nu fi.
Faptul că eşti şi nu eşti
e o zi.

21

Din când în când, în mine însumi, eu
Mi-L amintesc, subit, pe Dumnezeu.
O clipă (vai, ce clipă !) umblu iar
În lumi fără de vreme şi hotar,
În lumea tuturor, şi-a nimănui,
În, nevăzută, concreteţea Lui.

O lume-n care sunt, am fost, eram,
Şi nici n-am bănuit că o ştiam…

Rugăciunea regelui Manase*

Doamne, Atotţiitorule, Dumnezeul părinţilor noştri,
Care-ai legat, prin poruncă, prin cuvântul Tău, marea,
unde mişună făpturi minunate şi monştri ;
Tu, Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi-al seminţiei lor
celei drepte,
Tu, Cel ce-ai făcut cerul, cu soare, cu lună şi stele,
şi pământul, împodobit cu-ale munţilor trepte ;
Tu, Cel care adâncul l-ai încuiat, şi, cu înfricoşătorul
şi slăvitul Tău nume, pecete i-ai pus,
Tu, în faţa Căruia toate se tem şi tremură foarte,
fiindcă puterea Ta-i de nespus
şi nimeni nu-i în stare să stea dinaintea strălucitei Tale măriri,
iar mânia urgiilor Tale e de neîndurat preastricatelor noastre,
păcătoaselor firi !…
Dar nemăsurată şi neajunsă este şi mila îndurărilor Tale.
Tu eşti Dumnezeul cel Preaînalt, îndelung-răbdător,
mult-milostiv, Care găsit-a cu cale
să se îndure, rău să Îi pară
de rătăcirea sărmanului om, de firava-i făptură,
ce se destramă şi trece, ca o umbră solară.
Tu, Doamne, după mulţimea bunătăţilor Tale, ai
făgăduit pocăinţă, iertare
celor ce Te-au amărât. Şi, milosârd, ai hotărât remuşcare
inşilor căzuţi în păcat, cu ştire sau fără de ştire,
pocăinţă le-ai rânduit, spre limpezire, spre mântuire.
Aşadar, Doamne, Tu, Dumnezeul tuturor celor drepţi, Cel

ce veghezi din tărie,
nu lor căință le-ai pus (lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov,
care nu Ți-au greşit), ci mi-ai pus mie,
pusu-mi-ai mie…
Revarsă asupra țărânii ce sunt dulceața-ndurării,
căci, iată, viața prin minte-mi petrec şi-nțeleg, cu zdrobire,
că am păcătuit mai mult decât nisipul de la marginea mării.
Fără număr sunt nelegiuirile mele. Nedreptățile mele ? Nenumărate.
Încât nu sunt vrednic nici măcar să-mi salt ochii spre cer,
într-atât nemernicia către lut mă abate.
Rele-am făcut, îmi țin capu-n pământ, n-am loc şi răgaz,
n-am strop de hodină.
Sunt strâns în cătuşe de fier, zilele curg, dar
sufletul nicidecum nu mi se-nlumină.
Te-am mâniat, n-am împlinit voia Ta, n-am păzit
poruncile Tale.
Ba, dimpotrivă, am stârnit urâciuni, am sporit în sminteli,
m-am bălăcit în greşale.
Dar, acum, sătul, preasătul de toate acele,
cad, rugându-mă, la bunătatea Ta, şi-mi plec genunchii
inimii mele.
Auzi-mă ! Glasul meu urcă la Tine din adâncul cel mai de jos :
Am păcătuit, Doamne, am păcătuit, şi fărădelegile mele
eu le cunosc !
Însă, rugându-Te, cer : Iartă-mă, Doamne, iartă-mă, nu
socoti a mă pierde
în bezna fărădelegilor mele, mucegăită, cu mplită, ca veninul de verde.
Nu mă osândi să rămân, pentru eternitate zăcând,
în întunericul cel fără nădejde, în abis, sub pământ.
Pentru că Tu, Cel Etern, eşti Dumnezeul celor care se
pocăiesc.
Blândețea arată-Ți spre mine, nevrednicul, după marea Ta
milă, către care tânjesc.
Şi Te voi preaslăvi, toată viața, liber — prin Tine,
viu — întru Tine, smuls din frământare şi chin.
Căci pe Tine Te laudă toate puterile cerului,
şi a Ta este slava, în vecie. Amin !

noiembrie – decembrie 2000.

Exodul

1

Dincolo de nuci şi
de meri,

ca-ntr-un cosmic chenar,
se desenează grădina, cu
dovlecei, roşii, ardei şi mărar.
Grădina din care culegem, din
care prânzim.
Grădina sădită cu minunile Tale,
Yah Elohim.
De-aceea, la masă fiind,
simțim împrejur
paşii luminii. Iar fiertura şi pâinea
păstrează un gust de azur.
Gustul ce-n veci ne hrăneşte,
gustul ce-n veci ne-a hrănit.
Gustul trupului Tău
nesfârşit.

2

Noaptea,
pe cerul vânăt şi-nalt,
stele mari, stele mici, ca
nişte candele, ard.
Eu stau sub povara lor şi
Te-aştept.
Muntele poartă sfeşnicul lunii
pe piept.
Chiar dacă-aş trece munții cu
pasul, marea înot,
tot Te-ai ascunde în
nevăzutul chivot.
Chiar dacă-aş sta zile-n şir,
nopți la rând,
tot m-ai lăsa doritor şi
strivit şi flămând ?
Ca în clipa de-acum, când
m-ating stele mici, stele mari,
ca în clipa de-acum, când doar Tu,
Cel mai prezent decât toate,
dispari.
Poate aceasta-i voința ce-ncerc
s-o cuprind :
Tu să Te afli pretutindeni
şi-oricând,
nefiind.

3

Nimic nou, desigur, sub
lună şi soare.
Fiindcă totu-i oglinda Celui Statornic,
Celui Etern, Celui ce nu cunoaşte schimbare.
Râul nu curge. Ziua nu trece. Frunza nu
moare.
Nici noi nu scădem. Nici noi nu
pierim. Ni se pare.

4

Pe negândite, norii au
coborât peste munţi.
Şi-n urma lor, ploaia, cu
stropii mărunţi.
Pulberi de negură, ude, ce
se cern şi se cern,
ca-ntr-un muced
infern.
Dar sufletul ştie : tot Tu eşti
şi aici.
Bezna-i aripa unui
nemărginit licurici.
Bezna-i însăşi lumina
întoarsă spre sine,
concentrată-n tăria strălucirii
depline.
Ploaia poartă arome de stânci şi
zăpadă,
ochiu-ncearcă-a vedea şi nu
poate să vadă.
(Ca un lup ce goneşte spre
hăul în care-o să cadă).

5

De pe şosea, se
vede muntele cel mai înalt, retezat,
o platformă de piatră, pe
care neatinsele brize se zbat.
De dincolo, lumina văzduhului
abia se arată,
abia amintind lumina
de dincolo încă, *neapropiată*.
Suntem atât de departe ! Pe

şosea, în cenuşa amiezii,
împărţim lutul, şi iarba, şi
aerul, cu semenii, cu mieii,
cu iezii.
Suntem cumplit de departe ! În faţă-i
muntele. Şi lumina. Şi norul.
Şi-acea treaptă de piatră-n
văzduh, unde, la răstimpuri, Îţi
sprijini piciorul.

6

Pe casa de-alături e
desenată o cruce.
Pe cealaltă, la fel. Drumul însuşi
colindă din răscruce-n răscruce.
Munţii revarsă nori de
tămâie din imense potire.
Ceva din noi ştie, ceva din ei
ştie că totul e doar răstignire.
Vântul (sau Duhul) ne-o spune
când vine, ne-o spune când
iarăşi se duce.
Lacrima chiar, căzută pe piatră,
are formă de cruce.

7

Stând pe banca de
lemn, în aroma de mere şi fân,
m-am simţit, dintr-o
dată, bătrân.
Fără spaime, nostalgii, sau regret.
Dimpotrivă, zdrobit şi tăcut, ca un
anahoret.
Nimic nou, nimic vechi între
cer şi pământ.
Numai sufletul meu, palpitând
nevăzut în duhovnicul vânt.
Ca şi trupul, firesc, pământesc,
învelit în lumina către care
tânjesc.
Şi mi-am zis că se poate…
Dumnezeu are grijă de
toate.

Epilog

Vântul adie.
Norii-ating munții cu
aripa lor cenuşie.
Sufletul meu
între cădere şi zbor
se sfâşie.
Halelu Yah! mai apuc să
rostesc. Slavă Ție !

Clopotiva, 1996, vara.

OMUL DE CENUŞĂ
(inedite)

1

A mai trecut un an îngrozitor
— Simptom al unor vremuri terminale —,
Cu vipii, ger, excursii estivale
(Excursia ? Alt nume pentru dor),
Cu spaime, insomnie şi spitale,
Cu zvonuri dinspre zonele natale
(Că las uitării farmecele lor).
În rest — nimic. Din când în când, în zori,
Răsar copii de ceară din canale
Iar cerşetori şi javre dau târcoale
Gunoiului fetid, fremătător...
Un şir de zile, ce se nasc şi mor
La umbra prăbuşitei şandramale,

Lăsând în urmă freamătul uşor
Al sufletului (care nu-i de-al lor
Şi încă n-a ajuns la ale sale).

A mai trecut un an îngrozitor.

2

Acesta e-nțelesul : Nu te ştiu,
Nu te cunosc, nici nu exişti. Sau, poate,
Eşti numai un scuipat de vizitiu,
Amestecat cu balega-ntre roate.

Iarba o spurci, drumeagul îl mânjeşti.
Sufletul — pur — alăturea se strânge.
Prin ferestruica paşnicei caleşti,
Gheara-ți strecori, să-l zgârâi pân' la sânge.

Dar el e viu. Priveşte liniştit
Cum, la răstimpuri, caii îți atârnă
Şi cum l-aştepți şi-l ții înlănțuit,
Peste grumaz, colanul lor de scârnă.

1980, octombrie 4.

3

Adie burgu-n noapte a cadavre,
Ca labirintul unei negre lavre
În care carnea încă se-nfioară,
Urcând spre bolți, fluidă şi uşoară.
Cu ea deodată vina însăşi suie :
Ea-i nevăzuta boare amăruie
Ce-acoperă pe cei ce umblă încă,
Pe cei ce dorm, se-mbracă şi mănâncă...
Trec bolgiile nopții. Roşul soare
Reînnoieşte-aceeaşi întâmplare
A zilei, care vine, care trece.
Şi burgu-adie iar a lavră rece.

1983

4

Străzi desfundate. Câini. Şarlatanie.
Cătune muribunde, târguri triste.

Inşi care-ar prefera să nu existe :
Fiinţe gri, în ziua cenuşie.
Famelice făpturi. Burduhănoase
Infra-făpturi ; ochi interlopi, ce-aspiră
Să urce scara vremii, cum, pe-o spiră,
Se cațără libărcile grețoase.
Tablou-i nul. Nu-i nici o tragedie
În suferință, cât ar fi de dură.
Nici comedie nu-i în impostură.
Ci totu-i jalnic. Jalnica stihie
A unei lumi intrate-n fundătură :
Apocalipsă de periferie.

5

În târgul extraplat e toamnă iar.
Aşa cum a mai fost. Şi-o să mai fie ?
Mucegăita ei dulcegărie
Se scurge-n zoaie groase pe trotuar.
Beţivii, fluctuanţi, în lumea lor,
Mănâncă, salivând, de prin gunoaie,
Oştiri de câini se scutură, se-ndoaie,
Se-mperechează-n văzul tuturor.
Spitalu-i arhiplin. În hol, pe scară,
Bolnavi şi rubedenii. Zeci de vraci.
Ce poţi să faci ? Nimic nu poţi să faci :
Spitalu-i plin de dă pe dinafară.
Investitori strategici îşi ridică
Alături mari palate. Pentru ce ?
Ştiut fiind că vila noastră e
O urnă doar, ne-nchipuit de mică...
E toamnă, deci. Haoticul sezon.
Şi vidul din priviri are-o culoare
Cu-ntunecimi agonice şi-amare.
Pe străzi, năluci, incinerate-n soare,
Îmi glăsuiesc, arzând, la unison,
Topite-n trista lor halucinare.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

6

Sunt fericit când soarele răsare,
Când marea (poluată, totuşi mare)
destramă verzi hotare mişcătoare
în alte verzi hotare mişcătoare.
Şi-aşa la nesfârşit. Reverberaţii

de cositor ne trec prin plete. Spații
cu mângâioase mâini de radiații.
Crezându-se uitată, nevăzută,
e-o farmazoană-acolo, o hirsută
zeiță, cronofagă, cronofilă...
Vai, jocuri de cuvinte ! E-o reptilă
ce-şi potriveşte-n luciul mării chipul.
Cu câtă grijă-şi piaptănă nisipul,
cătând, prin scoici, inelul, rujul, clipsul...
Se-apropie-un dineu : Apocalipsul !

1983

7

Mă aflu în pisc,
sub ochiul soarelui, de
vasilisc.
Iată-mă-n vale,
pe pajişti de vipere, cu
tălpile goale.
Dacă ceea ce spun ar
fi numai un vis,
nu aş fi spus, nu
aş fi scris.
Dar orice rostesc se
întâmplă...
Aspida îmi doarme în
perini, sub tâmplă.

BIO – BIBLIOGRAFIE
(Întocmită de Olimpia Berca)

Repere biografice

Eugen DORCESCU (pseudonimul literar al lui Eugeniu Berca ; alt pseudonim, sporadic : Teofil Luca), poet, prozator, eseist, traducător (din limba franceză : între altele, Pierre Loti, Doamna Crizantema, *1998 ; dar şi Leconte de Lisle, Lamartine, Baudelaire), editor, s-a născut la 18 martie 1942, în Târgu-Jiu (Str. Victoriei 93), localitate unde părinții săi, Eugenie Berca şi Alexandra Berca (născută Dorcescu), funcționau ca învățători. Îşi petrece copilăria şi vacanțele în Stroieşti, localitate foarte pitorească pe atunci, evocată în basme şi povestiri. În poezie, însă, ca şi în* Scrisori la un prieten, *referirile la acel peisaj sunt nu doar puțin numeroase, ci şi profund disforice.*

Absolvă Liceul „Fraţii Buzeşti“ din Craiova (1961) şi Facultatea de Filologie a Universităţii din Timişoara (1966). Între 1 septembrie 1966 şi 1 ianuarie 1985, lucrează în calitate de cercetător, cercetător ştiinţific şi cercetător ştiinţific principal la Filiala din Timişoara a Academiei Române. În această perioadă, colaborează la „Noul Atlas lingvistic român pe regiuni. Banat“, publică studii de specialitate (îndeosebi stilistică), editează (în colaborare) „Gramatica românească“ a lui C.D. Loga (Editura Facla, Timişoara, 1973), semnează un număr de articole în „Dicţionarul scriitorilor români“, coordonat de M. Zaciu, M. Papahagi, A. Sasu. În 1975 îşi susţine doctoratul cu o teză dedicată metaforei în poezia română contemporană (teză publicată, în acelaşi an, cu titlul „Metafora poetică“, la Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1975). Debutează cu o proză poetică în „Viitorul“ — Turnu-Severin (1969) şi cu poezie în „Luceafărul“ — Bucureşti (1970). Debutul editorial – volumul de versuri „Pax magna“, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1972. Apreciat de Al. Philippide, Mircea Ciobanu, Ştefan Bănulescu. Din 1 ianuarie 1985, devine redactor la Editura Facla din Timişoara, apoi redactor-şef (1986-1989). În februarie 1990, este ales (şi numit) director al editurii, funcţie din care demisionează în luna aprilie, acelaşi an. După numeroase insistenţe din partea sa, şi după binevoitoare tergiversări, demisia îi este, în sfârşit, acceptată, în august 1990. Este scriitor profesionist, membru al Uniunii Scriitorilor Români, din 1976. Scrierile sale au fost traduse în diverse limbi europene. Amintim doar prezenţa scriitorului în Poeti romeni contemporanei *(„Poeţi români contemporani“), Mazara del Vallo, Sicilia – Italia, 1986.*

Opera

Pax magna, versuri, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1972.
Metafora poetică, eseu, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1975.
Desen în galben, versuri, Editura Facla, Timişoara, 1978.
Embleme ale realităţii, eseu, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1978.
Arhitectura visului, versuri, Editura Facla, Timişoara, 1982 (Premiul Asociaţiei din Timişoara a Uniunii Scriitorilor).
Culegătorul de alge,versuri, Editura Facla, Timişoara, 1985.
Dodoacă şi Biciuşcă, basm, Editura Facla, Timişoara, 1986.
Castelul de calcar, basm, Editura Ion Creangă, Bucureşti, 1988.
Căsuţa fermecată, povestiri feerice (calificativul autorului), Editura Junimea, Iaşi, 1989.
Epistole, versuri, Editura Dacia, Cluj, 1990.
Cărarea din insulă, basm, Editura Excelsior, Timişoara, 1991.
Psalmii în versuri, ediţia I, Editura Excelsior, Timişoara, 1993 (Premiul Filialei din Timişoara a Uniunii Scriitorilor).
Cronică, versuri, Editura de Vest, Timişoara, 1993 (Premiul Filialei din Timişoara a Uniunii Scriitorilor).
Piticul arămiu, povestiri feerice, Editura de Vest, Timişoara, 1995.
Abaddon, versuri, Editura Amarcord, Timişoara, 1995.
Psalmii în versuri, ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Editura Marineasa, Timişoara, 1997.

Ecclesiastul în versuri, Editura Marineasa, Timişoara, 1997.
Pildele în versuri, Editura Marineasa, Timişoara, 1998.
Poezii despre şi pentru Raluca, Editura Excelsior, Timişoara, 1998.
Scrisori la un prieten, scrisori literare, Editura Excelsior, Timişoara, 2000 (Premiul Salonului Naţional de Carte „Cart-Vest", Timişoara, 2000; Premiul Filialei din Timişoara a Uniunii Scriitorilor, 2001).
Exodul, versuri, Editura Augusta, Timişoara, 2001.

Opinii

1. (Eugen Dorcescu este) „un poet al cetăţii reale şi imaginare, cea imaginată de arhitectura visului"

(Cornel Ungureanu, 1984) ;

2. „Modern printr-o sensibilitate lucid strunită, prin puterea de iscodire înnoitoare a lumii, prin prospeţimea şi vigoarea asociativă a imaginilor inedite, Eugen Dorcescu rămâne, din fericire, un clasic prin expresie, prin cultură, prin opţiunile sale prozodice, prin bucuria versului « cu sunet scump de zare aleasă ». Îl aşez, fără să preget, în preajma lui Ion Pillat şi Al. Philippide. « Strai de purpură şi aur peste ţărâna cea grea » — iată un vers eminescian care defineşte, exact şi strâns, arta poetică a lui Eugen Dorcescu"

(Gheorghe I. Tohăneanu, 1993) ;

3. „Dinspre parnasianism — prin filieră barbiană — spre o poezie a implicării reflexive cu accente hermetice şi expresioniste a evoluat Eugen Dorcescu, poet cu apetit teoretic, nereceptat cum se cuvine, probabil din pricina aparenţelor de calofilie rece şi de plutire în abstract ale dicţiunii. O evoluţie lentă, în trepte, mai mult prin acumulări de nuanţe decât prin înnoiri şi renunţări radicale, de aceea greu sesizabilă la o lectură parţială..."

(Laurenţiu Ulici, 1988, 1995) ;

4. „Dorcescu este un arhitect lucid, sobru, clasicist, în construcţia poemelor, însă, în adâncul lor, descoperi suflarea sa aprinsă, clocotind de tandreţe şi fantezie, devorată de mituri, simboluri ale vechimii, de resturi ale memoriei trăite, de întrebările existenţei, ale vieţii şi morţii. Toate acestea m-au atins în versurile sale, prin ani, dar m-au impresionat şi acele vreo câteva poeme de primă mărime din volumul său de după Revoluţie, din « Cronică », precum şi extraordinara sa transpunere în versuri a « Psalmilor ». În « Cronică » am întâlnit un alt Dorcescu, dominator şi suferind în ceea ce priveşte deşertăciunea lumii..."

(Ion Arieşanu, 1996) ;

5. „Lumea concretă a eroilor (pădurea, colinele, cele trei râuri), natura armonioasă din jur, în care ei găsesc « lumina fără sfârşit a fericirii lor », sunt observate continuu cu ochiul poeziei şi cu o excepţională artă a contemplării, în frumuseţea lor inalterabilă"

(Carmen Odangiu, 1989, 1996) ;

6. „Poet insuficient comentat la justa sa valoare, Eugen Dorcescu a scris, cu o admirabilă constanţă stilistică, poeme aerate şi picturale, sensibile şi sugestive, începând cu *Pax magna* (1972), *Desen în galben* (1978), *Arhitectura visului* (1982), pentru ca volumele următoare (*Culegătorul de alge*, 1985 ; *Epistole*, 1990; *Psalmii în versuri*,

1993 ; *Cronică*, 1993) să aducă o înăsprire a tonului surprinzătoare. Poezia lui Eugen Dorcescu a câştigat în profunzime şi o tonalitate de psalm se face simţită acum. Recenta apariţie a unei culegeri cu titlul *Abaddon* întăreşte impresia că autorul e radical altul.Un Eugen Dorcescu mai lipsit de calofilie, mai puţin armonios, o voce matură, care avertizează şi vituperează cu ceva din vigoarea profeţilor din *Biblie*“

(Adrian Popescu, 1996) ;

7. „Eugen Dorcescu este unul dintre poeţii români care a dat oraşului cea mai teribilă mască a descompunerii, o adevărată metaforă a contopirii coşmarului şi infernului, o gheenă — loc al morţii spirituale definitive, din care cineva (poetul ? lectorul ? cine ?) încearcă să se salveze. Eugen Dorcescu este un mare poet religios şi un autentic scriitor tradiţionalist...“

(Adriana Iliescu, 1998) ;

8. „După *Psalmi*, *Ecclesiastul în versuri* este al doilea text esenţial din *Biblie* versificat de Eugen Dorcescu. În cazul volumului *Ecclesiastul în versuri*, cred că suntem în faţa unei premiere literare... Amplul proiect al poetului Eugen Dorcescu, unic în cultura română, prinde nu doar contur, ci, deja, substanţă“

(Alexandru Ruja, 1999) ;

9. „Eugen Dorcescu — ultimul psalmist al mileniului al doilea“

(Ion Pachia Tatomirescu, 2000) ;

10. „De pildă: câtă lume îşi dă seama că Eugen Dorcescu e unul din marii noştri poeţi contemporani... ?“

(Virgil Nemoianu, 2001).

Referinţe critice (1972 – 2002, selectiv)

I. În volume

1. Marian Popa, *Dicţionar de literatură română contemporană*, Bucureşti, Editura Albatros, 1977, p. 195 ;
2. Florea Firan, *Profiluri şi structuri literare*, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1986, p. 272–273 ;
3. Alexandru Ruja, *Parte din întreg*, I, Timişoara, Editura de Vest, 1994, p. 171–179 ;
4. Laurenţiu Ulici, *Literatura română contemporană*, Bucureşti, Editura Eminescu, 1995, p. 194–195 ;
5. Lucian Alexiu, *Casa faunului*, Timişoara, Editura Hestia, 1995, p. 54–57 ;
6. Olimpia Berca, *Dicţionar al scriitorilor bănăţeni*, Timişoara, Editura Amarcord, 1996, p. 54–57 ;
7. Carmen Odangiu, *Jocul cu umbra*, Arad, Fundaţia Culturală „Ioan Slavici“, 1996, p. 44–50 ;

8. Gheorghe Mocuța, *La răspântia scriiturii*, Arad, Editura Mirador, 1996, p. 64–70 ;
9. Gheorghe Luchescu, *Din galeria personalităților timişene*, Lugoj, Editura „Dacia Europa Nova“, 1996, p. 101–102 ;
10. Mircea Zaciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, *Dicționarul scriitorilor români*, Bucureşti, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 125–126 ;
11. Alexandru Ruja, *Parte din întreg*, II, Timişoara, Editura Excelsior, 1999, p. 81–87 ;
12. Aquilina Birăescu, Diana Zărie, *Scriitori şi lingvişti timişoreni*, Timişoara, Editura Marineasa, 2000, p. 76–78.

II. În periodice

1. Mircea Iorgulescu, *Eugen Dorcescu*, *Pax magna*, „Luceafărul“, 41 (7 octombrie), 1972, p. 2 ;
2. Marcel Pop-Corniş, *Sensurile liricii livreşti*, „Orizont“, 26 (26 octombrie), 1972, p. 3 ;
3. Laurențiu Ulici, *Poeți la primul volum*, „Contemporanul“, 6 (2 februarie), 1973, p. 3 ;
4. Daniel Dimitriu, *Eugen Dorcescu. Pax magna,* „Convorbiri literare“, 8 (10 aprilie), 1973, p. 9 ;
5. Crişu Dascălu, *Farul interior,* „Orizont“, 25 (20 iunie), 1975, p. 2 ;
6. Dinu Flămând, *Analize stilistice*, „Amfiteatru“, 7 (iulie), 1975, p. 173 ;
7. Aureliu Gogi, *Eugen Dorcescu. Metafora poetică*, „România literară“, 33 (14 august), 1975, p. 9 ;
8. Cristina Strat, *E. Dorcescu. Metafora poetică*, „Cronica“, 36 (5 septembrie), 1975, p. 2 ;
9. V. Mihai, *Eugen Dorcescu. Metafora poetică*, „Steaua“, 9 (septembrie), 1975, p. 55–56 ;
10. Ion Jurca Rovina, *Metafora poetică*, „Drapelul roşu“, 9.529 (12 septembrie), 1975, p. 2 ;
11. Gheorghe Grigurcu, *Între serie şi unicitate*, „Viața Românească“, 10 (octombrie), 1975, p. 57–58 ;
12. Mihai Bujeniță, *Eugen Dorcescu. Metafora poetică,* „Limba şi literatura română“, 1, 1976, p. 60–61 ;
13. Lucian Alexiu, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Orizont“, 50 (14 decembrie), 1978, p. 2 ;
14. Ion Jurca Rovina, *Desen în galben*, „Drapelul roşu“, 10.539 (15 decembrie), 1978, p. 2 ;
15. Ivo Muncian, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Banatske novine“, 12 ianuarie 1979, p. 2 ;
16. Jürgen Jäger, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Neue Banater Zeitung“, 16 ianuarie 1979, p. 3 ;
17. Adrian Popescu, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Steaua“, 1, 1979, p. 39 ;
18. Doina Uricariu, *Emblemele realității poetice*, „Amfiteatru“, 2 (februarie), 1979, p. 3 ;

19. Cornel Ungureanu, *Eugen Dorcescu. Embleme ale realității*, „Orizont“, 11 (15 martie), 1979, p. 2 ;
20. Doina Babeu, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Forum studențesc“, 4, 1979, p. 14 ;
21. Dorian Obreja, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Cronica“, 14 (6 aprilie), 1979, p. 4 ;
22. Marcel Pop-Corniş, *Embleme ale realității*, „Drapelul roşu“, 10.645 (19 aprilie), 1979, p. 2 ;
23. Adriana Iliescu, *Eugen Dorcescu. Embleme ale realității*, „Contem-poranul“, 19 (11 mai), 1979, p. 10 ;
24. Dinu Mihai, *Embleme ale realității*, „Convorbiri literare“, 4 (aprilie), 1979, p. 12 ;
25. Mihai Coman, *Sistem şi interpretare*, „Luceafărul“, 21 (26 mai), 1979, p. 2 ;
26. Costin Tuchilă, *Eugen Dorcescu. Desen în galben*, „Luceafărul”, 37 (15 septembrie), 1979, p. 2 ;
27. Cornel Ungureanu, *Arhitectura visului*, „Drapelul roşu“, 11.541 (11 martie), 1982, p. 2 ;
28. Brânduşa Armanca, *Eugen Dorcescu. Arhitectura visului*, „Orizont“, 19 (14 mai), 1982, p. 2 ;
29. Marin Chelu, *Eugen Dorcescu. Arhitectura visului*, „Familia“, 7 (iulie), 1982, p. 2 ;
30. Ion Jurca Rovina, *Eugen Dorcescu*, „Drapelul roşu“, 8 ianuarie 1984, p. 5 ;
31. Cornel Ungureanu, *Eugen Dorcescu*, „Orizont“, 5 (3 februarie), 1984, p. 7 ;
32. Doina Babeu, *Eugen Dorcescu. Culegătorul de alge*, „Forum studențesc“, 4, 1985, p. 13 ;
33. Adrian Dinu Rachieru, *Culegătorul de alge*, „Drapelul roşu“, 12.544 (6 iunie), 1985, p. 2 ;
34. Lucian Alexiu, *Corelativul lecturii*, „Orizont“, 25 (21 iunie), 1985, p. 2 ;
35. Costin Tuchilă, *Culegătorul de alge*, „Luceafărul“, 26 (29 iunie), 1985. p. 2;
36. Radu Cernea, *Flacăra şi floarea*, „Orizont“, 32 (9 august), 1985, p. 5, 7 ;
37. Valeriu Bârgău, *Un poet al spațiilor lăuntrice*, „Contemporanul“, 42 (18 octombrie), 1985, p. 4 ;
38. Ion Pachia Tatomirescu, *Visul şi algele „citadine“*, „Transilvania“, 9 (septembrie), 1985, p. 37–38 ;
39. Livius Petru Bercea, *Eugen Dorcescu — Der Algensammler* („Culegătorul de alge“), „Neue Banater Zeitung“, 6989, 1985, p. 3 ;
40. Felicia Moşoianu, *Eugen Dorcescu*, „Argeş“, 9 (septembrie), 1985, p. 12 ;
41. Felicia Moşoianu, *O nouă ipostază a cunoaşterii poetice*, „Orizont“, 1 (5 ianuarie), 1986, p. 4–5 ;
42. Draga Mirianici, *Poezia căutării*, „Knijevni Jivot“, 2, 1986, p. 96 ;
43. Marin Chelu, *Culegătorul de alge*, „Familia“, 3 (martie), 1986, p. 3 ;
44. Alexandru Ruja, *Eugen Dorcescu*, *O voluptate a construcției clasice*, „Orizont“, 17 (25 aprilie), 1986, p. 4 ;
45. Felicia Moşoianu, *Confesiune — Descriere — Simbol*, „Orizont“, 34 (22 august), 1986, p. 6 ;
46. Carmen Odangiu, *Universul fabulos al copilăriei,* „Orizont“, 38, (10 septembrie), 1986, p. 2 ;
47. Felicia Moşoianu, *Arhitectura visului*, „Orizont“, 41 (9 octombrie), 1987, p. 3 ;

48. Paul Miclău, *La cules de alge cu Eugen Dorcescu,* „Orizont“, 2 (15 ianuarie), 1988, p. 3 ;
49. Felicia Giurgiu, *O experiență a profunzimii*, „Orizont“, 38 (23 septembrie), 1988, p. 3 ;
50. Alexandru Ruja, *Voluptatea construcției*, „Luceafărul“, 89 (24 septembrie), 1988, p. 6 ;
51. Alexandru Adam, *Candida poveste*, „Orizont“, 6 (10 februarie), 1989, p. 6 ;
52. Carmen Odangiu, *Ochiul poeziei*, „Orizont“, 21 (26 mai), 1989, p. 7 ;
53. Valeriu Bârgău, *Poveste — călătorie pentru copii*, „Contemporanul“, 26 (23 iunie), 1989, p. 5 ;
54. Olimpia Berca, *Dicționar literar. Eugen Dorcescu,* „Orizont“, 33 (18 august), 1989, p. 3 ;
55. Laurențiu Ulici, *O evoluție ascunsă,* „România literară“, 40 (5 octombrie), 1989, p. 11 ;
56. Viorel Horj, *Veghea şi visul*, „Familia“, 5 (mai), 1990, p. 6 ;
57. Cleopatra Lorințiu, *Epistole de la Timişoara*, „Dimineața“, București, 118 (10 iulie), 1990, p. 4 ;
58. Gh. Mocuța, *Dreptul de a visa,* „Salonul literar“, Arad, 6–7 (iunie–iulie), 1990, p. 2 ;
59. Simona Avram, *Eugen Dorcescu. Poezia criticului — Lirica absenței,* „Arcade“, Lugoj, 5 (iulie), 1990, p. 2 ;
60. Grigore Scarlat, *Eugen Dorcescu*, *Epistole*, „Steaua“, 7 (iulie), 1990, p. 67 ;
61. Cornel Ungureanu, *Eugen Dorcescu*, *Epistole*, „Orizont“, 34 (24 august), 1990, p. 10 ;
62. Felicia Moşoianu, *Epistole*, „Argeş“, 9, 1990, p. 17 ;
63. Adriana Iliescu, *Arta epistolei*, „România literară“, 36 (6 septembrie), 1990, p. 11 ;
64. Gh. Mocuța, *Hypocrite lecteur, — mon semblable, — mon frère*, „Arca“, Arad, 1, 1991, p. 3 ;
65. Felicia Moşoianu, *Evenimentele drumului inițiatic*, „Meridianul Timişoara“, 11, 1991, p. 4 ;
66. Ada D. Cruceanu, *Eugen Dorcescu. Metafora inițială*, „Meridianul Timişoara“, 3, 1992, p. 2 ;
67. Pr. prof. Dr. Nicolae Neaga, *Eugen Dorcescu — Psalmii în versuri*, „Revista Teologică“, Sibiu, 3, 1993, p. 103–104 ;
68. Rodica Opreanu, *Eugen Dorcescu. Psalmii în versuri*, „Flacăra Rusaliilor“, Sebiş, 4, 1993, p. 14 ;
69. Alexandru Ruja, *Psalmii în versuri*, „Orizont“, 10 (27 mai), 1993, p. 5 ;
70. Gheorghe I. Tohăneanu, *Text pentru coperta a IV-a,* la volumul Eugen Dorcescu, „Cronică“, iunie 1993 ;
71. Mircea Bârsilă, *Biblioteca timpului*, „Orient latin“, Timişoara, 3 (iunie), 1994, p. 16 ;
72. Anavi Ádám, *Irodalom — Művészet*, „Új szó“, Timişoara, 17 septembrie 1994, p. 3 ;

73. Gh. Mocuța, *Un poet care a renunțat la măştile trubadurului*, „Relief“, Arad, 27–29 (iulie-septembrie), 1995, p. 6 ;
74. Cornel Cârstoiu, *„Cronică“ de Eugen Dorcescu*, „Gorjeanul“, Târgu-Jiu, 21 decembrie 1995 ;
75. Cornel Ungureanu, *Abaddon sau despre cădere*, „Timişoara“, 18 (24 ianuarie), 1996, p. 7 ;
76. Adrian Popescu, *Abandon şi Abaddon*, „Steaua“, 1–2 (ianuarie–februarie), 1996, p. 34–35 ;
77. Alexandru Ruja, *Abaddon*, „Paralela 45“, Timişoara, 26 februarie, 1996, p. 3 ;
78. Ion Chichere, *Zilele sunt un şir de surori egal de urâte*, „Semenicul“, Reşița, 3 (mai), 1996, p. 22 ;
79. N.P., *Eugen Dorcescu*, *Abaddon*, „România liberă“, 1857 (8 mai), 1996, p. 2 ;
80. Walter Jass, *Îngerul adâncului*, „Deutsche allgemeine Zeitung“, 846 (1 mai), 1996, p. 11 ;
81. Smaranda Vultur, *Cronica unei apocalipse amânate*, „Orizont“, 5 (17 mai), 1996, p. 12 ;
82. Mihaela Sfetcu, *Exorcism şi ideație în poezia lui Eugen Dorcescu*, „Orient latin“, Timişoara, 9 (iunie), 1996, p. 15 ;
83. Alexandru Ruja, *Abaddon*, „Orizont“, 7 (17 iulie), 1996, p. 13 ;
84. R. V. Giorgioni, *Adâncul… Nimicirea…Abaddon*, „Lugojul“, 4 octombrie 1996, p. 10 ;
85. Virgil Nemoianu, (Scurtă referire în) *Mi-ar fi plăcut să trăiesc în secolul al XIX-lea*. Interviu realizat de Ioana Pârvulescu, „România literară“, Bucureşti, 28 (17–23 iulie), 1996, p. 7 ;
86. Ion Arieşanu, *În căutarea sufletului necunoscut*, „Paralela 45“, Timişoara, 11 noiembrie 1996, p. 3 ;
87. Pr. prof. Dr. Nicolae Neaga, *Eugen Dorcescu. Psaltirea în versuri*, „Altarul Banatului“, 4–6, 1997 ;
88. Alexandru Ruja, *Psalmii în versuri*, „Paralela 45“, Timişoara, 2162 (25 martie), 1997, p. 5 ;
89. C. Cârstoiu, *Psalmii în versuri*, „Gorjeanul“, Târgu-Jiu, 8 aprilie 1997 ;
90. Alexandru Ruja, *Ecclesiastul în versuri*, „Paralela 45“, Timişoara, 23 septembrie 1997 ;
91. Eugen Jurca, *Inspirație şi pietate*, „Orizont“, 11 (20 octombrie), 1997, p. 6 ;
92. Alexandru Ruja, *Ecclesiastul în versuri*, „Orizont“, 12 (15 decembrie), 1997, p. 11 ;
93. Ion Marin Almăjan, *O personalitate culturală care înnobilează spiritul Timişoarei*, „Renaşterea bănățeană“, Timişoara, 2423 (31 ianuarie), 1998, p. 2 ;
94. Iulian Boldea, *Tonalități liturgice*, „Vatra“, Târgu-Mureş, 3 (martie), 1998, p. 47 ;
95. Rodica Opreanu, *Prag de maturitate artistică*, „Anotimpuri literare“, Timişoara, 21, 1998, p. 6 ;
96. Preot prof. univ. Dr. Nicolae Neaga, *Pildele în versuri*, „Coloana infinitului“, Timişoara, 6–7 (iulie – august), 1998, p. 24 ;
97. Adriana Iliescu, *Eugen Dorcescu. Psalmii şi Ecclesiastul în versuri*, „Poesis“, Satu-Mare, 7–8 (iulie – august), 1998, p. 18–19 ;
98. Constantin Buiciuc, *Eugen Dorcescu: Pildele în versuri*, „Actualitatea lugojană“, 31 (6 august), 1999, p. 14 ;

99. Ion Pachia Tatomirescu, *Eugen Dorcescu — ultimul psalmist al mileniului al doilea*, „Orient latin“, Timişoara, 1 (martie), 2000, p. 18–20 ;
100. Constantin Stancu, *Aşteptând epistole din păduroasa cetate*, „Cuvântul liber“, Hunedoara, 20 octombrie 2000, p. 4 ;
101. Alexandru Ruja, *Virtuţile epistolei*, „Paralela 45“, Timişoara, 3276 (7 noiembrie), 2000, p. 5 ;
102. Victoria Milescu, *Eugen Dorcescu. Scrisori la un prieten*, „Universul cărţii“, Bucureşti, 11–12 (noiembrie – decembrie), 2000, p. 18 ;
103. Francisc Marton, *Semănând monumente din cuvinte. Poetul Eugen Dorcescu intră în al 60-lea an al vieţii*, „Banatul nostru“, Timişoara, 15 (15 – 21 martie), 2001, p. 2 ;
104. Francisc Marton, *Eugen Dorcescu începe al 60-lea an de viaţă*, „Timişoara“, 63 (17 martie), 2001, p. 7 ;
105. * * *, Eugen Dorcescu*, Exodul*, „Orient latin“, Timişoara, 1 (martie), 2001, p. 2 ;
106. Livius Petru Bercea, *„Noi ştim să facem totul prea târziu…“*, „Paralela 45“, Timişoara, 3397 (3 aprilie), 2001, p. 4 ;
107. Livius Petru Bercea, *„…Acest teatru troglodit…“*, „Redeşteptarea“, Lugoj, 515 (5 – 11 aprilie), 2001, p. 11 ;
108. Aurel Turcuş, *Spectacol de poezie religioasă*. Realizat de Teatrul Naţional Timişoara, pe versuri de Eugen Dorcescu, „Renaşterea bănăţeană“, Timişoara, 3404 (11 aprilie), 2001, p. 2 ;
109. Liana Păun, *Exodul lui Eugen Dorcescu*, „Ziua de Vest“, Timişoara, 651 (28–29 aprilie), 2001, p. 3 ;
110. Aurel Turcuş, *Un mod de a crea marea poezie*, „Renaşterea bănăţeană“, Timişoara, 3418 (28 aprilie), 2001, p. 2 ;
111. Virgil Nemoianu, (Succintă situare axiologică în) *Postmodernismul, dacă e relativizant cu adevărat, trebuie să fie relativizant şi faţă de sine însuşi*. Interviu realizat de Daniel Cristea-Enache, „Adevărul literar şi artistic“, Bucureşti, 562 (2 mai), 2001, p. 3 ;
112. Alexandru Ruja, *Exodul şi fixarea*, „Paralela 45“, Timişoara, 3425 (8 mai), 2001, p. 5 ;
113. Cristian Tudor Popescu, *Antologie poetică. Exodul lui Eugen Dorcescu*, „Adevărul“, Bucureşti, 3409 (2 iunie), 2001, p. 3 ;
114. * * *, *Eugen Dorcescu — 60*, „Orient latin“, Timişoara, 4 (decembrie), 2001, p. 6–7 ;
115. Ion Jurca Rovina, *Schimbarea la faţă a Poetului*, „Paralela 45”, Timişoara, 3652 (5 februarie), 2002, p. 2;
116. ***, *Eugen Dorcescu*, „Orizont”, 2 (februarie), 2002, p. 14.

Anexe

1. *Interviu cu Eugen Dorcescu* (consemnat de Pongrácz P. Mária), în „Szabad szó“, Timişoara, 12.737 (2 martie), 1986, p. 2 ;
2. *Scriitorul tânăr la maturitate. Eugen Dorcescu*. Interviu realizat de Valeriu Bârgău, „SLAST“, Bucureşti, 24 (18 iunie), 1988, p. 3 ;

3. *În fond, tot ce scriem nu-i decât o epistolă adresată celuilalt,* (Contacte: cu Eugen Dorcescu — directorul Editurii „Facla“. Interviu de Adrian Dinu Rachieru), „Albatros“, Suceava, 1 (aprilie), 1990, p. 4 ;
4. *Hogy fáclya legyen a FACLA…*, Beszélgetés EUGEN DORCESCU úrral, a könyvkiadó vezetöjével; Lejegyezte: Gherasim Emil, „Temesváry Új szó“, Timişoara, 7 aprilie, 1990 ;
5. *Poezie religioasă — poezie mistică* (Dialog cu poetul Eugen Dorcescu, consemnat de Veronica Balaj), în „Ardealul literar şi artistic“, Deva, 2–3, 1997, p. 8 ;
6. *„Aşadar, toate bune…“* (Interviu cu Eugen Dorcescu, de Veronica Balaj), în „Ardealul literar şi artistic“, Deva, 6, 1999, p. 6 ;
7. *Scriitorul creştin* – Interviu cu Eugen Dorcescu, iniţiat de Remus V. Giorgioni, „Dorul“, Norresundby, Danemarca, 127 (iunie), 2000, p. 26 ;
8. *Eugen Dorcescu, Mărturia stihuitorului (Psalmii în versuri, Ecclesiastul în versuri, Pildele în versuri)*, „Paralela 45“, Timişoara, 3150 (13 iunie), 2000, p. 7 (partea I), ibidem, 3156 (26 iunie), 2000, p. 8 (partea a II-a), ibidem, 3162 (27 iunie), 2000, p. 1 (partea a III-a). — Textul unei conferinţe, susţinute în 13 mai 2000, la Muzeul Banatului, în cadrul manifestărilor „Două milenii de creştinism“.
9. *Exodul. Un tablou dezolant, exasperant, al lumii de azi, o sinteză între individual, social şi metafizic*. Interviu cu poetul Eugen Dorcescu, realizat de Veronica Balaj, „Paralela 45“, Timişoara, 3425 (8 mai), 2001, p. 1 şi 3 ;
10. *Adevărata Realitate: „Eu sunt Cel ce sunt“*. Interviu cu scriitorul Eugen Dorcescu, publicat de Veronica Balaj, „Paralela 45“, Timişoara, 3527 (4 septembrie), 2001, p. 4 ;
11. Răspuns la întrebarea *„Cum vă raportaţi la modelul cultural francez ?“*, „Orizont“, Timişoara, 12 (15 decembrie), 2001, p. 6. (Anchetă realizată de Lucian Alexiu).

Cuprins*

Prefaţă (de Adrian Dinu Rachieru) 7

Din PAX MAGNA (1972) 17
Orfeu.....17
Logica frumosului 20
Aniversare 21
Olimpiada 22
Sonet.....23
Imn.....24
Nautilus 25
La capăt 26
Ars poetica.....27
Gramatică 28

Din DESEN ÎN GALBEN (1978) 29
Toamnă.....29
Similis.....30
Pontica (1–7) 31
Tablou.....34
Cronică 35
Desen în galben (1–10).....36

ARHITECTURA VISULUI (1982)..... 42
Icar..... 42
Colaj..... 45
Grotă..... 46
Punte..... 47
Cetate..... 48
Perla..... 49
Falie..... 50
Joc..... 51
Zbor..... 52
Scara..... 53
Tablou..... 54
Bură..... 55
Colină..... 56
Ornic..... 57
Cristal..... 58
Lacul..... 59
Cerc..... 60
Clopot..... 61
Crater..... 62
Definiția spațiului..... 63
Geometrie..... 64
Oglinzi..... 65
Țărm..... 66
Amurg..... 67
Reflux..... 68
Desen..... 69
Anthropos – ergon..... 70
Zid (1 – 19)..... 71

CULEGĂTORUL DE ALGE (1985)..... 84
Prolog..... 84
Culegătorul de alge (1 – 16)..... 85
Trubadurul din vis (1 – 9)..... 93
Trezirea..... 98
Locul..... 100
Hidra..... 102
Sfera..... 105
Între două cuvinte.....107
Presage..... 109
Anthropos – ergon..... 111
Teascul..... 112
Alegoria..... 114
Amurg..... 116
Flacăra..... 117
Mazara del Vallo..... 118

EPISTOLE (1990)..... 120
În codrii fără capăt..... 120
Clipa senină..... 121

Visul I..... 122
După-amiază de iulie..... 123
În frumoasele nopți înstelate..... 124
Epistolă I..... 125
Furtuna..... 126
Mnemosyne..... 127
Poarta..... 128
Norii şi râul..... 129
Epistolă II..... 130
Vântul de martie..... 131
Răspunsul..... 132
Marea..... 133
Scara de sticlă..... 134
Privirea..... 135
Descrierea vidului..... 136
Strigătul..... 137
Ca o plantă cețoasă..... 138
Oglinda..... 139
Explozia sensului..... 140
Epistolă III..... 141
Cornii sălbatici..... 142
Forma gurii..... 143
Desen..... 144
Alte cuvinte..... 145
Luna de platină..... 146
Negura lacului..... 147
Garoafele..... 148
Dialogul..... 149
Limita numelui..... 150
Luna..... 151
Deasupra lagunei..... 152
Octombrie..... 153
Râul..... 154
Epistolă IV..... 155
Între veghe şi somn..... 156
O fereastră deschisă..... 157
Ploaie de vară..... 158
Reveria..... 159
În adâncul pădurii.....160
Eu sunt o forță antientropică..... 161
Cuvinte şi lucruri..... 162
Privirile ude..... 163
Brânduşele..... 164
Frunzele..... 165
Călătoria..... 166
Vei veni..... 167
Un cuvânt sclipitor..... 168
Visul II..... 169
Perfecțiunea informă..... 170
Păduroasa cetate..... 171
Alchimie..... 172

Răsuflarea prăfoasă..... 173
Antimateria..... 174
Spasm sideral..... 175
Epistolă V..... 176
Un amurg romanesc..... 177
Frunze şi fum..... 178
Reper fantomatic..... 179
Anthropos – ergon..... 180
Semioză..... 181
De rerum natura..... 182
Ca un plop în aprilie..... 183
În iarba înflorită..... 184
Revers..... 185

CRONICĂ (1993)..... 186
1 – 43..... 186

ABADDON (1995)..... 211
1 – 30..... 211

EXODUL (2001)..... 234
Prolog..... 234
Sfârşit de veac (1999)..... 236
2000 (1 – 21)..... 253
Rugăciunea regelui Manase..... 265
Exodul (1 – 7)..... 268
Epilog..... 273

OMUL DE CENUŞĂ (1 – 7) (inedite)..... 274

Bio-bibliografie (întocmită de Olimpia Berca)..... 279
Referințe critice (1972 – 2002, selectiv)..... 287
Anexe..... 295

*Selecția aparține autorului

Consilier editorial: ADRIAN DINU RACHIERU
Tehnoredactor: MARIANA LEŞE